

МОНГОЛ ХЭЛНИЙ ЖИШИГ СУРАХ БИЧИГ

몽골어 표준교재 B1

김기선 · UlziiBAT Dorj

Чихний чимэг болсон аялцуу сайхан монгол хэл

Чин зоригт өвлөг дээдсийн минь өв их эрдэнэ

한국외국어대학교
HANKUK UNIVERSITY OF FOREIGN STUDIES

CFL 특수외국어교육진흥사업

몽골어 표준교재 B1

МОНГОЛ ХЭЛНИЙ ЖИШИГ СУРАХ БИЧИГ-В1

김기선 | Ulziibat Dorj

본 교재는 2021년 정부(교육부 국립국제교육원) '특수외국어교육진흥 사업'의 지원을 받아 수행된 결과입니다.
(CFL-한국외-2021-몽골-C-1)

한국외국어대학교 특수외국어교육진흥원

머리말

몽골어는 계통적으로 한국어와 어순이 같은 알타이어족 언어이자 조어법상 음운, 형태, 통사 등 여러 측면에서 많은 공통점을 가지고 있는 교착어(agglutinative)이다.

오늘날의 몽골국은 20세기 말 사회주의 국가에서 탈피 시장경제를 도입하고 세계 7위자원부국으로 부상하면서 전 세계의 이목이 집중되고 있다. 이에 따라 몽골은 국내기업의 신흥시장 국가로의 진출 확대 및 공공외교 대상 국가의 확대 등으로 특수지역의 언어를 능숙하게 구사할 인재 양성의 필요성이 점차 증가되고 있는 특수국가로 부상하고 있다.

학술적 측면에서 2020년 한국외대 몽골어과가 개발한 <A1, A2 몽골어> 교재와 함께 몽골어 교육의 중급 교재로 활용될 <B1 몽골어> 표준교재의 개발은 실질적인 의사소통능력을 갖추고, 동북아시아 지역에 대한 폭 넓은 지식을 겸비한 특수외국어 전문 인력을 양성하는데 목적을 두고 있다.

특히 올해는 한국과 몽골이 1990년 3월 26일 외교 관계를 수립한 이후 양국 간 수교 32 주년을 맞이하게 돼 의미가 더욱 뜻깊다 하겠다. 현재 우리나라의 국내에 거주하는 몽골인은 근로자, 유학생 및 다문화가족을 포함하여 5만 명을 넘어서고, 최근에는 신흥자원부국인 몽골로의 기업 진출 러시아 사막화, 대기오염 등의 환경 문제 관련하여 국제사회의 이목이 집중되면서 국제회의 및 학술심포지엄이 한·몽 양국에서 활발하게 개최되고 있다.

이러한 시점에서 <B1 몽골어> 교재의 출간은 그만큼 시급한 과제이기도 하며 몽골전문가의 양성 및 양국의 협력관계를 증진시키기 위해서도 매우 중요하다고 할 수 있다.

본 <B1 몽골어> 교재는 국책사업인 2020년 특수외국어교육진흥법의 특수목적 교재 개발의

일환으로 몽골어를 전공하는 학부생들과 일반학습자들에게 도움이 되고자 하는 목적으로 한국외국어대학교 몽골어과에서 집필하였다.

외국어 등급 B1은 유럽의회가 발표한 유럽연합 공통 언어 표준등급(CEFR)에서 세 번째 등급이다. 일반적으로 이 등급은 “중급”으로 불리며 실제로 B1보다 낮은 A2수준도 여기에 포함될 수 있다.

여기에 발맞추어 본 표준교재 B1은 몽골어 A2등급(초중급)을 수료한 학습자들에게 실용적인 몽골어 학습에 쉽게 접근할 수 있도록 일상에서 쉽게 접할 수 있는 내용을 주제로 선정하였으며, 학습한 내용들을 학습자 스스로가 복습할 수 있도록 연습문제 및 실용적인 문형을 평이하게 기술하는데 주안점을 두었다.

이 교재가 출간되면 뉴노멀 시대 속에서 한국과 몽골의 인적교류 및 경제협력을 더 원활하고 평이하게 이루어지도록 기여할 것이다. 아울러 한국과 몽골 양국의 한국어 및 몽골어를 전공하는 학부생들의 수요를 충족시키고, 일반 학습자들에게 큰 도움이 되리라 확신한다.

2021년 12월

저 자

일러두기

『몽골어 표준 교재 B1』은 몽골어 교육의 중급 학습서로 몽골어를 배우고자 하는 학습자가 특수외국어 관련 지역에 대한 폭넓은 지식과 이해를 겸비하고 실질적인 의사소통 능력을 갖추으로써 세계인과 소통할 수 있는 지역전문가를 양성하고자 하는 목적으로 개발되었다.

» 집필방향

본 교재는 국책사업인 2018년 특수외국어교육진흥법의 특수목적 교재 개발의 일환으로 개발되었으며 몽골어를 전공하는 학생들과 일반학습자들에게 일상적인 기초 회화를 중심으로 다양한 활용례를 통해 효과적인 몽골어 학습의 안내서가 되게 하였다.

외국어 등급 B1은 유럽의회가 발표한 유럽연합 공통 언어 표준등급(CEFR)에서 세 번째 등급이다. 일반적으로 이 등급은 “중급”으로 불리며 B1보다 낮은 A2 등급도 여기에 포함될 수 있다.

본 교재는 A2(초중급) 등급을 수료한 학습자들에게 실용적인 몽골어 학습에 쉽게 접근할 수 있도록 단원마다 관련 문법 내용을 요약하여 제시하였으며 학습한 내용을 학습자 스스로가 복습할 수 있도록 연습문제 및 실용적인 문형을 평이하게 기술하는 데 주안점을 두었다.

» 교재구성

본 교재는 몽골의 수도 울란바타르에서의 몽골인의 다양한 생활 패턴을 중심으로 대화문을 소개 하였으며, 듣기 연습을 포함하여 전체 12개 과로 구성되었다.

각 과는 대화문, 어휘 및 표현, 문법 설명, 듣기 연습, 읽기 연습, 추가 어휘, 쓰기 연습, 말하기 연습, 단원 평가 등으로 이루어져 있다.

대화문은 학습자가 몽골에서 마주칠 수 있는 자연스러운 상황을 제시하는 내용으로 수도 울란바타르, 생활 속의 경제, 이사, 스마트 생활화, 의료관광, 현대인의 삶, 문화차이 등의 주요 표현을 담고 있다.

본문에서는 학습자들이 실제 회화에서 많이 사용하는 어휘와 문형을 단계적으로 습득할 수 있도록 배열하였다. 아울러 기본 문형을 듣기 연습과 읽기 연습을 통해 이를 충분히 익히고 복습할 수 있도록 하였다.

본 교재는 지금까지의 기계적인 이해와 암기 위주의 몽골어 강독, 회화교재와는 달리 학습자가 학습 과정에서 접할 수 있는 몽골식 사고나 구어체 문형의 특징, 또한 우리말을 몽골어로 옮길 때의 문제점 등을 제시하여 학습자의 이해를 높이는 데 주안점을 두었다.

몽골의 문화 소개는 기초 단계의 학습자가 광범위한 부문에서 한국 문화와의 유사성과 차이점을 명료하게 확인할 수 있도록 대화문을 구성하였다.

» 교재 흐름

듣기 연습을 포함하여 전체 12개 과로 구성되었다.

각 과는 대화문, 어휘 및 표현, 문법 설명, 듣기 연습, 읽기 연습, 추가 어휘, 쓰기 연습, 말하기 연습, 단원 평가 등으로 이루어져 있다.

어휘 및 표현

본문

문법 · 설명

읽기 연습

듣기 연습

쓰기 연습

말하기 연습

목차

제1과

Эдийн засаг – Бидний амьдралд
 생활 속의 경제

10

제2과

Орон байр, Нүүдэл
 이사

26

제3과

Мэдээ, мэдээлэл
 생활 안내

40

제4과

Нийслэл Улаанбаатар хот
 몽골의 수도 울란바타르

56

제5과

Ухаалаг технологи – бидний амьдрал
 스마트 생활화

72

제6과

Амьдралын дадал хэвшил
 생활 습관

88

제7과

Адал явдал дүүрэн амьдрал
 새로운 경험

104

제8과

Эрүүл мэндийн аялал жуулчлал
 의료관광

120

제9과

Алдаа оноо
 실수

136

제10과

Зөвлөгөө
 고민, 상담

152

제11과

Орчин үеийн хүмүүс
 현대인의 삶

168

제12과

Соёлын ялгаа
 문화 차이

184

부록 196

과	주제	문법	과제
1	Эдийн засаг – Бидний амьдрал 생활 속의 경제	– -на ⁴ гэдэг нь – -на ⁴ гэж төсөөлөө ч үгүй	– 다양한 결제 방식에 대해 설명할 수 있다. – 자신의 소비 습관에 대해 이야기 할 수 있다
2	Орон байр, Нүүдэл 이사	– -тай ³ харьцуулахад – -ууштай ²	– 집을 구할 때 사용하는 표현 익히기 – 한국과 몽골의 집들이 문화 비교하기
3	Мэдээ, мэдээлэл 생활 안내	– -х тусам – -аад ⁴ зогсохгүй – -ыг бодвол	– 정보 관련 글을 읽고 내용을 올바르게 이해하기 – 정보를 전달하는 글 작성하기
4	Нийслэл Улаанбаатар хот 몽골의 수도 울란바타르	– -сан ⁴ + -аар ⁴ – 후치사 гаруй, орчим, шахам	– 몽골의 수도 울란바타르의 과거와 현재의 모습 비교하기 – 울란바타르의 주요 랜드마크 소개하기
5	Ухаалаг технологи – бидний амьдралл 스마트 생활화	– -аас ⁴ харахад – 몽골어의 분수와 소수	– 평소의 휴대폰 사용 습관에 대해 설명하기 – 휴대폰과 SNS로 인한 장점과 단점에 대해 이야기하기
6	Амьдралын дадал хэвшил 생활 습관	– -аас ⁴ үүдэх – ч (байсан) хамаагүй	– 고치고 싶은 습관에 대해 이야기하기 – 건강을 위한 계획에 대해 이야기하기

과	주제	문법	과제
7	Адал явдал дүүрэн амьдрал 새로운 경험	– -жин – 몽골 민속어	– 필요한 정보를 문의하고 소개하기 – 문화 체험 프로그램을 추천하기
8	Эрүүл мэндийн аялал жуулчлал 의료관광	– 파생접미사 -жи-, -ши- – 몽골어 다의어와 연어(collocation) 관계	– 한국과 몽골의 의료관광 현황에 대해 설명하기 – 의료관광과 관련된 주요 주제에 대해 설명하기
9	Алдаа оноо 실수	– 몽골어 문장 부호 – 몽골어 침표(.) 용법	– 다양한 상황에서의 실수에 대한 내용을 이해하기 – 사과하는 방법 관련 내용을 익히기
10	Зөвлөгөө 고민, 상담	– 몽골어의 양태의미 – 회상법 билээ 용법	– 고민을 말하고 조언을 구하기 – 고민을 듣고 적절한 조언을 해주기
11	Орчин үеийн хүмүүс 현대인의 삶	– 몽골어의 추측의 양태 의미 – 추측 선행수식사(Угтан чимэх үг)	– 인터넷으로 인한 사회적 변화에 대해 설명하기 – 인터넷의 긍정적인 면과 부정적인 면에 대해 설명하기
12	Соёлын ялгаа 문화 차이	– 몽골어 약속법의 인칭제약 – 약속법과 문장첨사 제약 및 의미	– 몽골 문화의 특징에 대해 설명하기 – 한국과 몽골의 문화 차이에 대해 설명하기

Хичээл

1

Эдийн засаг – Бидний амьдралд

생활 속의 경제

Хичээлийн зорилго

- 다양한 결제 방식에 대해 설명할 수 있다.
- 자신의 소비 습관에 대해 이야기할 수 있다.

도입 질문

1. 몽골에서는 주로 어떤 방식으로 결제합니까?
2. 평소에 내가 자주 사용하는 소비 유형은 어떤 것입니까?

어휘 및 표현

амьдралд нэвтрэх

амьдралын баталгаагаа хангах

арга хэлбэр

ая тухтай байдал

боловсронгуй болох

бэлэн мөнгө

давуу тал

заналхийлэх

зарцуулах

мэдээлэл технологийн хөгжил

нүүр таних систем

ойлголт

өөрийн бизнесийг эхлүүлэх

санхүүгийн мэдлэг боловсрол

санхүүгийн шийдвэр

спэм мессеж

сэрэмжтэй байх

татгалзах

төлбөр тооцоо

төлөвлөлт

удирдлага

үнэт эдлэл

үр өгөөж хүртэх

үрэлгэн зардал

фишинг халдлага

хөгжингүй орон

хувийн мэдээллийн аюулгүй байдал

хувийн санхүү

хэрэглэгч

цахим халдлага

шийдэл

эдийн засаг

생활에 도입하다

생활을 보장하다

형태, 방식

편안한 상태

개선되다, 좋아지다

현금

장점

협박하다, 위협하다

소비하다, 사용하다

정보기술 발전

얼굴 인식 시스템

개념

스타트업

재정 교육

재정적 결정

스팸(spam) 메시지

경계하다

거절하다, 거부하다

정산

계획

관리, 지휘

귀중품

유익을 얻다

낭비 비용

피싱(phishing) 공격

선진국

개인 정보 보호

개인 금융

사용자

사이버 공격

결정

경제

Төлбөр тооцоо

Мэдээлэл технологийн хөгжлийг дагаад төлбөр тооцооны арга хэлбэрүүд улам боловсронгуй болж байна. хэрэглэгчдийн ая тухыг хангахад чиглэсэн интернэтэд суурилсан, ухаалаг төлбөр тооцооны төрөл бүрийн шийдэл нэгэнт бидний амьдралд өргөнөөр нэвтэрчээ.

Хэдхэн жилийн өмнө хүмүүс түрийвчиндээ зайлшгүй бэлэн мөнгөтэй явж түүгээрээ төлбөр тооцоо хийдэг байсан бол сүүлийн үед бэлэн мөнгөний хэрэглээ багасаж түүний оронд карт, гар утсаараа төлбөр тооцоо хийх явдал их болжээ. Мөн хөгжингүй орнуудад нүүр таних системд суурилсан шинэ үйлчилгээнүүд ч нэвтэрч байна. Тиймээс хэдхэн жилийн дараа бидний амьдралд бэлэн мөнгө авч явах гэсэн ойлголт үгүй болох биз ээ.

Технологийн хөгжил нь нэг талаар бид бүхний амьдралд олон давуу тал, ая тухтай байдлыг бий болгож байгаа хэдий ч нөгөө талаар, цахим халдлага, хувийн мэдээллийн аюулгүй байдалд заналхийлэх зэрэг сөрөг зүйлийг ч бий болгож байна. Тиймээс спэм мессеж, фишинг халдлагаас байнга сэрэмжтэй байж цахим орчны аюулгүй байдалдаа үргэлж анхаарал хандуулж байх хэрэгтэй.

Хувийн санхүү – төлөвлөлт, удирдлага

Хүн бүрд хүсэл мөрөөдөл бий. Хүсэл мөрөөдөлгүй хүн далавчгүй шувуутай адил. Хувь хүний санхүү төлөвлөлт гэдэг нь өөрийн санхүүд зөв зүйтэй зохицуулалтуудыг хийж өмнөө тавьсан амьдралын зорилгууддаа хүрэхийг хэлнэ. Таны амьдралын зорилго, хүсэл мөрөөдөлд орон сууцтай болох, шинэ машин авах, хүүхдээ гадаадад сургуульд сургах, үнэт эдлэл авах, дэлхийг тойрон аялах, сурч боловсрох, өөрийн бизнесийг эхлүүлэх гэх мэт олон зүйлс байж болно. Энэ бүх хүсэл мөрөөдөл, зорилгууддаа биелүүлэхэд мөнгө ямар нэг хэмжээгээр заавал оролцдог учир хувийн санхүүгийн төлөвлөгөөгүйгээр биелүүлнэ гэдэг бараг л боломжгүй.

Хувь хүн өөрийн санхүүгээ зөв төлөвлөж, амьдралынхаа баталгаагаа хангаж чадвал улс орны эдийн засаг ч дагаад тогтвортой байх нөхцөл бүрдэнэ. Тэгэхээр санхүүгийн, тэр дундаа, хувь хүний санхүүгийн мэдлэг боловсрол, түүнийгээ оновчтой, үр ашигтай зарцуулах талаар тооцоо, төлөвлөгөөтэй байх ёстой.

Иймээс өнөөдрийн гаргах санхүүгийн шийдвэрийг зөв тооцож, тодорхойлж гаргахгүй бол үр ашиггүй, ач холбогдолгүй, буруу шийдвэр гаргаж болзошгүй. Өөрөөр хэлбэл, үр өгөөж хүртэхгүй, үрэлгэн зардал гаргаснаар ирээдүйд олж болох ашгаасаа татгалзаж байна гэсэн үг юм.

1. -на⁴ гэдэг нь

동사 뒤에 붙어 ‘-나/는다는 것은’이라는 의미를 나타내며, 어떤 사실에 대해 분명히 하기 위한 의도로 사용된다. 이때, 동사는 비과거 시제 -на4로 사용되어야 한다. 형용사로 사용될 경우 뒤에 байна을 연결해야 한다.

сурах	сурна	сурна гэдэг нь	공부한다는 것은
унших	уншина	уншина гэдэг нь	읽는다는 것은
дуртай	дуртай байх	дуртай байх нь	좋아한다는 것은

Хэл сурна гэдэг нь үнэхээр сонирхолтой юм.

언어를 공부한다는 것은 정말 재미있는 일이다.

Ном уншина гэдэг нь дэлхийтэй харилцах үйл явц юм.

책을 읽는다는 것은 세상과 소통한다는 의미이다.

Спортоор хичээллэх дуртай байна гэдэг нь мөнгө их зарцуулах юм.

운동을 좋아하는다는 것은 돈이 많이 드는 일이다.

Тэр хүн толгой сайтай гэдэг үнэн юм.

그 사람이 머리가 좋은 것은 사실입니다.

2. -на⁴ гэж төсөөлөө ч үгүй

동사 뒤에 붙어 ‘~라곤 생각도 못했다’라는 의미를 나타내며, 어떤 사실이 실제로 일어날 것으로 예상하지 못했음을 나타낸다. 이때, 동사는 비과거 시제 -на4로 사용되어야 한다.

Энд ийм их хүйтэн байна гэж төсөөлөө ч үгүй.

여기가 이렇게 추울 것이라고는 생각도 못했다.

Тэр алдартай болно гэж төсөөлөө ч үгүй.

그가 유명한 사람이 될 것이라고는 생각도 못했다.

Тэр баг хожно гэж төсөөлөө ч үгүй.

그 팀이 우승할 것이라고는 생각도 못했다.

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

- ① Энэ эрэгтэй картаар тооцоо хийснээс болоод хувийн санхүүгийнх нь удирдлага алдагдсан. ()
- ② Энэ эмэгтэй их хэмжээгээр юм авахдаа картаар тооцоо хийхийг санал болгож байна. ()
- ③ Энэ эмэгтэй картаар тооцоо хийснээс илүү бэлэн мөнгөөр тооцоо хийвэл мөнгөө хэмнэж чадна гэж бодож байна. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

- ① Энэ эрэгтэй өр тавиад нөтбүк авчихсан.
- ② Энэ эрэгтэй зээлээр нөтбүк авсан.
- ③ Энэ эмэгтэй юм авахдаа нэг дор мөнгөө төлөөд авахыг санал болгож байна.
- ④ Энэ эмэгтэй өөрийнхөө нөтбүкийг зургаан сараар зээлүүлж өгсөн.

3 Дараах зүйлийг сонсоод агуулгатай ижил хувилбарыг сонгоно уу.

- ① Хүүхдүүд мөнгө хямгадах гэдгийг мэдэхгүй зарцуулдаг.
- ② Эдийн засаг хүнд үед арвилан хэмнэх хэрэгтэй.
- ③ Гэр бүлийн хүрээнд ч гэсэн эдийн засгийн боловсрол хэрэгтэй.
- ④ Мөнгөө яаж зарцуулахаа хүүхдүүддээ хэлэх хэрэггүй.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Та өөрийгөө хэр санхүүгийн сахилга баттай гэж боддог вэ? Орлого тань зарлагаасаа илүү гардаг уу? Өөрийн гэсэн хуримтлалыг бий болгож чадсан уу? Хувийн санхүүгээ хөтлөх 50/20/30 дүрэм гэж байдаг. Энэ дүрэм их энгийн бөгөөд эдгээр тоо таныг мөнгөө хэрхэн зарцуулахыг зааж өгдөг. Та нийт орлогынхоо тавин хувийг зайлшгүй зардал болох хоол хүнс, байрны мөнгөнд зарцуулах хэрэгтэй. Харин хорин хувийг хадгалж, үлдсэн гучин хувиар юу хүссэнээ хийж болно. Товчхондоо 50% хэрэгцээ, 30% хүсэл, 20% хадгаламж юм. Энэ арга нь санхүүгийн сахилга баттай болохыг хичээж буй анхлан суралцагчдад нэн тохиромжтой. Хэрэгцээ болон хүслийг орхигдуулалгүйгээр боломжийн хадгаламж үүсгэх боломжтой байдаг. Гэхдээ шууд хувиар заагладаг болохоор зарим хүний орлогын хэмжээ, гаргах ёстой зарлагаас шалтгаалан тохирохгүй байх магадлалтай. Тиймээс та орлого зарлагаа тооцоолон дээрх аргыг өөрт тохирох хувиар өөрчлөн гаргаж ч болно.

1 Уншсан агуулгаа доорх хаалтад дэс дарааллын дагуу бичнэ үү.

- ① Гэхдээ өөрийнхөө хэрэгцээ шаардлагад зохицуулан энэ харьцааг өөрчилж болно.
- ② Өөрийнхөө орлогын хорин хувийг хадгалж, үлдсэн гучин хувиар юу хүссэнээ хийж болно.
- ③ Хувийн санхүүгээ хөтлөх 50/20/30 дүрэм гэж байдаг.
- ④ Бүх орлогынхоо тэн хагасыг амьжиргаандаа зориулна.
- ⑤ Энэ арга нь санхүүгийн мэдлэгт анхлан суралцаж байгаа хүмүүст зориулсан байдаг.

Хариулт: (3)→()→()→()→()

2 Уншсан зүйлтэйгээ ижил агуулга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Орлогынхоо 50 хувийг хадгаламждаа хийх нь боломжийн хадгаламж үүсгэх боломжтой болгодог.
- ② Хувийн санхүүгээ хөтлөх дүрмийг хатуу чанга дагаж мөрдөх хэрэгтэй.
- ③ Хувийн санхүүгээ үр ашигтай хөтлөхөд зориулсан дүрэм гэж байдаг.
- ④ Хэрвээ хэрэгцээтэй зүйл авах шаардлагатай бол хадгаламжийн мөнгөөрөө авахаар өөрчилж болно.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Манай банк танд олон улсад болон Монгол Улсад бүх төрлийн төлбөр тооцоогоо хамгийн хямд зардлаар хурдан шуурхай, хялбар гүйцэтгэхэд туслах олон улсын энгийн картыг санал болгож байна. Энэхүү картын давуу тал нь

- Интернэт худалдааны вэб сайтуудаас худалдан авалт хийх;
- Гадаад, дотоодод төлбөр тооцоогоо хурдан, шуурхай, найдвартай гүйцэтгэх;
- Бэлэн бус төлбөр тооцоог шимтгэлгүй гүйцэтгэх;
- Орчин үеийн өндөр нууцлал бүхий чип технологитой;
- Интернэт худалдан авалт хийхэд анхаарах цахим аюулгүй байдлыг бүрэн хангасан.

1 Уншсан зүйлтэйгээ ижил агуулга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Энэ картаар бэлэн мөнгөний төлбөр тооцоо хийхэд шимтгэл төлнө.
- ② Энэ картыг авснаар зөвхөн банкаар л үйлчлүүлэх боломж нээгдэнэ.
- ③ Энэ картаар гадаад төлбөр тооцоо гүйцэтгэх боломжгүй.
- ④ Энэ картаар интернэт худалдан авалт хийх боломжтой бөгөөд цахим аюулгүй байдалд санаа зовох шаардлагагүй.

2 Энд юуны тухай бичсэн болохыг сонгоно уу.

- ① Зөвлөгөө
- ② Урилга
- ③ Зар сурталчилгаа
- ④ Анхааруулга

дансаар шилжүүлэх

계좌 이체하다

лизинг

리스(lease)

пин код

핀 코드(pin code), 개인식별부호

гүйлгээ хийх

송금하다, 거래하다

карт эзэмшигч

카드 소유주

стресс тайлах

스트레스를 풀다

өвлийн куртка

겨울 코트

таксидах

택시 타다

1. Та төлбөр тооцооны ямар хэлбэрийг түлхүү хэрэглэдэг вэ?

1. Та доорх төлбөр тооцооны хэрэгслэлийн дундаас ямар арга хэрэгслэлийг хамгийн их ашигладаг вэ? Түүнийхээ давуу болон сул талын тухай тэмдэглэнэ үү.

бэлэн мөнгө **төлбөрийн карт** дансаар шилжүүлэх бусад

	Төлбөрийн карт	_____ ??? _____
Давуу тал	- Бэлэн мөнгө авч явах шаардлагагүй - Шуурхай түргэн тооцоо хийх - Дансан дахь мөнгөө хянах боломжтой	
Сул тал	- Дансан дахь мөнгө дууссан тохиолдолд ашиглах боломжгүй - Лизинг ашиглах боломжгүй - Төлбөр хийхэд шимтгэл гарна	

2. Дээрх тэмдэглэлээ ашиглан та төлбөр тооцооны ямар хэрэгсэл ашигладаг болох, ямар давуу болон сул талтай болох тухай бичнэ үү.

2. Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

ATM-г ашиглахад дараах зүйлсийг анхаарна уу. Үүнд:

- Картын пин кодоо 3 удаа буруу оруулах, хугацаа дууссан эсвэл идэвхгүй картаар гүйлгээ хийх боломжгүй бөгөөд оролдлого хийсэн тохиолдолд аюулгүй байдлын үүднээс ATM картыг хураана.
- ATM-с нэг удаа авах боломжит бэлэн мөнгөний доод хэмжээ 1000₩, дээд хэмжээ нь 800,000₩ байна.
- ATM-с авах мөнгөн дүнг оруулахдаа 1000-д хуваагдах бүхэл дүн оруулах шаардлагатай.
- Гүйлгээ хийсний дараа карт болон мөнгөө авахаа мартуузай.

3. Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

전 세계에서 ‘현금없는 사회’로 빠르게 진입한 나라는 스웨덴, 영국, 뉴질랜드다. 이들은 2000년대 이후 신용카드, 모바일 결제의 이용 활성화로 현금사용이 감소하면서 현금없는 사회로 빠르게 들어섰다. 보통 ‘현금없는 사회’는 ‘동전 및 지폐를 사용하지 않고 신용카드 등 비현금 지급수단 약 90% 수준으로 사용하는 사회’를 지칭한다.

1 Та ямар ямар зардал гаргаж байсан бэ?

Найзтайгаа хамт харилцан яриа зохиогоорой.

- 1 Минсү өөрийнхөө гаргаж байсан зарлагын тухай ярьж байна. Загварыг хараад ямар харилцан яриа өрнөсөн болохыг ажиглаарай.

< Загвар >	
Стрессээ тайлахын тулд мөнгө зарлагдах үе байдаг уу?	- Үнэтэй зочид буудлын ресторан - Амттай бялуу
Өөрийнхөө зарлагдаа хамгийн сэтгэл хангалуун байсан үе хэзээ вэ?	- Их сургуульд ороод шинэ нөтбүк авсан үед
Хэзээ хамгийн их зарлага гаргаж үзсэн бэ?	- Монголоор аялсан үүргэвчтэй аялал
Төлөвлөгөөгүй зарлага тань юу байсан бэ?	- Өвлийн куртка
Ямар үед мөнгө үрсэндээ харамсдаг вэ?	- Автобус зогсчихоод гэр лүүгээ таксидхад

Туяа Болд оо! Чамд мөнгө төгрөг зарлагдаад санаанаас чинь гардаггүй тийм үе байдаг уу?

Минсү Тийм ээ. Байдаг. Жишээлбэл, би нэг удаа маш их стресстээд их үнэтэй зочид буудалд ороод амттай хоол авч идсэнээ санаж байна. Би ер стресст орохлоороо амттай юм иддэг юм. Амттай бялуу ч юм уу...

Туяа Тэгвэл өөрийнхөө зарлагад хамгийн сэтгэл хангалуун байсан үе чинь хэзээ вэ?

Минсү Их сургуульд ороод шинэхэн оюутан болчихоод нөтбүк авч байсан. Миний хувьд жаахан үнэтэй байсан ч гэсэн оюутан хүний хамгийн хэрэгцээтэй зүйл гэж бодоод авсан юм. Үнэхээр сэтгэл хангалуун байсан шүү.

Туяа Тэгвэл хамгийн их зарлага гаргасан үе чинь?

Минсү Би монголд ирснийхээ дараа зуны амралтаар монгол орны олон газраар аялж үзсэн. Хэдийгээр үүргэвчтэй аялал

байсан ч гэсэн харьцангуй их зардал гарсан шиг санагдаж байна.

Туяа Хааяа хүмүүст төлөвлөөгүй зардал гарах үе байдаг. Чиний хувьд юу вэ?

Минсү Би монголд ирээд энд ийм их хүйтэн гэж төсөөлөө ч үгүй. Маш их даарсан. Миний солонгосоос авчирсан өвлийн хувцаснууд нимгэн байсан болохоор монголоос зузаан өвлийн куртка авсан. Тэр үед бол миний хувьд яах ч арга байгаагүй.

Туяа Чи ямар үед мөнгөө дэмий үрсэндээ харамсдаг вэ?

Минсү Хааяа найзуудтайгаа гадуур сууж байгаад оройтоод гэр лүүгээ таксигаар явах үед. Уг нь автобусанд суувал хямдхан шүү дээ. Оройтоод автобус зогсчихоор таксидхаас өөр арга байдаггүй. Тэр үедээ жаахан харамсдаг.

2 Доорх хүснэгтэд өөрийнхөө зарлагыг бичнэ үү.

< Миний зарлага >	
Стрессээ тайлахын тулд мөнгө зарлагдах үе байдаг уу?	-
Өөрийнхөө зарлагдаа хамгийн сэтгэл хангалуун байсан үе хэзээ вэ?	-
Хэзээ хамгийн их зарлага гаргаж үзсэн бэ?	-
Төлөвлөгөөгүй зарлага тань юу байсан бэ?	-
Ямар үед мөнгө үрсэндээ харамсдаг вэ?	-

3 Дээрх хүснэгтэд тэмдэглэсэн зүйлдээ тулгуурлан харилцан яриа зохионо уу.

MEMO

MEMO

Орон байр, Нүүдэл иса

Хүснүмү

- жипү гүхэл тэй сарүхэнэ түйхүнү хүснүхэнэ.
- ханкүкү мөнгөлий жипүлий мүнхуэй тэй бигүхэл сү үхэдэ.

додүл жилүн

1. ханкүкүсэрнэ исайрүл гэл тэй әрүн жүнбүлүл хулкүхү?
2. жипүлийхэл тэйенэ әрүн гүтүлүл түйхүхүлкүхү?

үл хөдлөх хөрөнгө	부동산
зах зээл	시장
тэр утгаараа	그러한 의미에서
түрээслэх	임대하다
шинэ хороолол	신규 단지
нийлүүлэлт нэмэгдэх	공급이 늘어나다
үл хөдлөх зуучлалын компаниа	부동산 사무소
болзошгүй эрсдэл	잠재적 위기
хэрэглэгч	이용자
түрээслийн гэрээ	임대 계약
наториатаар батлуулах	공증을 받다
цогцоор нь шийдэж өгөх	종합적으로 처리하다
нүүлгэлтийн үйлчилгээ	이사 서비스
найдвартай	친절한
түргэн шуурхай	신속한
чанартай	좋은 품질의
гэр орон	집
албан тасалгаа	사무실
сав, баглаа боодол	포장
нэмэлт үйлчилгээ	추가 서비스
хадгалалтын үйлчилгээ	보관 서비스
ололтод туулгуурлах	성과에 기반하다
бүртгэлийн систем	등록 시스템
байршил тогтоох үйлчилгээ	위치 추적 서비스
таашаалыг хүлээх	만족을 얻다

Орон байр, түрээс

Улаанбаатар хотын үл хөдлөх хөрөнгийн зах зээл харьцангуй томорч, тэр утгаараа орон байр худалдан авах, түрээслэхэд сонголт өргөнтэй болсон гэж хэлж болно. Сүүлийн 10 гаруй жилийн дотор Улаанбаатар хотод орон сууцны шинэ хороолол ихээр баригдаж нийлүүлэлт нэмэгдсэн байна. Энэ нь нэг талаараа сайн зүйл хэдий ч үнийн хувьд өмнөх үетэй харьцуулахад нэлээд өссөн байна. Тийм болохоор орон сууц түрээсэлж суухдаа аль болох үл хөдлөх зуучлалын компаниар дамжуулан авах нь болзошгүй эрсдлээс хамгаалдаг болохыг анхаарах хэрэгтэй. Үл хөдлөх зуучлалын компаниуд хэрэглэгчийн хүссэн байршилд, хүссэн хэмжээний байр орон сууцыг олж өгч, түрээсийн гэрээ байгуулахаас эхлээд нотариатаар батлуулах хүртэлх бүхий л үйлчилгээг цогцоор нь шийдэж өгч байгаа нь нэг бодлын ая тухтай, амар хялбар болсон байна.

Нүүлгэлтийн үйлчилгээ

Урьд өмнөх үетэй харьцуулахад Монголд нүүлгэлтийн үйлчилгээ найдвартай, түргэн шуурхай, чанартай болсон нь харагдаж байна. Энэхүү үйлчилгээ нь зөвхөн гэр орон, албан тасалгаа нүүлгэх бус хэрэглэгчдийн хүссэн бүхий л барааг сав, баглаа боодол хийн хүссэн газарт нь хүргэж өгдөг болжээ. Мөн нэмэлт үйлчилгээнд нь зөвхөн нүүлгэн шилжүүлж зөөх бус бас хадгалалтын үйлчилгээ ч цогц байдлаар шийдэж өгсөн нь үнэхээр сайшаагууштай ажил болжээ. Мөн сүүлийн үеийн технологийн ололтод тулгуурлан баркод(barcode) бүртгэлийн систем, байршил тогтоох үйлчилгээ зэргийг ухаалаг гар утастай холбож өгсөн нь хэрэглэгчдийн таашаалыг хүлээдэг байна. Одоо бид монголд байхдаа гэр орноо нүүлгэхдээ ямарваа нэгэн байдлаар санаа зовох зүйлгүйгээр нүүлгэлтийн үйлчилгээ үзүүлдэг компаниудад даатгаж болохоор болсон байна.

1. ~тай³ харьцуулахад

이 표현은 명사 뒤에 연결하여 어떤 대상이나 행위를 비교하는 의미를 나타낸다. 즉, 선행하는 단어와 비교했을 때 결과적으로 “달라졌다”는 의미를 표현한다. 한국어 표현 중 “~와 비교하면” 등과 유사한 의미를 나타낸다.

Үнэтэй нь харьцуулахад чанар сайтай юм байна.

Урьд өмнөх үетэй их өөрчлөгдсөн байна.

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хоёр хувь өссөн байна.

A	Чи ч монголоор тун мундаг ярих юм аа.
Б	Чиний ярьж байгаатай харьцуулахад миний монгол хэл ч ичмээр шүү.
A	Улаанбаатар хот урьд өмнөхөөсөө их өөрчлөгдсөн байна уу?
Б	Тийм ээ. Урьд өмнөхтэй харьцуулах аргагүйгээр их өөрчлөгдсөн байна.

2. ~ууштай²

이 복합형태소는 문장 내에서 관형형어미로 쓰이며 이 형태소를 취한 동사가 나타내내는 행위나 상태가 얼마나 가치가 있는지를 나타내 준다. 한국어로 ‘~만한, (으)ㄴ 직스럽다’ 등과 유사한 의미를 나타낸다.

Бүх үйлчилгээг цогцоор нь шийдэж өгсөн нь туйлын сайшаагууштай зүйл болжээ.

Энэ асуудлыг цаашид анхаарууштай гэж бодож байна.

Энэ ном тун уншууштай сайхан ном болжээ.

A	Түүний хэлсэн саналын талаар та юу гэж бодож байна.
Б	Тэр саналын би цаашид анхаарууштай, үнэтэй санал гэж бодож байна.
A	Өнөөдрийн тавьсан илтгэлийн гол ач холбогдол нь юу вэ?
Б	Өнөөдрийн илтгэлд олон талын санаа авууштай зүйл их тусгагдсан байна.

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Ганц өрөө байрнаас нийтийн байранд амьдрах нь илүү дээр. ()
- ② Удахгүй одоо амьдарч байгаа байрны гэрээ дуусна. ()

2

- ① Монголд шинэ байранд орохын өмнө нэг жилийн барьцааг урьдчилан төлөх ёстой. ()
- ② А Б-гээс () гэрээнийхээ мөнгөө зээлэх гэж байна. ()

3

- ① Аль болох сургуулийнхаа ойролцоо байдаг байрыг хайж байна. ()
- ② Сүүлийн үед нэг өрөө байр хайх амархан боллоо. ()

2 Дараах зүйлийг сонсоод агуулгатай ижил хувилбарыг сонгоно уу.

- ① Монголчууд шинэ байранд орохдоо хөршүүдийгээ хонины махаар дайлна.
- ② Монголчууд хөршүүдтэйгээ мэнд усаа мэдэлцэж бие биетэйгээ ойртон танилцах уламжлалтай.
- ③ Сүүлийн үед Монголчууд монгол гэрт амьдрахыг илүү дуртай боллоо.
- ④ Монголд шинэ байранд орсон хүмүүст цайгаар дайлдаг.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Би монголд хэлний бэлтгэл ангид сурахаар ирсэн. Миний монгол дахь амьдрал үргэлж хөгжилтэй, адал явдлаар дүүрэн байдаг. Хэд хоногийн өмнө манай монгол найз шинэ байранд орсон гээд гэртээ ирж цай уухыг урив. Би найзындаа очихдоо дэлгүүрээс нэг боодол ариун цэврийн цаас авч очтол бүгд намайг гайхсан харцаар харж байлаа. Над шиг ариун цэврийн барьсан хүн байхгүй байв. Бүгд л гартаа цэцэг, шоколад, дарс барьсан байлаа. Манай солонгост хэн нэгэн шинэ байранд ороод найз нарыгаа урихад ариун цэврийн цаас авч очдог. Учир нь ариун цэврийн цаас бэлэглэвэл тухайн айлын ажил үйл нь байнга бүтэмжтэй байж, аз жаргалтай сайн сайхан амьдрахыг бэлгэддэг учиртай. Тэгэхэд би улс болгоны соёл, уламжлал, амьдрал хэв маяг өөр өөр байдгийг дахин мэдэрсэн юм. Цаашид би монголд байх хугацаандаа улам ихийг мэдэж, монголчуудын соёл, сэтгэхүйн талаар сурч судлах болно.

① Яагаад бүгд намайг гайхсан харцаар харж байсан бэ?

② Солонгост шинэ байранд орсон хүмүүст юуг авч очдог вэ?

③ Яагаад Солонгосчууд ариун цэврийн цаас бэлэглэх болсон бэ?

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Манай “Могол Экспрес” ХХК нь хэрэглэгч таны айл гэр, албан тасалгаа, ачаа барааг тань хурдан шуурхай, найдвартай, тав тухтай нүүлгэх үйлчилгээг үзүүлж байна. Манай компани нь бусад үйлчилгээний байгууллагатай харьцуулахад олон жилийн дадлага туршлага, ноу-хау, нийгмийн хариуцлагадаа тулгуурлан улам чанартай, улам итгэлтэй үйлчилгээг та бүхэнд хүргэнэ гэдгээ амлаж байна. Анх удаа нүүлж байгаа айл; эд хогшил ихтэй, хүнд нүсэр тавилгатай айл одоо юунд ч санаа зоволтгүй нүүх суух ажлаа манай компанид даатгаж болно. Бас бичиг цаас ихтэй, алба тасалгааны тавилга олонтой хүмүүс бидэнд л хандаарай. Бид таны бизнесийн амжилтад тань тусалж найдвартай, түргэн шуурхай нүүлгэж, тохижуулж өгөх болно. Манай бүх үйлчилгээ даатгалын компаниар даатгагдсан болно. Та бүхэн бидэнтэй манай хэрэглэгчтэй харьцах төвийн 8808-0088 утсаар холбогдоорой.

① Энэ юуны тухай зар сурталчилгаа вэ?

② Энэ компани ямар ажил үйлчилгээ эрхэлдэг вэ?

③ Хэрвээ энэ компани алдаа гаргавал асуудлыг яаж шийдвэрлэх вэ?

④ Энэ компаниар үйлчлүүлэхийг хүсвэл хаана хандах хэрэгтэй вэ?

3 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Монголчууд шинэ байранд орж нүүдэл суудал хийж тохижсоны дараа хажуу айл, зэргэлдээ хашааныхаа хөршүүдтэйгээ мэнд усаа мэдэлцэж цай уулган танилцдаг байсан байна. Ийнхүү бие биетэйгээ ойртон танилцаж, өөр хоорондоо туслан, эв найртай амьдардаг байсан тул “Айл хүний амь нэг” гэсэн үг ч гарсан байна.

4 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

한국에서는 새로 집을 짓거나 이사를 한 후에 사람들을 초대하는데 이를 집들이라고 한다. 집들이 날에 주인은 사람들에게 집을 보여주고 음식을 대접하며, 초대받은 손님들은 특별한 선물을 한다. 사람들은 주로 휴지나 세제를 많이 사간다.

1 Та ямар байр түрээслэхийг хүсэж байна вэ? Найзтай хамт ярилцаарай.

	Үл хөдлөх зуучлалын компаниас асуух	
	Би	Миний найз
Хэдэн өрөө ямар байр	•	•
Сарын төлбөр, нөхцөл	•	•
Тавих шаардлага	•	•
Бусад	•	•

2 Болд үл хөдлөх зуучлалын газар очиж түрээсийн байр асууж байна. Загварыг хараад ямар харилцан яриа өрнөсөн болохыг ажиглаарай.

< Загвар >	
Хэдэн өрөө байр	1 өрөө байр
Сарын төлбөр, нөхцөл	Сургуулийн ойролцоо, хямдхан байр
Байршил	Сургуулиас холгүй байх
Үл хөдлөл зуучийн санал	Хотын төвөөс жаахан зайтай бол үнэ хямдрах
Болдын хүсэж байгаа байр	Өвөлдөө дулаахан, наран талдаа байх
Хүсэлт	Байр гарвал утсаар холбогдох

- Болд Сайн байна уу? Түрээсийн байр хайж байгаа юм аа. Тэгээд танайхаас асуух гээд...
- Мэргэжилтэн Та хэдэн өрөө байр хайж байна? Байршил нь хаагуур байвал зүгээр вэ?
- Болд Сургуулийн ойролцоо, аль болох хямдхан байр хайж байгаа юм. Төлбөрийг нь сар сараар өгөхөөр бол бүр сайн байна.
- Мэргэжилтэн Хотын төвд сургуулийн ойролцоо бол жаахан үнэтэй байгаа. Тэгээд төлбөрийг нь гурван сараар авна гэдэг юм. Хотын төвөөс жаахан зайдуу, автобусаар хоёр гурван явах газар бол арай хямдхан байна.
- Болд За тэгвэл та жаахан зайтай байсан ч гэсэн хайгаад өгөөрэй. Хамгийн гол нь өвөлдөө дулаахан, цонх нь наран талдаа байвал их зүгээр байна.
- Мэргэжилтэн За, ойлголоо. Би хайж үзээд олдвол тан руу шууд утсаар ярья.

3 Доорх хүснэгтийг ашиглан харилцан яриа зохионо уу.

Хэдэн өрөө байр	Гурван өрөө байр	Нийтийн байр
Сарын төлбөр, нөхцөл	3 сараар өгөх, бүрэн тавилгатай	Хямдхан, сар сараар нь өгөх
Байршил	Өвөлдөө цэвэр агаартай газар	Хаа ч байсан хамаагүй
Үл хөдлөл зуучийн санал	Үнэтэй ч гэсэн Зайсанд хайх	Хотын төвөөс их хол
Болдын хүсэж байгаа байр	СӨХ-ийн үйлчилгээ сайн байх	Байхгүй
Хүсэлт	Найдвартай байр олдвол утсаар ярих	Маш яаралтай эргээд холбогдох

Мэдээ, мэдээлэл

생활 안내

학습목표

- 정보 관련 글을 읽고 내용을 올바르게 이해할 수 있다.
- 정보를 전달하기 위한 글을 작성할 수 있다.

도입 질문

1. 주로 어디에서 필요한 몽골 관련 정보를 얻습니까?
2. 몽골 사이트에서 필요한 정보를 얻은 적이 있습니까?

анхаарал хандуулах	주의를 기울이다
арга хэрэгсэл	수단
байгаль орчинд үзүүлэх нөлөө	자연 환경에 끼칠 영향
байгаль орчноо хамгаалах	자연을 보호하다
бохирдол	오염
гялгар уут	비닐 봉투
даавуун тор	에코백
дахин боловсруулах	재가공하다
зар сурталчилгаа	광고
мэдээ мэдээлэл	정보
нэг удаагийн бүтээгдэхүүн	일회용품
ойлгомжтой	이해하기 쉬운
өдөр тутам хэрэглээ	일상용품, 생활용품
санаа тавих	의견을 제시하다
сануулга	경고
сануулж сэрэмжлүүлэх	경고하다
татгалзах	거부하다, 거절하다
товч тодорхой	간단하고 명확하게
төрийн захиргааны байгууллага	정부 기관
тулгамдсан асуудал	당면한 문제
урамшуулалтай худалдаа	사은품 이벤트
уриалга	슬로건
ухамсарлах	깨닫다, 인식하다
хог хаягдал	쓰레기
хоёрдмол утгагүй	이중적인 의미가 없다
хор нөлөө	악영향
хориглох	금하다
хөрсөнд шингэх	토양에 흡수하다
хуванцар сав	플라스틱 통
хувь нэмэр	기여
хувь хүний хандлага	개인의 태도
хүсэж шаардах	요구하다
хэлж сануулах	상기시키다

Мэдээ мэдээлэл

“Хүн хэдий ухаантай ч хэлэхээс нааш санахгүй, цаас хэдий нимгэн ч чичихээс нааш цоорохгүй” гэдэг монгол ардын зүйр цэцэн үг байдаг. Энэ нь хүн хэдий ухаантай ч мартах гэм бий учир хэлж сануулж бай гэсэн үг юм. Бид бүхэн зав чөлөөгүй өдөр тутмын амьдралдаа түүртэн ямар нэгэн зүйлд анхаарал хандуулж санаа тавихаа мартагнах үе бий. Тэр бүхнийг сануулж сэрэмжлүүлж, анхаарал хандуулахыг хүсэж шаардах үед хэрэглэдэг арга хэрэгслийн нэг бол мэдээ мэдээллийн самбар, төрөл бүрийн сувгаар хүрэх сануулга, уриалга, зар сурталчилгаа гэж хэлж болно.

Бид бүхэн өдөр бүр ямар нэгэн зүйлийн мэдээ мэдээлэл, зар сурталчилгаа, уриалга сануулгыг төрөл бүрийн байдлаар авч байдаг. Энэ бүхний зорилго нь мэдээж өөр өөр. Тухайлбал, супермаркет, их дэлгүүрийн чанга яригчаар гол төлөв хямдрал, урамшуулалтай худалдаа хэзээ, хаана болж байгаа талаар мэдээлэн өөрийнхөө бараа бүтээгдэхүүнийг сурталчилж байдаг бол орон сууцны зарлалын самбар, мэдээллийн сувгуудаар оршин суугчдад зориулсан засвар үйлчилгээ, хог хаягдал зэрэгтэй холбоотой мэдээлэл, анхааруулга гарч байдаг. Миний гар утасны мессежээр болон мэйлээр хичээл сургуультай холбоотой мэдээлэл байнга ирдэг. Хичээлийн улирал хэзээ эхэлж хэзээ дуусах, хичээл сонголтоо яаж хийх, явцын болон улирлын шалгалтын хугацаа гээд төрөл бүрийн мэдээлэл ирдэг.

Мэдээ мэдээлэл нь хэзээ? хаана? юу? хэн? яагаад? яаж? гэсэн асуултын хариу юм. Мэдээ мэдээлэл нь хандаж буй хүмүүстээ тухайн мэдээллийг товч тодорхой, ойлгомжтой, хоёрдмол утгагүй хүргэх бичлэгийн онцлогийг агуулж байдаг. Мөн хүмүүсийн анхаарлыг татах үүднээс өвөрмөц бичлэг, зураг оруулсан байх нь их бий. Хамгийн гол нь тухайн мэдээлэлд дурдагдсан агуулга хүний бодол санаанд удаан хугацаанд хадгалагдан үлдэхүйц байдлаар зохиогдсон байдаг.

Хуванцар савны хэрэглээнээс татгалзая!

Хуванцар савны хэрэглээ өсөх тусам байгаль орчинд үзүүлэх нөлөө, бохирдол нэмэгдэж байдаг. Дэлхий дээр жилд дунджаар 2.4 тонн хуванцар савны хог хаягдал үүсдэг байна. Хуванцар савны хөрсөнд шингэх дундаж хугацаа 700 жил байдаг. Бидний өдөр тутмын хэрэглээ болсон нэг удаагийн хуванцар бүтээгдэхүүний жишээг дурдвал кофе уухдаа хэрэглэдэг нэг удаагийн аяга болон соруул, дэлгүүрээс бараа бүтээгдэхүүн авахад савлаж өгдөг гялгар уут, гуанз хоолны газарт ихээр хэрэглэгддэг савлагаа боодол зэргийг дурдаж болно. Энэ бүхнийг бид зөвхөн нэг удаа хэрэглээд л хаядаг. Энэхүү нэг удаагийн хэрэглээг багасгах, хуванцар бүтээгдэхүүнийг дахин боловсруулж байгаль орчинд үзүүлэх хор нөлөөг багасгах нь бид бүхний өмнө тулгамдсан асуудлын нэг болоод байна.

Дэлхийн олон оронд хуванцар бүтээгдэхүүний хэрэглээг багасгах тал дээр бодлого боловсруулан ажиллаж байна. Солонгос оронд кофе шоп дотор кофе уухад нэг удаагийн аяга хэрэглэхийг хориглосон бол Мьянмар улсын Баган хотод гялгар уутыг хэрэглэхийг бүрэн хориглосон байна. АНУ-ын Сан-Франциско хотод гялгар уутны хэрэглээг бүхэлд нь хориглоод зогсохгүй төрийн захиргааны байгууллага дотор хуванцар саванд савласан ус ундаа худалдаалахыг хоригложээ.

Хуванцар бүтээгдэхүүнийг багасгахад төр засгийн бодлого чухал хэдий ч хувь хүний хандлага, оролцоо юу юунаас чухал юм. Хувь хүмүүс хуванцар хог хаягдлаа бүрэн ангилж хаяхаас гадна кофе шопоор үйлчлүүлэхдээ өөрийн аягаа авч очиж хэвших нь зүйтэй. Мөн дэлгүүр явахдаа гялгар уутнаас татгалзаж даавуун тороо барьж очих нь та бидний байгаль орчноо хамгаалах үйлсэд оруулж буй хувь нэмэр мөн гэдгийг ухамсарлан ойлгох хэрэгтэй юм.

1. -х тусам

동사 뒤에 붙어 어떤 행위가 계속 지속됨을 나타내며, 한국어의 ‘-(을)ㄴ수록’이라는 의미와 비슷하다. 앞에 붙는 동사는 -х 형태가 되어 한다.

Монгол хэл сурах тусам сонирхолтой.

Монгол어를 배울 수록 재미있습니다.

Яарах тусмаа жолоо барихдаа болгоомжтой байх нь зүйтэй.

바벨수록 운전애 조심해야 합니다.

Төгс төгөлдөр хүн байх тусам олон хүний хүндэтгэлийг хүлээдэг.

훌륭한 사람일수록 많은 사람에게서 존경을 받습니다.

2. -аад⁴ зогсохгүй

동사 뒤에 붙어 앞의 내용과 뒤의 내용을 모두 포함한다는 의미를 나타낸다. 한국어의 ‘-(으)ㄴ뿐만 아니라’라는 의미와 비슷하다.

Болд хичээлээ сайн хийгээд зогсохгүй бусад хүмүүстэй сайн харилцаатай байдаг.

벌드는 공부도 열심히 할뿐만 아니라 사람들과 관계도 좋다.

Өчигдөр бороо ороод зогсохгүй салхи ч их салхилсан.

어제는 비가 내렸을뿐만 아니라 바람도 많이 불었다.

Тэр дуучин сайн дуулаад зогсохгүй бүжгийн чадвар сайтай.

그 가수는 노래도 잘 부를뿐만 아니라 춤도 잘춘다.

3. -ыг бодвол

앞의 내용에 비해 뒤에 내용을 서로 비교할 때 사용하며, ‘-에 비해’, ‘-를 생각하면’이라는 의미이다.

Өвөл намрыг бодвол хамаагүй хүйтэн.

겨울은 가을보다 훨씬 춥다.

Шөнийг бодвол өдөр нь сэрүүхэн байх байх.

밤을 생각하면 낮은 시원한 편인 것 같다.

Энэ сарын импортыг бодвол экспорт их байгаа.

수입을 생각하면 수출이 많다.

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Ганц өрөө байрнаас нийтийн байранд амьдрах нь илүү дээр. ()
- ② Удахгүй одоо амьдарч байгаа байрны гэрээ дуусна. ()
- ③ Энэ эрэгтэй гол төлөв супермаркетаас хүнсээ авдаг. ()

2

- ① Урьд өмнө нь ч гэсэн монголд дахивар хогийг ангилан ялгаж хаядаг байсан. ()
- ② Хүмүүс дахивар хогийг ангилан ялгаж хаяж сурахгүй байна. ()
- ③ Энэ эмэгтэй түүнд хогоо сайн ангилан ялгаж хаяж байх хэрэгтэйг анхааруулж байна. ()

3

- ① Өчигдрөөс эхлээд ус тасарчихсан. ()
- ② Энэ эрэгтэй урьдчилаад усаа нөөцлөөд авсан. ()
- ③ Энэ эрэгтэй ус тасрах тухай мэдээллийг олж хараагүй. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Ижил агуулга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Галын аюулгүй байдлын үзлэг, шалгалт маргааш болно.
- ② Галын дохиолол хэд хэдэн удаа дуугарах болно.
- ③ Үдээс өмнө бүх шалгалтыг хийж дуусгана.
- ④ Шалгалт хийж байх хугацаанд бүгд гадагшаа гарах хэрэгтэй.

2 Энэ эмэгтэй юуны тухай ярьж байна вэ?

- ① Далай тэнгисийн экосистем нь далайн загас, ургамлаас шууд хамааралтай.
- ② Эх газрын байгаль орчин доройтож байгаа нь хүний буруутай үйлдлээс үүдэлтэй.
- ③ Эртхэн далай тэнгисийн бохирдлын асуудлыг шийдвэрлэхгүй бол хүн төрөлхтний амьдрах орчин доройтох болно.
- ④ Далайн урсгалаар цугларсан хог хаягдал далай тэнгисийн экосистемийг бий болгож байна.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Хотжилт, үйлдвэржилт болон хуванцар савлагаатай бүтээгдэхүүний хэрэглээ нэмэгдэж байгаатай уялдаад хог хаягдлын менежмент нь Монгол улсад тулгамдсан том асуудал болоод байна. Хуванцар хог хаягдал нь өргөн тархсан бохирдол үүсгэдэг бөгөөд иргэд, аж ахуйн нэгжүүд хууль бусаар хаядаг тул ноцтой асуудал юм. Монголын Байгаль Орчны Аюулгүй Байдлын Төвөөс “Монгол улс дахь хуванцар хог хаягдлын дахин боловсруулалтын тогтвортой байдлыг хангах” төслийг 2020 оны 5 сарын 1 – 2024 оны 4 сарын 30 хооронд хэрэгжүүлж байна. Төслийн зорилго нь Монгол улсын эдийн засгийн хөгжил цэцэглэлт, ядуурлыг бууруулахад хувь нэмэр оруулах, ногоон эдийн засгийн хөгжил, нүүрстөрөгч багатай, нөөцийн хэмнэлттэй, тойрог эдийн засагт шилжихэд дэмжлэг үзүүлэх юм. Энэхүү төслөөр хуванцар хог хаягдлыг цуглуулах, ялгах, ангилах системийг сайжруулах, дэвшилтэт тоног төхөөрөмж, технологи нэвтрүүлэх ажлуудыг хийхээр төлөвлөөд байна.

1 Уншсан агуулгаа доорх хаалтад дэс дарааллын дагуу бичнэ үү.

- ① Энэ төсөл нь ядуурлыг бууруулахад хувь нэмэр оруулна.
- ② Монголын Байгаль Орчны Аюулгүй Байдлын Төвөөс хуванцар хог хаягдлыг боловсруулах төсөл хэрэгжүүлж байна.
- ③ Төслийн хүрээнд хуванцар хог хаягдлыг цуглуулах, ялгах, ангилах системийг сайжруулна.
- ④ Хуванцар хог хаягдлын асуудал Монгол улсад тулгамдсан том асуудал болоод байна.

Хариулт: (4) → () → () → ()

2 Уншсан зүйлтэйгээ ижил агуулга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Хотжилт, үйлдвэржилт нь Монгол улсад тулгамдсан том асуудал болоод байна.
- ② Монгол улсын эдийн засаг хөгжин цэцэглэх нь хог хаягдлыг дахин боловсруулахад дэмжлэг үзүүлнэ.
- ③ Энэ төсөл амжилттай хэрэгжиж дууссан байна.
- ④ Хог хаягдлыг дахин боловсруулах дэвшилтэт тоног төхөөрөмж, технологи нэвтрүүлнэ.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Манай фитнес төв оюутан сурагчдын зуны амралтыг тохиолдуулан хямдрал зарлаж байна. Та бүхэн манай төвөөр үйлчлүүлэхдээ 3 сарын төлбөрөө хийсэн тохиолдолд 30%, 6 сараар төлбөрөө хийвэл 50%, 12 сараар төлбөрөө хийвэл 75% хүртэл хямдрал үзүүлнэ. Мөн манай төвд мэргэжлийн дасгалжуулагч багш байнга зөвлөгөө өгч байна. Та бүхэн манайхаар өргөнөөр үйлчлүүлээрэй!

1 Уншсан зүйлтэйгээ ижил агуулга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Зургаан сараар төлбөрөө хийвэл тал үнээр явж болно.
- ② Нэг сараар явсан, гурван сараар явсан үнэ нь адилхан.
- ③ Энэ фитнес төв оюутны хичээлийн нээлтийг зориулан хямдрал зарлаж байна.
- ④ Фитнес төвд дасгалжуулагч багш ажиллах ёстой.

2 Энд юуны тухай бичсэн болохыг сонгоно уу.

- ① Зөвлөгөө
- ② Мэдэгдэл.
- ③ Цаг агаарын мэдээ
- ④ Зар сурталчилгаа

ахуйн хог хаягдал	일반 쓰레기
амьтны тэжээл	사료
дахивар хог	재활용 쓰레기
зориулалтын хогийн уут	종량제 봉투
нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн	부가가치 제품
оногдуулах	부과되다
төмөр лааз	캔, 깡통
хар төмөрлөг	철
хоол хүнсний үлдэгдэл хаягдал	음식물 쓰레기
хөнгөн цагаан хайлш	알루미늄 합금
чандлан сахих	엄격히 준수하다
шавхах	꽂 짜내다

쓰기 연습

1

Доор зарлалыг уншаад хоосон зайг нөхөж бичнэ үү.

1

Эхлээд доорх хүснэгтэнд өгөгдсөн мэдээллийг уншина уу.

Мэдээлэл	Солонгос улсад хог хаягдлыг хэрхэн ангилан хаяж байна вэ?
Агуулга	– Ахуйн хог хаягдал: Зориулалтын хогийн уутыг худалдан авч түүндээ хийж хаях хэрэгтэй. Энэхүү хогийн уут нь дүүрэг бүрт харилцан адилгүй үнэтэй, өөр өөр байдаг. – Хоол хүнсний үлдэгдэл хаягдал: Энэхүү хаягдлыг амьтны тэжээл хийхэд ашиглах бөгөөд усыг нь бүрэн шавхасны дараа тусгай зориулалтын сав баглаанд хийж хаядаг. – Дахивар хог: Цаас, хуванцар, төмөр лааз, шилэн лонх зэргийг ангилан хаяна. Эдгээр хогийг хаях зориулалтын газар, гаргаж хаях өдөр гэж бас байдаг.
Анхаарах зүйл	– Хог хаягдлаа ангилан ялгаж хаяхгүй юм уу, зориулалтын газар хаяагүй тохиолдолд торгууль оногдуулна.

2

Солонгос улсад хог хаягдлыг хэрхэн хаядаг тухай тайлбарлан бичнэ үү.

3

Монгол улсад хог хаягдлыг хэрхэн хаядаг тухай найз нараасаа асуугаад дээрх бичвэртэй харьцуулан бичээрэй.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Монгол улсын хэмжээнд жилд 2.2 сая тн хоёрдогч түүхий эд гардагаас 3-5 хувийг дахин боловсруулж байна. Тус үйлдвэрүүдэд бүх төрлийн хуванцар, гялгар уут, лааз, хөнгөн цагаан хайлш, хар төмөрлөг, яс, үнс, картон цаас, ном, сонин, бичгийн цаас, малын арьс шир, арьс шир боловсруулах үйлдвэрийн хаягдал, хоол хүнсний үлдэгдэл зэрэг хаягдлыг дахин боловсруулж нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж байна.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

쓰레기는 재활용하지 않으면 매립하거나 소각하여야 하는데, 이러면 돈이 든다. 때문에 버릴 때마다 돈을 내고서 버리거나 정부나 지자체에서 예산을 들여서 처리해야 한다. 하지만 분리배출된 쓰레기는 그대로 가져가서 재활용할 수 있기 때문에 재활용 업체에서 가져가 준다. 덕분에 대부분의 재활용 쓰레기는 분리배출하면 공짜로 버릴 수 있다.

1 Солонгост суралцахаар ирсэн монгол найздаа оюутны дотуур байрны дүрмийг танилцуулаарай.

1 Доорх хүснэгтэд өгөгдсөн агуулгын < Загвар >-ын дагуу танилцуулна уу.

< Дотуур байрны дүрэм >	
Хориглох зүйл	- Чанга дуу чимээ гаргаж бусдын амгалан тайван байдлыг алдагдуулах - Гадны хүн оруулах - Архи уух, тамхи татах
Цэвэрлэгээ, ариун цэвэр	- Хувийн ариун цэврийг чандлан сахих - Өрөөг цэвэрхэн ашиглах - Хог хаягдлыг ангилан ялгаж хаях
Дотуур байр онгойх, оройн тооллого	- Тус дотуур байрны гадна хаалгыг 05:00-11:00 цагийн хооронд түгжинэ - Орой 11:00 цагаас тооллого хийнэ
Анхаарах зүйл	- Галын аюулгүй байдлыг чандлан сахина - Ариутгал цэвэрлэгээ хийх тухай мэдээллийг зарлалын самбарт урьдчилан байршуулна

< Загвар >

Дотуур байранд амьдрах явцдаа чанга дуу чимээ гаргаж, бусдын амгалан тайван байдлыг алдагдуулж болохгүй. Мөн гадны хүн, таньдаг найз нөхдөө оруулж болохгүй. Мэдээж дотуур байранд архи уух болон тамхи татахыг хориглодог. Өрөөндөө сайхан цэвэрхэн суух хэрэгтэй. Хувийн ариун цэврийг чандлан сахих нь чухал. Хогоо хаяхдаа ангилан ялгаж хаяарай.

Оюутны дотуур байр өглөө 5 цагт онгойгоод орой 11 цагт хаалгаа түгжинэ. 11 цагаас хойш дотуур байрандаа орж чадахгүй учраас эрт ирэх хэрэгтэй шүү. Бас орой болгон 11цагаас тооллого хийдэг. Хэрвээ гадуур хонох шаардлагатай бол урьдчилан бүртгүүлэх хэрэгтэй.

Галын аюулгүй байдлыг чандлан сахиарай. Төрөл ариутгал цэвэрлэгээ хийх тухай мэдээлэл зарлалын самбарт гардаг учраас байнга шалгаж байх хэрэгтэй.

2 Танай сургуулийн дотуур байранд ямар дүрэм мөрддөг вэ?

< Дотуур байрны дүрэм >	
Хориглох зүйл	-
Цэвэрлэгээ, ариун цэвэр	-
Дотуур байр онгойх, оройн тооллого	-
Анхаарах зүйл	-

3 Дээрх хүснэгтэд тэмдэглэсэн агуулгаа танилцуулна уу.

4

Хичээл

Нийслэл Улаанбаатар ХОТ

몽골의 수도 울란바타르

학습목표

- 몽골의 수도 울란바타르의 과거와 현재의 모습 비교하기
- 울란바타르의 주요 랜드마크 소개하기

도입 질문

1. 몽골에 가 본적이 있습니까? 내가 알고 있던 몽골의 모습과 실제 몽골의 모습은 어떠합니까?
2. 울란바타르의 주요 랜드마크에는 어떤 곳이 있습니까?

어휘 및 표현

ардын хувьсгал

인민 혁명

бурханы шашны төв

불교 센터

гүнзгий танилцах

깊이 이해하다

дэлгэн харуулах

전시하다

нийслэл хот

수도

нүүдэлчин соёл иргэншил

유목 문명

оршин суух

거주하다

суурийг тавих

기초를 세우다

суурьших

정착하다

таамаглах

추측하다

тольдон харах

내려다보다

тунхаглах

선포하다

тэмдэглэх

기념하다

улс төр

정치

үндсэн хууль

헌법

хийд

사원

хотын төв цэг

도심

худалдааны төв

쇼핑센터

цанын бааз

스키장

шашны соёл

종교 문화

эд өлгийн зүйл

유물

Нийслэл Улаанбаатар хот

Монголчууд нүүдэлчин соёл иргэншилтэй ард түмэн. Тэдний нийслэл хот нь ч нүүдлийн маягаар олон жил явж иржээ. Монгол улсын нийслэл Улаанбаатар хот одоо байгаа газартаа суурьшихаасаа өмнө нийт 29 удаа нүүдэллэсэн гэж үздэг.

Монголын нууц товчоонд тэмдэглэснээр «XII зууны хоёрдугаар хагаст Хэрэйд аймгийн удирдагч Ван ханы өргөө нь Туулын хар шугуй гэдэг газар байв» гэж тэмдэглэсэн нь одоогийн Улаанбаатар хот оршиж буй хөндийг гэж судлаачид таамагладаг. Харин Нэгдүгээр Богд Жавзандамба хутагт буюу Занабазар 1639 онд одоогийн Өвөрхангай аймгийн Ширээт цагаан нуур гэдэг газар Өргөө нэртэйгээр одоогийн Улаанбаатар хотын суурийг тавьжээ. 1911 оны 12 дугаар сард Богд хаант Монгол улс тунхаглагдаж, одоогийн энэ газар байгаа Их хүрээг нийслэлээ болгосон байна. Ийнхүү урьд өмнө нь шашин, худалдааны төв байсан Их хүрээ 1911 оноос улсын нийслэл болж харин Ардын хувьсгал ялсны дараа 1924 оны Монгол Улсын анхны Үндсэн хуулиар Улаанбаатар нэртэй болсон юм.

Нийслэл Улаанбаатар хот нь Монгол улсын улс төр, эдийн засаг, соёл, технологийн төв юм. Өдгөө энэ хотод нэг сая таван зуу гаруй иргэд оршин сууж буй бөгөөд Монгол улсын хамгийн их хүн ам төвлөрсөн орчин үеийн хот юм. Тэгвэл Улаанбаатар хотод очвол юу үзэж харж болох вэ?

1. Чингисийн талбай: Та хамгийн түрүүнд Чингисийн талбайг зориорой. Чингисийн талбай буюу хуучнаар Сүхбаатарын талбай нь Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын төв цэг юм. Талбайн төвд Сүхбаатарын хөшөө байдаг бол хойморт нь байрлах Төрийн ордны өвөр талд Чингис хааны хөшөө бий.

2. Зайсан толгой: Зайсан толгой нь Улаанбаатар хотын өмнө талд орших толгой юм. Зайсан толгойгоос Улаанбаатар хотын төв хэсгийг тольдон харах боломжтой

бөгөөд Улаанбаатарчуудын чөлөөт цагаа өнгөрөөх, жуулчдын очих дуртай газруудын нэг юм.

3. Гандан хийд: Гандантэгчилэн хийд нь Улаанбаатар хотод байх Монгол улсын Бурханы шашны төв хийд юм. Эндээс монгол орны бурхан шашны соёлтой танилцаж болно.

4. Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн: 22 төрлийн 94 мянга гаруй мод, бут, зүлэг, цэцэгтэй. Усан оргилуур, хүүхдийн тоглоомын талбайтай “Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн” нийслэлчүүдийн ая тухтай амьдрал, амралт зугаалгын бүс юм.

5. Үндэсний түүхийн музей: Монгол орны түүх соёлтой гүнзгий танилцъя гэвэл Үндэсний түүхийн музейгээр заавал ороод гараарай. Энд эрт үеэс өдгөөг хүртэлх монгол үндэстний түүх, тэдний эдэлж хэрэглэж байсан эд өлгийн зүйлийг дэлгэн харуулсан байгаа.

6. Скай Ресорт: Улаанбаатар хотоос холгүй орших цанын бааз. Нэг дор 1300 хүнд, өдөрт 4000 хүнд үйлчлэх хүчин чадалтай. Энд өвлийн улиралд цана, чаргаар гулгаж болох бол харин зун олон улсын стандартын 18 нүхтэй гольфийн талбайд цагаа хөгжилтэй өнгөрүүлэх боломжтой.

1. -сан⁴ + -аар⁴

(1) 동사 과거형에 도구격을 연결하면 ‘~에 따르면/의하면’ 이라는 의미로 사용될 수 있으며, 어떤 것에 근거한다는 의미를 나타낸다.

Цаг агаар мэдээлснээр мараагш бороо орно гэж байна.

ил기예보에 따르면 내일 비가 온다고 합니다.

Багшийн хэлснээр дараагийн хичээлд шалгалт өгнө гэсэн.

선생님 말씀에 따르면 다음 수업 때 시험을 본다고 한다.

Засгийн газрын мэдээлснээр энэ жилээс эд барааны үнэ тогтвортой байна гэж байна.

정부 발표에 따르면 올해부터는 물가가 안정된다고 합니다.

(2) 한국어의 ‘수단, 도구’의 뜻을 나타내는 문맥에서 사용되는 ‘~함으로써’와 유사한 의미를 나타낸다.

Багш нарын заах аргыг сайжруулснаар суралцагчдын мэдлэгийн түвшинг нэмэгдүүлэв.

교사들의 교수법을 향상시킴으로써 학습자들 성취도를 올릴 수 있었다.

Аялал жуулчлалын дэд бүтцийг хөгжүүлснээр гадаадаас ирэх жуулчдыг татаж чадна.

관광 인프라를 개발함으로써 외국인 관광객을 유치할 수 있다.

2. гаруй, орчим, шахам г.м.

гаруй (~ 이상)	Би Солонгост ирээд 3 жил гаруй болж байна. 나는 한국에 온지 3년 정도 되었다. (3년이 넘었다.)
шахам (~ 이하)	Манай ангийн багш одоо 50 шахам настай. 우리 반 선생님은 이제 50살이 넘으셨다. (50살 이상)
орчим (대략)	Би Сөүл хотод 10 жил орчим амьдардаг. 나는 서울에 대략 10년 살았다.
гэхэд (-까지)	Галт тэрэг 1 цаг гэхэд ирэх бололтой. 기차는 1시까지 올 예정이다.

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Үндэсний түүхийн музейг хэзээ ч гэсэн үнэгүй үзэж болно. ()
- ② Хичээлийн даалгаварт монголчуудын эд өлгийн соёлын тухай мэдэж ирээрэй гэсэн. ()

2

- ① Гандан хийд бол монголын шашны төв. ()
- ② Гандан хийдэд монголчуудаас гадна гадаадын жуулчид ч цөөнгүй очдог. ()

3

- ① Энэ хоёр өнөөдөр уулзахаар болсон. ()
- ② Сүхбаатарын талбайд Чингис хааны хөшөө байдаг. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Харилцан ярианы агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Хотын захиргаанаас илүү олон зогсоол барих төлөвлөгөөгүй байна.
- ② Хотын төв рүү орж ирэх автомашины урсгалыг хязгаарлах хэрэгтэй.
- ③ Иргэд нийтийн тээвэр ашиглах нь түгжрэлийг бууруулах арга мөн.
- ④ Хотын захиргаа иргэдтэй хамтарч авто зогсоолыг тоог нэмэгдүүлнэ.

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

- ① Энэ цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулагдаад 10 жил болсон.
- ② Энэ цэцэрлэгт хүрээлэнг иргэд амралтаа ая тухтай өнгөрүүлэх зорилгоор байгуулсан.
- ③ Энэ цэцэрлэгт хүрээлэнд унадаг дугуйн зам болон хүүхдийн тоглоомийн талбай байдаг.
- ④ Энэ цэцэрлэгт хүрээлэн зөвхөн хүүхэд багачуудад зориулагдсан.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Монголыг зорьж буй жуулчдын 90 гаруй хувь нь хотоос гардаг ч нийслэлд ч бас анхаарал татахуйц түүхэн дурсгалт газрууд цөөнгүй бий. Мэдээж Улаанбаатарт саатаж буй жуулчид нэн түрүүнд Богд хааны ордон, Монголын түүхийн музей, Гандантэгчэнлин хийдтэй танилцдаг байна. Үүнээс өөр жуулчдыг татах олон газар байдаг ч өнөөдрийг хүртэл хэний ч нүдэнд тусалгүй өнгөрсөн байна. Өнгөрсөн онд нийслэл дэх түүхэн дурсгалт 47 газрыг судалсан байна. Эдгээр газруудад амралт, чөлөөт цаг өнгөрүүлэх орчныг бүрдүүлэх, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх боломжтой хэмээн Нийслэлийн аялал жуулчлалын газраас үзжээ. Албаны хүмүүсийн мэдээлснээр аялал жуулчлал хөгжүүлэх боломжтой эдгээр газруудад их хэмжээний хөрөнгө оруулалт зарцуулах шаардлагагүй юм байна. Юуны өмнө байгальд ээлтэй бүтээгдэхүүнээр тохижилт хийх хэрэгтэй бөгөөд тодорхой хэмжээний мэдээлэл сурталчилгааг зохион байгуулах хэрэгтэй юм байна.

1 Уншсан агуулгаа доорх хаалтад дэс дарааллын дагуу бичнэ үү.

- ① Нийслэл хот дахь 47 газрыг судалж аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төлөвлөгөөтэй байна.
- ② Улаанбаатар хотод ч аялал жуулчлалын газрууд цөөнгүй бий.
- ③ Эдгээр газруудыг аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн болгоход хөрөнгө мөнгө их шаардлагагүй.
- ④ Монголд ирж байгаа жуулчдын 90 гаруй хувь нь хөдөө орон нутагт аялах сонирхолтой байдаг.
- ⑤ Шинээр байгуулсан газруудаа жуулчдад сурталчилах хэрэгтэй.

Хариулт: (4) → () → () → () → ()

2 Уншсан зүйлтэйгээ ижил агуулга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Аялал жуулчлал нь байгальд ээлтэй салбарын нэг юм.
- ② Улаанбаатар хотод олны нүдэнд өртсөн аялал жуулчлал, амралт зугаалгын газар их бий.
- ③ Монголд аялан жуулчилж байгаа хүмүүст хөдөө орон нутаг төдийгүй нийслэл хотоо ч таниулан сурталчилах хэрэгтэй.
- ④ Аялал жуулчлалын шинэ бүтээгдэхүүн гаргана гэдэг нь их хэмжээний судалгаа, хөрөнгө мөнгө шаардсан ажил юм.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Улаанбаатар хотын урд хэсгээр урсан өнгөрдөг Туул голын усанд урьд өмнө нь төвөггүй олж харж чаддаг байсан загас жараахай сүүлийн үед үзэгдэхээ больжээ. Ийнхүү загас жараахайгүй болж ховордсон нь зөвхөн хүмүүс олноороо загасчилж байгаатай холбоотой биш юм. Загас жараахайн () хүмүүсээс болж байна. Загас жараахайн амьдрах орчин болсон голын эргээр байшин барьж, хайргийг нь олборлон, бас бохир усаа цутгаж байна. Энэхүү байгаль орчны өөрчлөлт нь зөвхөн загас жараахайнд ч бус удахгүй бидэнд аюул занал учруулах болно.

1 Хаалтад орох зөв хариултыг сонгоно уу.

- ① хоол хүнсэндээ загас ихээр хэрэглэж байгаа
- ② дэлхийн цаг агаарын өөрчлөлтөд нөлөөлж байгаа
- ③ хүмүүс олноороо цугларч байгаа
- ④ амьдрах орчныг устган үгүй хийж байгаа

2 Дээрх агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Туул голын ус цэнгэг байж аялал жуулчлалыг хөгжүүлж чадна.
- ② Байгаль орчны өөрчлөлт нь эргээд бидэнд сөргөөр нөлөөлөх болно.
- ③ Улаанбаатар хотын усан хангамжид Туул гол их үүрэгтэй.
- ④ Загас жараахайг дахин үржүүлж тоо толгойг нэмэгдүүлэх хэрэгтэй.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Гандан хийд бол монголын шашны төв гэж хэлж болно. Тэр утгаараа хүмүүс энд ирж ном уншуулж, шашны зан үйлд оролцдог юм. Бүр холоос хөдөөнөөс зорьж ирдэг хүмүүс ч байдаг. Мэдээж үзэж сонирхохоор ирсэн хүмүүс ч бий. Бас жуулчид ч цөөнгүй харагдаж байна.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

서울을 처음 여행하는 사람들이 들르는 인기 관광지는 주로 서울의 지리적 중심부(종로구, 중구)에 집중되어 있다. 또한 서울을 방문하는 외국인에게 인기 있는 명소로 남산타워, 홍대거리, 강남역, 북한산 등으로 알려져 있다. 서울은 전통과 현대가 어우러진 아름다운 도시이다.

1 Та бүхэн доорх зурагнаас Солонгос орны аялал жуулчлалаараа алдартай хотуудыг харж байна. Эдгээр хотуудын аль нэгийг сонгон авч монгол найздаа танилцуулна уу.

2 Эхлээд өөрийн санал болгох хотын тухай тэмдэглэл хөтлөнө үү.

	Санал болгох газар	
	Сөүл хот	Би
Сөүл хотын нэр	- Сөүл хот нь Солонгос улсын нийслэл бөгөөд Өмнөд солонгос улсын баруун хойд талд оршдог. - “Сөүл” гэдэг үг нь “хот, нийслэл” гэсэн утгатай үг юм.	- -
Алдартай газрууд	- Сөүл хотод түүх соёлын олон дурсгалт газрууд бий. - Эртний Сөүл хотын дүр төрхийг харж болох Хааны ордон музей, - Орчин үеийн хөгжил дэвшлийг сонирхон үзэж болох Сөүл Таур /цамхаг/, 63 давхар байшин, Ганнам дүүрэг, - Худалдааны төв болсон Дундэмүнь, Намдэмүнь зэрэг зах зээлийн гудамж	- -

Нийтийн тээвэр	– Сөүл хотын метро болон автобус нь туйлын ая тухтай, шугамнууд нь ойлгомжтой тул Сөүл хотын аль ч газар хүрч очиж чадна.	– –
-------------------	---	--

3 Дээрх хүснэгтийг ашиглан солонгос орны тухай танилцуулаарай.

Загвар

Би Сөүл хотын тухай танилцуулъя. Сөүл хот бол Солонгос улсын нийслэл бөгөөд Өмнөд солонгос улсын баруун хойд талд оршдог. “Сөүл” гэдэг үг нь “хот, нийслэл” гэсэн утгатай үг юм. Сөүл хотод түүх соёлын олон дурсгалт газрууд бий. Тухайлбал, Хааны ордон музейгээр зочлон эртний Сөүл хотын дүр төрхийг харж болно. Мөн орчин үеийн хөгжил дэвшлийг сонирхон үзье гэвэл Сөүл Таур /цамхаг/, 63 давхар байшин, Ганнам дүүрэгт очоорой. Сөүл хотод олон алдартай худалдааны төвүүд бий. Жишээлбэл Дундэмүн дүүрэг, Намдэмүн зах зээлийн гудамжийг дурдаж болно. Сөүл хотын метро болон автобус нь туйлын ая тухтай, бас шугамнууд нь ойлгомжтой тул Сөүл хотын аль ч газар хүрч очиж чадна.

Миний санал болгох газар:

[illegible]

Хичээл **5**

Ухаалаг технологи – бидний амьдрал

스마트 생활화

학습목표

- 평소 휴대폰 사용 습관에 대해 설명할 수 있다.
- 휴대폰과 SNS로 인한 장점과 단점에 대해 설명할 수 있다.

도입 질문

1. 평소에 휴대폰을 얼마나 자주 사용합니까?
2. 휴대폰으로 어떤 기능을 사용합니까?

어휘 및 표현

амьд бус харилцаа	사이버 커뮤니케이션
амьдралын хэв маяг	생활 양식
баян ядуу	부와 가난
боломж	가능성
гар утсаа оролдох	휴대전화를 만지작거리다
дэлхий даяар	전세계적으로
зах зээлийн чадавх	시장 가능성
кибер халдлага	사이버 공격
мэдээлэл хуваалцах	정보를 공유하다
нийгэмших	사회화하다
нойргүйдэл	불면증
өсвөр насныхан	청소년
өсөлт хөгжилт	성장, 발육
сөрөг тал	단점
суваг	채널
сэтгэл гутрал	우울증
сэтгэл зүйн дарамт	정신적 스트레스
сэтгэцийн эрүүл мэнд	정신건강
ухаалаг гар утас	스마트폰
угсаа гарал	기원, 계통
урсгал	흐름
хамааралтай болох	의존되다
хөгжингүй орнууд	선진국
хөдөлмөрийн бүтээмж	노동 생산성
хувьсгалт өөрчлөлт	혁명적 변화
хүн төрөлхтөн	인류
хэрэглээгээ зохицуулах	소비를 조정하다
эдийн засгийн өсөлт	경제 성장
ярьж занших	말이 습관이 되다

Ухаалаг гар утас – дэлхийн эдийн засаг

Дэлхийн хүн ам хоёр тэрбум ширхэг гар утас хэрэглэж байна. Хүн төрөлхтөн ухаалаг гар утсыг түлхүү сонгож байгаа нь тэд заавал компьютерын дэлгэцийн ард суухгүйгээр утаснаасаа хэрэглээгээ зохицуулж байгаатай холбоотой. Ухаалаг утасны хэрэглээ асар хурдтай өсөн нэмэгдэж байна. Өөртөө ашигтай мэдээ мэдээлэл, хэрэглээг бий болгох хамгийн хурдан, хамгийн оновчтой суваг болоод байна. Шинжлэх ухаан, техникийн ололт амжилт, хөгжлийн үр дүнд бий болсон харилцаа холбооны хэрэгсэл болох энэхүү гар утас нь бидний амьдралын хэв маягийг өөрчилж, хөдөлмөрийн бүтээмжийг улам өсгөх болов.

Гар утсаараа интернэттэй холбогддог болсон цагаас эхлээд хүмүүсийн ажиллах, нийгэмших, мэдээлэл хуваалцах болон мэдлэг мэдээллийн урсгалыг зохион байгуулахад хувьсгалт өөрчлөлт гарч байна. Эдүгээ хөгжингүй орнуудын эдийн засгийн өсөлтийн тавны нэгийг интернэт бүрдүүлж байна. Олон зуун сая хэрэглэгч фэйсбүүк, твиттер зэрэг нийгмийн харилцааны төрөл бүрийн хэрэгслийг ашиглан, өөрийн мэдээллээ тогтмол шинэчилж, компаниуд маркетингаа хийх өгөөжтэй суваг болгоод буй. Өөрөөр хэлбэл, ухаалаг гар утасны нэвтрэлт буюу хүн амын хэдэн хувь нь үүнийг идэвхтэй хэрэглэж буйгаар тухайн улсын эдийн засгийн өсөлтийн боломж, зах зээлийн чадавхыг тооцох боломж бүрдсэн гэсэн үг юм.

Гар утасны хэрэглээ, түүний сөрөг тал

Өсвөр насныхны дунд нэг нэгэнтэйгээ хамтдаа цаг өнгөрүүлнэ гэдэг ховор болжээ. Тэдний харилцаа сүүлийн үед бидний ярьж заншсанаар амьд бус харилцаан дээр тогтох болсон бөгөөд ухаалаг утас, нийгмийн сүлжээ буюу сошиал медиа тэдний харилцааг зохицуулах хэрэгсэл болж, эдгээрт бүрэн хамааралтай болсон гэж хэлэхэд хилсдэхгүй. Тэдний ихэнх нь зуны амралтынхаа дийлэнх цагийг гар утсаа оролдон ганцаар өнгөрүүлэх нь ихэсжээ. Тэд амьдралаа ухаалаг утас, тэр төрлийн төхөөрөмжүүд, аливаа аппликейшнгүйгээр төсөөлөх аргагүй болжээ. Үнэндээ хэн нэг хүнтэй харилцахаас утастайгаа цагийг өнгөрүүлэх нь тэдэнд илүү амар санагдах болсон байна.

Ухаалаг утас нь өсвөр насныхны амьдралын хэв маягт өөрчлөлт оруулаад зогсохгүй сэтгэцийн эрүүл мэндэд үзүүлж буй сөрөг нөлөөллийн гол хүчин зүйл болж байна. Энэ нөлөөлөл нь угсаа гарал, баян ядуу, хот хөдөө амьдрахаас үл шалтгаалан дэлхийн өнцөг булан бүр дэх залууст тулгарч байна.

Ухаалаг утас нийгмийн харилцаанд сөргөөр нөлөөлж байна. Өмнөх үетэй өнөө үеийг харьцуулахад өсвөр насныхан ихэнх цагийг гэртээ өнгөрүүлж эцэг эхтэйгээ илүү ойр байгаа мэт боловч үнэн хэрэгтээ тэдний хоорондын харилцаа гэж үгүй болжээ.

Нэгэн судалгаанаас харахад дэлгэцийн ард хэдий хэмжээг зарцуулна тэр хэмжээгээр сэтгэл гутралд өртдөг болох нь харагдсан бөгөөд кибер халдлагад суурилсан сэтгэл зүйн дарамтад ч өртөж байна. Мөн ухаалаг утасны хэрэглээ хэт өндөр байгаа нь нойргүйдэлд хүргэж өсвөр насныхны өсөлт хөгжилтөд сөргөөр нөлөөлж байна.

1. -аас⁴ харахад

동사 뒤에 붙어 어떤 행위에 대한 출처에 대해 명시해 주는 역할을 하며, 한국어로는 ‘~에 따르면’이라는 의미를 나타낸다.

Судалгааны дүнгээс харахад

연구결과를 따르면

Санал асуулгын дүнгээс харахад

설문 조사 결과에 따르면

Гудамжинд гараад харахад чинь дэлгүүрүүд бүгд онгойсон байсан уу?

길거리에 나가보니 상점 문이 많이 열렸던가요?

Усан үзэм сагсайтал ургаад харахад урамтай.

포도가 주렁주렁 열려 보기 좋군요.

2. Монгол어의 분수와 소수

분수를 읽을 때에는 정수와 분수 부분을 따로 읽는다. 정수 부분과 분수 부분은 бүхэл로 연결하며, 분수 부분은 소수를 읽는 것과 유사하다.

1/2	хоёрны нэг
2/3	гурваны хоёр
2 1/4	хоёр бүхэл дөрвөний нэг
3 1/3	гурав бүхэл гурваны нэг

소수의 경우에도 정수 부분과 소수점 아래의 부분을 따로 읽는다. 정수 부분은 숫자만 읽고, 소수점 아래의 부분은 소수 첫째 자리의 경우 'арваны (해당 숫자)', 소수 둘째 자리는 'зууны (해당 숫자)', 소수 셋째 자리는 'мянганы (해당 숫자)' 등의 방식으로 읽는다.

1.1	нэг аравны нэг
1.01	нэг зууны нэг
1.001	нэг мянганы нэг
1.0001	нэг арван мянганы нэг

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Энэ эмэгтэй шинэ гар утас худалдаж авсан. ()
- ② Энэ эмэгтэй шинэ гар утас авхдаа төлбөрийг хувааж төлөхөөр болсон. ()

2

- ① Энэ эмэгтэй телевиз үзэх дуртай. ()
- ② Энэ эрэгтэй ажил ихтэй учраас ютүб, фейсбүк үзэх ч завгүй байна. ()

3

- ① Энэ эмэгтэй ухаалаг гар утасны хэрэглээний тухай судалгаа явуулсан. ()
- ② Энэ эмэгтэй гар утсаа хэтэрхий их хэрэглэх нь сөрөг нөлөөг бий болгоно гэж үзэж байна. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Энэ эмэгтэй юу гэж бодож байна вэ?

- ① Хэзээ, хаана байх нь хамаагүй ажил төрлөө сайн хийх хэрэгтэй.
- ② Ажлын газраас өгсөн таблетаас болоод зөвхөн ажилтай зууралдаад их хэцүү байсан.
- ③ Ажлын газраас таблет өгөхгүй бол ажил хийх хэцүү.
- ④ Ажлын газраас таблет өгч ажил төрлөө хийлгэх хэрэгтэй.

2 Доорх хаалтанд энэ хоёр хүний бодож байгаа зүйл юу юу болохыг ялган тэмдэглэнэ үү. Эрэгтэй: (), Эмэгтэй: ()

- ① Сошиал нэтвокт юу бичих нь тухайн хүний хувийн хэрэг.
- ② Ажилд орж чадаагүй хүн гомдолтой байгааг ойлгож байна.
- ③ Ажилтан шалгаруулж авахдаа тухайн хүний хувийнх нь байр суурийг шалгаж үзэх нь зөв.
- ④ Сошиал нэтвок дээр бичсэн юмнаас нь болоод ажилд авахаас татгалзсан нь шударга бус хэрэг.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Интернэт зах зээлийн талаарх нэгэн судалгааны тайланд дурдсанаар, хүн төрөлхтөн одоо үед өдөрт дунджаар зургаан цаг 40 минут орчим буюу нийт амьдралынхаа 25 хувийг цахим орчинд өнгөрөөж байгаа гэж дүгнэсэн байна. Тайлангийн дүнгээс харахад интернэт хэрэглэгчдийн тал хувь нь ухаалаг гар утас ашиглан цахим орчинд нэвтэрдэг аж. Энэ нь цахим хуудсаар зочлон мэдээлэл унших, хайх, цахим зурвас илгээх, олон нийтийн сүлжээгээр аялах зэрэг интернэттэй холбоотой бүхий л үйлдлийг хамарч байгаа ба бид жилийн 100 өдрийг зөвхөн интернэт орчинд өнгөрөөж байна гэсэн үг юм. Харин дэлгэцийн цагийн хяналтын программууд бий болсны үр дүнд хэрэглэгчдийн интернэт орчинд өнгөрөөх хугацаа есөн минутаар буурсан байна. Эдгээр программуудыг ухаалаг утсандаа суулгаснаар та үнэтэй цагаа цахим орчинд өнгөрөөхөөс сэргийлж, хэрэглээгээ хянаж, цагийг ухаалгаар зарцуулахад тань туслах болно.

1 Уншсан агуулгаа доорх хаалтад дэс дарааллын дагуу бичнэ үү.

- ① Дэлгэцийн цагийн хяналтын программууд бий болсноор интернэт орчинд өнгөрөөх хугацаа буурсан байна.
- ② Орчин үеийн хүмүүс нэг өдрийн хорин таван хувийг интернэтийн орчинд өнгөрүүлдэг болсон байна.
- ③ Интернэтэд нэвтрэн цахим хуудсаар зочлон мэдээлэл уншиж, цахим зурвас илгээж, олон нийтийн сүлжээгээр аялдаг байна.
- ④ Интернэт хэрэглэгчдийн тэн хагас нь гар утсаараа интернэтэд ордог байна.
- ⑤ Дэлгэцийн цагийн хяналтын программуудыг ухаалаг утсандаа суулгаснаар та үнэтэй цагаа хэмнэж чадах болно.

Хариулт: (2) → () → () → () → ()

2 Уншсан зүйлтэйгээ ижил агуулга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Хүн төрөлхтөн амьдралынхаа тэн хагасыг цахим орчимд өнгөрөөж байна.
- ② Хүн өдөрт дунджаар 6 цаг 40 минут гар утсаараа интернэтэд ордог байна.
- ③ Дэлгэцийн цагийн хяналтын программ нь цахим хуудсанд зочлох, зурвас илгээх, олон нийтийн сүлжээгээр аялахад саад тотгор учруулж байна.
- ④ Дэлгэцийн цагийн хяналтын программ ашигласнаар интернэт орчинд өнгөрөөх хугацаагаа тодорхой хугацаагаар бууруулж чадна.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Ухаалаг гар утас нь төрөл бүрийн давуу талыг хэрэглэгчдэд олгодог. Гэхдээ тэрхүү давуу талтай харьцуулахад сөрөг тал нь цөөнгүй байгааг анхаарах хэрэгтэй. Гар утсаа байнга оролдож хэт их хэрэглэснээр үр ашиггүй цаг хугацааг өнгөрөөх, гэр бүл дотны хүмүүстэйгээ харьцах нь багасах зэрэг сөрөг талтай. Мөн дэлгэцэнд донтох эмгэгийг бий болгодог ба бага насны хүүхдүүдийн зан төлөвт муугаар нөлөөлөх хандлага ажиглагдаж байна.

1 Энэ сэдвийн гарчиг юу байж болох вэ?

- ① Ухаалаг гар утас – Цагийн дайсан!
- ② Ухаалаг гар утас ба түүний давуу тал.
- ③ Гар утаснаасаа хол байцгаая!
- ④ Ухаалаг гар утсыг гэр бүлийнхэнтэйгээ хамтдаа!

2 Дээрх агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Ухаалаг гар утас нь хүүхдүүдэд их нөлөө үзүүлдэг.
- ② Ухаалаг гар утасны давуу талаас илүүтэйгээр сөрөг тал нь их.
- ③ Гар утсаа оролдонгоо гэр бүлийнхэнтэйгээ ярилцдаг.
- ④ Ухаалаг гар утас хүүхдүүдийн сэтгэхүйн хөгжилд сайнаар нөлөөлдөг.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Техникийн дэвшил хөгжил, ухаалаг гар утасны хэрэглээ бидний амьдралд ая тухтай олон зүйлийг авчирч өгсөн нь үнэн ч тодорхой хэмжээгээр хязгаарлах арга хэмжээ авахгүй бол нийгэмд илүү олон сөрөг нөлөө бий болгох нь тодорхой болж байна гэдгийг хэлэхийг хүссэн юм.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

인터넷에 많은 양의 정보가 있기 때문에 우리는 모든 것이 적절하고 진실하다고 생각할 수 있습니다. 그러나 이것이 사실이 아니므로 실제 정보와 그렇지 않은 정보를 분리하기 위해 권위있는 페이지 또는 포털을 식별하는 방법을 알아야합니다.

- 1 Та бүхэн ямар веб сайтуудаас мэдээлэл олж авдаг вэ? Найзтай хамт ярилцаарай.
- 1 Минсү өөрийнхөө орж үзэх дуртай блогийг танилцуулж байна. Загварыг хараад ямар харилцан яриа өрнөсөн болохыг ажиглаарай.

< Загвар >	
Ямар веб сайт санал болгохыг хүсэж байна вэ?	BlueMongol
Тэндээс ямар ямар мэдээллийг олж авч болох вэ?	– Монгол орны тухай төрөл бүрийн мэдээлэл
Энэ веб сайтын онцлог юу вэ?	– Гадаад хүний нүдээр харсан Монгол орон
	– Монгол орны тухай төрөл бүрийн мэдээллийг шуурхай орчуулан оруулдаг.
	– Монгол орны аялал жуулчлалын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл
	– Үнийн санал
	– Монгол руу хамт аяллаар явахыг хүсэж байгаа хүмүүсийн зарлал
Хаяг?	https://cafe.naver.com/bluemongol

Болд Минсү! Монгол орны тухай үнэхээр сайн мэдэх юм аа. Заримдаа миний сайн мэдэхгүй зүйлийг хүртэл мэдчихсэн байх юм. Чи энэ мэдээллүүдийг хаанаас олж авдаг юм бэ?

Мэргэжилтэн Би монголтой холбоотой төрөл бүрийн мэдээллийг Blue Mongol гэдэг блогод ихэвчлэн олж авдаг юм. Энэ блогийг хөтөлдөг хүн нь монгол орны тухай төрөл бүрийн мэдээллийг шуурхай орчуулан оруулдаг. Тийм болохоор шинэ мэдээллүүдийг цаг алдалгүй хүлээж авч, унших боломжтой байдаг юм.
Бас гадаадын хүний нүдээр монгол орны тухай хэрхэн харж байгаа тухай сонирхолтой нийтлэлүүдийг ч олж харж болно.

Миний хамгийн их сонирхдог сэдэв бол аялал. Энэ блог дээр хүмүүс чөлөөтэй сэтгэгдэл үлдээж, зарлал тавьж болдог. Монгол орноор хамтдаа аялахыг хүсэж байгаа хүмүүс зарлал тавих юм уу, тэдгээр хүмүүс хэрхэн аялсан тухайгаа сэтгэгдлээ үлдээдэг. Тийм Монгол орны аялал жуулчлалын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл, үнийн санал зэргийг харж болно. Хэрвээ чи сонирхож байвал <https://cafe.naver.com/bluemonogol> хаягаар орж үзээрэй.

2 Доорх хүснэгтэд өөрийнхөө орж үзэх дуртай веб сайтын тухай тэмдэглэл бичээрэй.

< Загвар >	
Ямар веб сайт санал болгохыг хүсэж байна вэ?	-
Тэндээс ямар ямар мэдээллийг олж авч болох вэ?	-
Энэ веб сайтын онцлог юу вэ?	-
Хаяг?	-

③ Дээрх хүснэгтэд тэмдэглэсэн зүйлдээ тулгуурлан харилцан яриа зохионо уу.

Хичээл

6

Амьдралын дадал хэвшил

생활 습관

Хүснэгт

- Говчиг шйөн шүгнэ дэе ийэгиэл шү илдэ.
- Кнзгэл үхэн кекхэ дэе ийэгиэл шү илдэ.

Догш жлүн

1. йерлүнэкедо гочиг шйөн шгэл шүгнэ ишүнннкэ?
2. Кнзгэл үхээр фнсоэ хэс илн муэтннннкэ?

어휘 및 표현

ажлын бүтээмж
анхаарал төвлөрөлт
архи, тамхины хэрэглээ
биеийн жин
бодисын солилцоо
буруу хооллолт
буруу хэвшил
дадал хэвшил
зүрх, судасны өвчлөл
зүрхний шигдээс
идэвхтэй амьдрал
илчлэг
ирээдүйд чиглэсэн
мэдрэмж
нас баралт
нозоорсон байдал
онцгой татвар
өгөөж
өсөн нэмэгдэх
таргалалт
халдварт бус өвчин
хоол боловсруулах эрхтэн
хоол хүнсний аюулгүй байдал
хорт зуршил
хөрөнгө оруулалт
хүртээмж
цус харвалт
чихрийн шижин
шууд бус сурталчилгаа
эрүүл мэндийн байгууллага
ядаргаа

өмү снгу
жнзүрлө
жүрү, дэмбэ сөбү
мүмүгэ, чэжү
шнжндэсэ
жалмүтн шсүгн
жалмүтн шүгн
шүгн
шмхлгн жлхуан
шмкнжсөк
хулуогчнн шгэл
калорн
мнрэ жхуагч
гамж
самгүл
нарынхм
түкүлсэ
хуога
жнзгэхадэ
бнман
бнжнөнмбн
сөхуагнган
шкүланбө
акусү
түжэ
чүндэгсн
нүчүлхл
дэнгү
ганжпгагү
нлүогнган
фнрө

Амьдралын зөв дадал хэвшил

Амьдралын буруу хэвшил, хорт зуршлаас шалтгаалсан өвчлөл манай улсын хүн амын дунд хурдтайгаар өсөн нэмэгдэж байна. Архи, тамхины хэрэглээ, буруу хооллолт, хөдөлгөөний идэвхгүй байдлаас шалтгаалсан халдварт бус өвчин нас баралтын 70 гаруй хувийг эзэлж буй. Ялангуяа чихрийн шижин, цус харвалт, зүрхний шигдээс зэрэг эрүүл амьдралын хэв маяг алдагдсанаас үүдсэн зүрх, судасны өвчлөл газар авчээ.

Эрүүл мэндийн байгууллагаас давс багатай хүнсний хэрэглээг дэмжиж, олон нийтэд чиглэсэн сурталчилгаа явуулахад 1 төгрөг зарцуулбал энэ нь 15 жилийн дараа улсын эдийн засагт 16.9 төгрөгийн өгөөж авчирна гэж тооцсон байна. Мөн согтууруулах ундааны татварыг нэмж, хүртээмжийг хязгаарлах, тамхины онцгой татварыг нэмж, шууд бус сурталчилгааг хориглох, иргэдийн идэвхтэй амьдралыг дэмжсэн биеийн тамир, спортын арга хэмжээг зохион байгуулж, хоол хүнсний аюулгүй байдлыг хангах зэрэг нь халдварт бус өвчнөөр нас барах явдлыг бууруулж улмаар улс орны эдийн засагт үр өгөөжөө өгөх юм.

Амьдралын зөв дадал хэвшил бий болгоно гэдэг нь зөвхөн хувь хүний өөрийн асуудал биш улс орны эдийн засаг, хөгжилтэй холбоотой асуудал бөгөөд ирээдүйд чиглэсэн хөрөнгө оруулалт гэж ойлгох хэрэгтэй юм.

Өглөөний хоолны ач тус

Эрүүл байх, зөв хооллолтын үндэс нь өглөөний цайг “тогтмол” уухаас эхэлнэ. Хүн болгон өглөөд цай ууж байж ажил, сургуульдаа явах ёстой. Өглөөний цай нь бодисын солилцоог эрчимжүүлнэ. Цусан дахь сахарын хэмжээг тогтмол хэмжээнд байлгана. Өлсөх мэдрэмжийг багасгаснаар өдрийн туршид их идэх эрсдэлээс хамгаална.

Өглөөний цай ууснаар “ходоод” дүүрэн байх мэдрэмж удаан хугацааны туршид байснаар хоногийн хоолноос авах илчлэгийн хэмжээ багасаж, “жин” нэмэгдэхгүй, сайн хянаж чадна. Өглөө цайгаа ууснаар ажлын бүтээмж өндөр байж, анхаарал төвлөрөлт, шинэ юм хүлээж авах чадвар илүү өндөр байдаг. Өглөөний цай нь даралт ихдэх, харвалтаас 27 хувь, чихрийн шижингээс 20 хувь сэргийлнэ.

Өглөөний цайгаа уусан хүн таргалалтад илүү бага өртдөг гэсэн судалгааны дүн гарчээ. Өглөөний цайг гурван сарын хугацаанд тогтмол ууснаар энэ хугацаанд идэж байсан нийт хоолны хэмжээ найман кг орчим хасагдсаны дотор оройн хоолны хэмжээ 3.300 граммаар хасагдсан гэх судалгаа байна. Эндээс биеийн жинг хянах, бууруулахад өглөөний цай их ач холбогдолтой нь харагдана.

Өглөөний хоол нь ядаргаа, нозоорсон байдлаас сэргээж эрч хүч өгнө. Гоо сайханд ч сайн нөлөөтэй. Гоолиг бие, тунгалаг царайтай байхын нэг үндэс нь өглөөний цайгаа уух явдал юм. Өглөөний цай ууснаар ходоод, хоол боловсруулах эрхтнээ хамгаалж чаддаг.

1. -аас⁴ үүдэх

몽골어의 ‘-аас⁴ үүдэх’ 표현은 한국어의 ‘~로 인하다/말미암아’ 등의 원인과 이유를 나타내는 표현과 상당히 유사한 의미를 갖는다. 그러나 문어 자료를 통해서 보면 대부분 부정맥락에서 사용된다는 것을 확인할 수 있다.

Ханшийн уналтаас үүдэн өргөн хэрэглээний барааны үнэ өсөж байна.

환율 하락으로 인하여 물가가 상승하고 있다.

Худалдааны дайнаас үүдэн юаний ханш хоёр долоо хоногийн турш уналттай байна.

무역 전쟁으로 인하여 위안화 환율이 2주간 하락하고 있다.

Архаг өвчин хүндэрснээс үүдэн биеийн байдал нь мууджээ.

만성질환이 악화함으로써 건강 상태가 나빠졌다.

2. ч (байсан) хамаагүй

‘хэн, юу, хэзээ, хаана, аль, ямар’ 등의 의문대명사 또는 명사 뒤에 쓰여 “누구든 상관없다”, ‘무엇이든 상관없다’, ‘어느 때든 상관없다’ 등과 같이 복합형태소로 사용되며, 어떠한 행위의 결과와 관계없다는 의미를 나타낸다.

‘хэн ч (байсан) хамаагүй, юу ч хамаагүй, хэзээ ч хамаагүй...’ 등의 복합어구로 사용되어 해당 행위의 결과와 관계가 없음을 나타낸다.

Гэдэс өлсөөд юу ч байсан хамаагүй идчихмээр л байна шүү.

Хэнд ч хамаагүй хаалгаа битгий онгойлгож өгөөрэй.

Ямар ч хамаагүй ийм асуудлыг гаргаж тавьж болохгүй.

А	Ямар байранд орох гэж бодож байна дээ?
Б	Сургуультай л ойрхон бол ямар ч байсан хамаагүй орох бодолтой байна.
А	Би тантай хэзээ очиж уулзах вэ?
Б	Хэзээ ч хамаагүй. Өөрийнхөө завтай цагтаа л ирээрэй.

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Энэ эмэгтэй туйлын ядарч байгаа боловч ажлаа хийсээр байна. ()
- ② Энэ эмэгтэй түүнийг жаахан амарч аваад ажлаа хийхийг зөвлөж байна. ()

2

- ① Үдийн цайны цаг өнгөрсөн байна. ()
- ② Энэ эмэгтэй өглөө эрт босоод өглөөнийхөө цайг ууж байна. ()

3

- ① Энэ эмэгтэй архи тамхины хэрэглээг багасгах хэрэгтэй гэж бодож байна. ()
- ② Засгийн газраас архи тамхины онцгой татварыг нэмсэн байна. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Сонссон агуулгатайгаа ижил хариултыг сонгоно уу.

- ① Тахианы цээж махыг өдөр тутам хоол ундандаа хэрэглэх хэрэгтэй.
- ② Тахианы цээж махыг бүрэн болохоос нь бага зэрэг шарж идвэл улам амттай болдог.
- ③ Хоолны дэглэм барихдаа аль болох аргуу хоол хийж идэх хэрэгтэй.
- ④ Тахианы цээж махны тосыг бүрэн арилгасны дараа идэх хэрэгтэй.

2 Сонссон агуулгатайгаа ижил хариултыг сонгоно уу.

- ① Хоол идсэний дараа кофены оронд цай уух хэрэгтэй.
- ② Хоолоо тааруулж идэхгүй бол хор болно.
- ③ Хэтэрхий их биеин жингээ хасах нь эрүүл мэндэд муу.
- ④ Кофе уух нь зүрхэнд сайн байдаг.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Амьдралын зөв хэв маягт бидний сайн мэдэх хэдий ч магадгүй төдийлөн анзаардаггүй 5 дадал багтсан байна. Эдгээр нь идэвхтэй дасгал хөдөлгөөн хийх, эрүүл зөв хооллох, өөрт тохирсон биеийн жинг барих, архи тамхи хэрэглэхгүй байх зэрэг юм. Тухайлбал, дасгал хөдөлгөөн хийдэггүй хүн тогтмол дасгал хийдэг хүнийг бодвол, зүрхний өвчнөөр нас барах магадлал нь 6 дахин их байдаг гэнэ. Хөдөлгөөнтэй байх нь зөвхөн урт наслалтыг дэмжээд зогсохгүй биднийг бүтээлч болгодог.

Бидний өдөр тутмын амьдрал агаар, хөрсний бохирдол, тоосжилт гэх мэт олон асуудлуудаар хүрээлэгдсэн байдаг. Биднээс хамаарахгүй эдгээр асуудлууд эргэн тойронд байгаа үед бид эрүүл хооллож сурах нь хамгаас чухал. Ингэхдээ биеийн жингээ сайн барих хэрэгтэй.

Амьдралын хамгийн муу зуршил бол архи, согтууруулах ундаа хэрэглэх, мөн тамхи татах явдал мөн. Согтууруулах ундааны хэмжээгээ эрс багасгах буюу хэрэглэхээ болих нь хорт хавдраар өвчлөх магадлалыг багасгахаас гадна амьдралд тань мэдэгдэхүйц олон эерэг өөрчлөлтүүдийг авчирна. Тамхи ч мөн ялгаагүй. Тамхины хор хөнөөлийн талаар хүмүүс сайн мэддэг хэдий ч орхих нь амаргүй байдаг. Гэвч энэ нь огт боломжгүй гэсэн үг биш юм. Тамхинаас гарснаар хэр их мөнгө хэмнэж, эрүүл мэндээ дахин олж авах болно.

1 Уншсан агуулгаа доорх хаалтад дэс дарааллын дагуу бичнэ

- ① Согтууруулах ундаа хэрэглэхээ боливол таны амьдралд мэдэгдэхүйц олон эерэг өөрчлөлтүүд бий болно.
- ② Амьдралын зөв хэв маяг бий болгох таван дадал байдаг.
- ③ Тамхины хор хөнөөлийн талаар хүмүүс сайн мэддэг.
- ④ Эрүүл хооллож сурахын зэрэгцээ биеийн жиндээ байнга анхаарал хандуулах хэрэгтэй.
- ⑤ Дасгал хөдөлгөөн хийдэггүй хүн төрөл бүрийн өвчнөөр нас барах магадлал өндөр байдаг.

Хариулт: (2) → () → () → () → ()

2 Амьдралын зөв хэв маяг биш зүйлийг сонгоно уу.

- ① Тамхи бол хүний биед туйлын хор хөнөөлтэй зүйл бөгөөд даруй хэрэглээгээ зогсоох хэрэгтэй.
- ② Архийг тохируулан хэрэглэвэл зүрх судасны үйл ажиллагааг дэмждэг.
- ③ Илүүдэл жингээ хаях нь урт наслах үндэс мөн.
- ④ Өөрт тохирсон дасгал хөдөлгөөнийг тогтмол хийх нь таныг улам бүтээлч болгоно.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

1. Зөвлөгөө өгч тусална уу.

Re: Зөвлөгөө өгч тусална уу.

Намайг Болд гэдэг.

Сайн байна уу?

Би дандаа ядарч байгаагаа мэддэг. Хэчнээн сайн унтаж амарсан ч гэсэн ядаргаа тайлагдахгүй юм. Сүүлийн үед ажил ихтэй байгаа болохоор их стресст орж байгаа. Компьютерын ард суухлаар л толгой өвдөх юм. Урьд өмнө нь дасгал хөдөлгөөн хийдэг байсан боловч сүүлийн үед их ядраад хийж ч чадахаа больсон.

Их стресстэй байгаа бололтой.

Бага зэрэг амрангаа дасгал хөдөлгөөн хийвэл аяндаа сайжрах байх.

Ингэхэд та өдөрт аль зэрэг их ус уудаг вэ?

Өдөрт 2 литр орчим ус уух хэрэгтэй шүү.

Өөр асуух зүйл байвал бичиж байгаарай.

Ямар нэгэн өвчин туссан юм болов уу? Санаа их зовж байна.

1 Дээрх зөвлөгөөтэй ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Тухай тухай үед нь сайн унтаж амарч дасгал хөдөлгөөн сайн хийх хэрэгтэй.
- ② Эрүүл мэндэд тустай хоол хүнс хэрэглэх хэрэгтэй. Биедээ ачаалал өгөх дасгал хөдөлгөөн хийхээс зайлсхийх хэрэгтэй.
- ③ Сайн амарч хөнгөн хөдөлгөөн дасгал хийх нь сайн. Мөн хангалттай их хэмжээний ус уух хэрэгтэй.

2 Болдын зөвлөгөө авахыг хүссэн агуулга, түүний хариулт юу болохыг бичнэ үү.

Зөвлөгөө авахыг хүссэн асуулт: _____

Хариулт: _____

магадлал	확률
согтууруулах ундаа	알코올 음료
туйлын	매우
хор хөнөөл	위험성
хөрсний бохирдол	토양 오염

쓰기 연습

1

Найзынхаа амьдралын дадал хэвшлийн талаар асууж мэдье.

1

Эхлээд доорх хүснэгтийг бөглөнө үү.

Миний найзын амьдралын хэв маяг	
Засаж сайжруулахыг хүсэж байгаа дадал хэвшил	- - -
Яагаад?	
Урьд өмнө нь ийм дадал хэвшилтэй байсан уу?	
Хэзээнээс эхэлж ийм дадал хэвшилтэй болсон бэ?	
Энэхүү дадал хэвслээ засахын тулд юу хийх хэрэгтэй гэж бодож байна вэ	

2

Дээрх тэмдэглэлээ ашиглан найзынхаа амьдралын дадал хэвшлийн тухай бичнэ үү.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Эрүүл амьдралын зөв дадалд суралцах нь өнөөгийн нийгэмд тулгамдаж буй томоохон асуудлуудын нэг билээ. Эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлдөг хүчин зүйлийг 100 хувь гэж үзвэл хувь хүний амьдралын буруу хэвшил, зан үйлээс 55-60% нь шалтгаалдаг болохыг Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага тогтоосон байдаг. Хэрэв бид амьдралын буруу хэвслээ өөрчилж чадвал олон өвчнөөс сэргийлж чадахаас гадна стрессгүй аз жаргалтай амьдрах болно.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

현대인은 수면시간이 매우 부족하다. 잠이 보약이라는 말도 있듯 충분한 수면시간을 확보하는 것은 건강의 큰 원동력이다. 낮잠은 최소화하고 가급적 6~7시간의 수면시간을 유지하려 노력하는 것이 좋다. 스마트폰을 보다 잠드는 건 금물이다. 이는 다음 날 피로를 더 가중시키는 행동이다.

1 Та найзуудынхаа эрүүл мэндэд санаа зовж байна. Амьдралын зөв хэвшлийн талаар ямар зөвлөгөө өгөхийг хүсэж байна вэ?

1 Доорх загварыг хараад ямар харилцан яриа өрнөж байгааг ажиглана уу.

Болд	Зөвлөгөө
- Тэр өнөөдөр ч бас хичээлдээ хоцорч ирлээ. - Ойрдоо тэр хичээлдээ дандаа хоцорч байна. - Гар утсаа оролдож байгаад орой унтдаг гэнэ.	- Шөнө оройн цагаар гар утсаа оролдоод байх юм бол нойр хүрэхгүй хулжина. - Гар утсаа оролдохын оронд намуухан хөгжим сонсоод унт.

Туяа	Чи өнөөдөр ч гэсэн хичээлээсээ хоцорчихлоо.
Болд	Харин тийм ээ! Өглөө оройтож босоод хам хум гүйж ирлээ.
Туяа	Чамайг хараад байхад ойрдоо дандаа хоцорч ирээд байх юм. Эрт унтаж амарч бай л даа.
Болд	Шөнө нойр хүрэхгүй гар утсаа оролдсоор байтал нэг мэдэхэд хоёр, гурван цаг болчих юм. Тэгээд өглөө нь босохгүй юм.
Туяа	Шөнө оройн цагаар гар утсаа оролдоод байх юм бол нойр хүрэхгүй хулжих нь арга үгүй шүү дээ. Гар утсаа оролдохын оронд намуухан хөгжим сонсоод унтах гээд л үз л дээ.

2 Дөлгөөнд ямар зөвлөгөө өгөхийг хүсэж байна вэ?

Дөлгөөн	Зөвлөгөө
- Тэр өчигдөр орой найзуудтайгаа бас л гадуур суусан байна. - Гадуур байнга гарвал мөнгө төгрөг үрэгдэнэ. - Хичээл номондоо анхаарахгүй байна. - Удахгүй улирлын шалгалт болно.	- -

Цэцэг	Зөвлөгөө
– Хагас бүтэн сайнд гэртээ л байдаг. – Дасгал хөдөлгөөн хийх дургүй. – Телевизийн драм үзэж байгаад хийх ёстой ажлаа хойшлуулдаг.	– – –

Хичээл **7**

Адал явдал дүүрэн амьдрал

새로운 경험

학습목표

- 필요한 정보를 문의하고 소개할 수 있다.
- 문화 체험 프로그램을 추천할 수 있다.

도입 질문

1. 몽골어로 정보를 문의해 본 경험이 있습니까?
2. 몽골 관련 문화 체험을 해본 적이 있습니까?

어휘 및 표현

ааруул ээзгий хийх	아롤과 에즈기를 만들다
аж ахуй	기업
арилжаалах	거래하다
арьс шир	가족, 피혁
бэлчээр сэлгэн нүүдэллэх	목초지를 바꿔 이사하다
бэлчээрийн хариулга маллагаа	목초지에 방목하다
гүн гүнзгий шингэх	깊이 스며들다
дасан зохицох	적응하다
ерөөх	축원하다
ертөнцийг үзэх үзэл	세계관
зан заншил	풍습
зочломтгой зан	대접 풍습
ишиг хурга эргүүлэх	새끼 염소와 새끼 양을 몰고 돌보다
мал аж ахуй	목축업
ноос ноолуур	캐시미어
нүүдлийн соёл иргэншил	유목문명
онгон дагшин	신성한
өндөрлөг	높은
өрөм загсаах	우름을 굳히다
сүү хөөрүүлэх	우유를 끓이다
тугал татах	송아지를 잡아주다
үнээ саах	암소 젖을 짜다
халуун дулаан сэтгэл	따뜻한 마음
хоногшин үлдэх	각인되다
хонь ямаа хариулах	양, 염소를 치다
хонь ямаа холбон саах	양, 염소를 나란히 묶어서 젖을 짜다
цаг уурын онцлог	기후적 특징
цайны дээж өргөх	차의 제일 좋은 것을 드리다

Нүүдлийн соёл иргэншил

Төв Азийн өндөрлөгт олон мянган жилийн турш нүүдлийн соёл иргэншлийг хадгалж ирсэн ард түмэн гэвэл монголчууд юм. Тэдний өвөрмөц зан заншил, ертөнцийг үзэх үзэл, байгальтай харьцах харьцаа зэрэг нь бусад ард түмнээс эрс ялгаатай байдаг. Монголчуудын гол эрхэлж ирсэн аж ахуй нь мал аж ахуй бөгөөд дан ганц бэлчээрийн хариулга маллагаагаар өсгөж үржүүлж иржээ. Тэр утгаараа ч өргөн уудам газар нутагт бэлчээр сэлгэн нүүдэллэн амьдарч ирсэн байна.

Нүүдэлчин монголчуудын эдийн засгийн эх үүсвэр нь малаас гаралтай байдаг. Малын мах, сүү төдийгүй арьс шир, ноос ноолуурыг ашиглан амьдрал ахуйдаа хэрэглэх юм уу, бусад эд бараагаар арилжаалан хэрэгцээт зүйлсээ хангана. Хоол хүнсний хувьд махан болон сүү, сүүн бүтээгдэхүүн дийлэнх хувийг нь эзэлдэг байжээ. Энэ нь тухайн газар нутгийн цаг уурын онцлогтой зохицсон байдаг байна.

Монголчууд бол хүрээлэн буй орчиндоо дасан зохицож, байгаль дэлхийгээ хайрлан хамгаалж ирсний үр дүнд өнөөгийн монгол орны ихэнх газар нутаг онгон дагшнаараа хадгалагдан ирсэн байна. Монголчуудын ертөнцийг үзэх үзэлд байгалийг өөрийнхөө эрхшээлд оруулах бус харин түүнд дасан зохицож зэрэгцэн амьдрал үзэл гүн гүнзгий шингэсэн байдаг.

Малчин айл

Монголын аялал жуулчлалын хамгийн сонирхолтой хөтөлбөрийн нэг бол “Малчин монгол аялал” юм. Энэхүү хөтөлбөр нь малчин айлд хоёр хононгоо монгол орны нүүдлийн соёл, ёс заншил, ахуйтай танилцдаг.

Малчин айл өглөө эрт босдог юм байна. Ургах нартай уралдан босоод галаа түлж цайгаа чанасны дараа хамгийн түрүүнд байгаль дэлхийдээ цайныхаа дээжийг өргөнө. Ингэж цайныхаа дээжийг өргөхдөө гэр бүл, төрөл төрөгсдөдөө аз жаргал, сайн сайхан бүхнийг хүсэж ерөөнө. Өглөө эртлэн үнээгээ саана. Үнээ саахад тугал татаж өгөх гэж амаргүй ажил байдаг юм байна. Тугал татах гэдэг нь үнээ сааж байх хооронд тугалыг нь хажуу талд нь бариад эхэд нь үнэрлүүлнэ. Тэгвэл сүү их гардаг гэнэ. Түүний дараа саасан сүүгээ хөөрүүлж өрөм загсаана. Шинэхэн өрөм үнэхээр амттай.

Малчин айлын өдрийн ажил нь хонь ямаагаа хариулах, ишиг хургаа эргүүлэх, ааруул эззгий хийх гээд амсхийх чөлөөгүй өнгөрнө. Малын сүүгээр тийм олон цагаан идээ хийж болдгийг хараад үнэхээр гайхмаар байв.

Нар жаргахын өмнөхөн хонь ямаагаа холбон саагаад ишиг хургаа нийлүүлнэ. Эхээсээ өдөржин тусдаа байсан ишиг хурга эхтэйгээ нийлээд үнэхээр жаргалтай байх шиг санагдав.

Монгол малчин айлын хүн бүр өөр өөрийн гэсэн ажилтай. Балчир жаахан хүүхэд ч гэсэн өөрийн гэсэн ажил үүргийн хуваарьтай байдаг нь багаасаа ажил сурч, ухаан суух үндэс болдог юм шиг байна.

Малчин айлд хоёрхон хоносон ч гэсэн монголчуудын зочломтгой зан, халуун дулаан сэтгэл миний сэтгэлд хоногшин үлдсэн юм.

1. -жин

시간 부사에 연결하여 ‘처음부터 끝까지 계속해서’라는 의미를 나타내며 한국어의 부사 ‘내내’와 유사한 의미를 갖는다.

өдөр	өдөржин	шөнө	шөнөжин
өглөө	өглөөжин	өнөөдөр	өнөөдөржин
сар	саржин	жил	жилжин
хавар	хаваржин	зун	зунжин

Би өдөржин ажлаа хийсэн боловч дуусгаж чадсангүй.

내가 하루 종일 일을 했지만 끝내지 못했다.

Бид энэ төсөл дээр бүтэн нэг жилжингээ ажиллаа.

우리는 이 사업을 일년 내내 했다.

Энэ жил зунжин бороо орлоо.

올여름 내내 비가 왔다.

2. 몽골 민속어

민속어란 민간 생활과 관계된 생활 풍속이나 습관, 신앙, 기술, 전승 문화 등과 관련되어 나타나는 어휘이다. 특히 몽골에는 유목문화가 있고 이와 관련된 문화어 요소가 상당히 많다.

сүү хөөрүүлэх	өрөм тогтоох / загсаах
айраг исгэх	ааруул эзэгий хийх
тараг бүрэх	аарц буцалгах
цай сүлэх	ингэний сүү
унага/тугал татах	хурга ишиг эргүүлэх
цайны дээжээ өргөх	лус савдаг хилэгнэх

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Энэ эрэгтэй монгол руу аяллаар явахыг хүсэж байна. ()
- ② Энэ эмэгтэй түүнийг монгол малчин айлд очиж амьдарч үзэхийг санал болгож байна. ()

2

- ① Монголчууд сүүлийн үед мах их иддэг болсон. ()
- ② Монгол орон хахир хатуу хүйтэн өвлийн улиралтай учраас илчлэг ихтэй хоол хүнс хэрэглэдэг. ()

3

- ① Энэ эмэгтэй хөдөө очиж амьдрахыг хүсэж байна. ()
- ② Энэ эрэгтэй хөдөө амьдарч байгаад хот руу нүүж ирсэн. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Энэ эмэгтэй яагаад хөдөө амьдрахыг хүсэхгүй байна вэ?

- ① Хөдөөний кинотеатр их жижигхэн.
- ② Түүний найзууд хотод амьдарч байна.
- ③ Хөдөө газар цэлийсэн том талтай.
- ④ Хот газар шиг хөгжилтэй сайхан байж чадахгүй.

2 Сонссон агуулгаас өөр утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Энэ компани хэрэглэгчдээ шинэ бараа бүтээгдэхүүнийг танилцуулж байна.
- ② Монгол орны үзэсгэлэнт газруудаар тойрон аялах боломж бүхий хөтөлбөрийг танилцуулж байна.
- ③ Энэ аяллаар монгол малчин айлд зочлон тэдний амьдрал ахуйтай танилцах боломжтой.
- ④ Наадам үзэхийг хүсвэл арван таван хувь хүртэл хямдруулж өгнө.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Сүүлийн үед хөдөөгийн аялал жуулчлал дэлхийд эрчимтэй хөгжиж байна. Энэ төрлийн аялал нь жуулчинд байгальтай ойртох, хөдөөгийн аж амьдралын онцлогийг мэдрэх бололцоог өгдөг. Хөдөөгийн аялал 1970-аад онд Их Британид хөгжиж эхэлсэн бөгөөд Европын бусад оронд ч гэсэн энэ төрлийн аялал жуулчлал сайн хөгжсөн байна. Энэхүү аялал жуулчлал нь “Амьдар, суралц, байгальтай ойртсон амьдралын сайхныг амс” гэсэн уриатай.

Монгол улсад хөдөөгийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх нөөц бололцоо бүрэн бий. Гэхдээ одоохондоо зам тээврийн дэд бүтэц хөгжөөгүй, жуулчдад зориулсан тохь тухтай орчин бүрдээгүйгээс гадна малчид өөрсдөө аялал жуулчлалын бизнес эрхлэх тал дээр мэдлэг, туршлага тун хомс байна. Монголд энэ төрлийн аялал жуулчлалыг маш олон төрлөөр хөгжүүлж болно. Тухайлбал, цагаан идээ бэлтгэх, мал хариулахыг сонирхсон жуулчид их байдаг. Тэд малыг бэлчээрээр маллахын онцлог, малчин хүний байгальтай харьцах, түүнийг хайрлах ухаан зэргийг сурахыг хүсдэг. Ингэвэл зүгээр нэг морь унуулаад зураг авхуулснаас илүү үр дүнтэй байна.

1 Уншсан агуулгаа доорх хаалтад дэс дарааллын дагуу бичнэ үү.

- ① Монгол улсад хөдөөгийн аялал жуулчлал хөгжих боломж бололцоо дүүрэн байна.
- ② Монгол улсын орон нутагт дэд бүтэц, жуулчдад зориулсан тохь тухтай орчин хангалтгүй байна.
- ③ Гадаадын жуулчид мал маллах, байгальтай ойр байх дуртай.
- ④ Малчдад хөдөөгийн аялал жуулчлалын талаарх мэдлэг, мэдээлэл хомс байна.
- ⑤ Хөдөөгийн аялал жуулчлал Их Британи болон Европын орнуудад сайн хөгжсөн.

Хариулт: (5) → () → () → () → ()

2 Уншсан зүйлтэйгээ ижил агуулга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Европын өндөр хөгжилтэй улс орнуудад хөдөө аж ахуйн аялал жуулчлал гэж байдаггүй.
- ② Монгол улсад хөдөөгийн аялал жуулчлал хөгжих бүрэн боломжтой боловч олон төрлийн асуудлыг шийдвэрлэх шаардлагатай.
- ③ Гадаадаас ирсэн жуулчид гол төлөв морь унаж зураг авхуулах дуртай байдаг.
- ④ Цагаан идээ бэлтгэх, мал маллах нь гадаадын жуулчдын хувьд байж болшгүй зүйл.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Нийслэл хотын захирагчийн албанаас өөрийн хурлын танхимаа хөдөө орон нутгаас ирж цагаан идээ борлуулж буй иргэдэд ашиглуулахаар боллоо. Хөдөө орон нутгийн иргэд тус талбайг үнэ төлбөргүйгээр ашиглаж болох бөгөөд ашиглах захиалгаа хотын захирагчийн албаны веб сайтанд орж баталгаажуулах юм байна. Энэхүү худалдаагаар аймаг аймгийн алдартай цагаан идээний амталгаат худалдаа зохион байгуулагдах тул нийслэлчүүд та бүхнийг өргөнөөр хүрэлцэн ирэхийг урьж байна.

1 Энэхүү сэдвийн гарчиг нь юу байж болох вэ?

- ① Нийслэл хотын захирагчийн алба цагаан идээ худалдаалж байна.
- ② Та манай вэб сайтад тавтай морилно уу!
- ③ Цагаан идээний амталгаат худалдаа зохион байгуулна.
- ④ Худалдааны талбайгаа амжиж баталгаажуулаарай.

2 Дээрх агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Цагаан идээгээ хотын захирагчийн албаны веб сайтаар дамжуулан худалдаална.
- ② Орон нутгаас ирж буй иргэд хотын захиргааны хурлын танхимыг түрээслэн ажиллахаар болсон байна.
- ③ Хотын захиргааны байранд худалдаа хийхийн тулд урьдчилан захиалга өгөх хэрэгтэй.
- ④ Аймаг аймгийн алдартай цагаан идээг үнэ төлбөргүй авч болох урамшуулалтай.

баталгаажуулах	확정하다
борлуулах	판매하다
захирагч	지도자
нөөц бололцоо	기회
өөхтэй	기름지다
тохь	편안함
урамшуулалтай	보너스, 혜택이 있는
хомс	부족한
хүрэлцэн ирэх	오다, 왕림하다
эл хуль	한적한, 황량한

쓰기 연습

1

Найз нартаа монголд очоод ямар зүйл үзэж харж болох тухайн танилцуулна уу.

1

Эхлээд доорх хүснэгтийг бөглөнө үү.

Монгол соёл ахуйтай танилцах хөтөлбөр	
Монгол соёл ахуйтан танилцах ямар хөтөлбөрт хамрагдахыг хүсэж байна вэ?	- - -
Энэ хөтөлбөрийг хэнд санал болгохыг хүсэж байна вэ?	
Энэ хөтөлбөрт хамрагдсанаар юу юу үзэж харж болох вэ?	
Сайн тал нь юу вэ?	
Ямар зүйл дээр бэрхшээлтэй байсан бэ?	
Энэ хөтөлбөрт хамрагдахын тулд юу юу бэлдэх хэрэгтэй вэ?	

2

Дээрх тэмдэглэлээ ашиглан монгол соёл ахуйтай танилцах хөтөлбөрийн тухай бичнэ үү.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Монгол Улсад анх удаа зохион байгуулагдсан “Нүүдэлчдийн соёлын наадам”-ыг дотоодын 6000 орчим, гадаадын 300 гаруй зочид төлөөлөгчид, жуулчин зорин ирж үзжээ. Энэ үеэр ирсэн гадаадын жуулчид, хүүхэд багачууд нүүдлийн ахуй соёл, уламжлалтай танилцсан байна. Морь тэмээ унаж, хонь мал сааж, цагаан идээ боловсруулж, эсгий ноос томон, сур элдэх гээд олон зүйлийг хийж үзсэн байна. Монголчуудын уламжлалт ёс заншил, ахуй соёлыг жинхэнэ утгаар нь харуулж чадсан сонирхол татсан энэ наадмыг жил бүр өргөжүүлэн зохион байгуулах хэрэгтэй хэмээн гадаадын жуулчид хэлж байв.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

현지 유목민의 초대로 관광용이 아닌 가정집 게르에서 하룻밤 묵어갈 기회를 얻었다면 숙박료 대신 감사의 표시로 선물을 준비하자. 현금도 괜찮지만 가족 모두에게 쓸모 있는 선물을 주는 것도 좋습니다. 몽골에서는 선물을 겸손하게 받는 것이 예의이니 상대방이 신나 보이지 않는다고 실망하지 마세요.

1 Доорх загварыг хараад ямар ямар шинэ зүйлтэй, хэрхэн танилцаж болох тухай харилцан яриа зохиогоорой.

1 Загвар: Нийгэмд тустай хөдөлмөр

Асуулт	Хариулт
– Монгол хэл муу мэднэ. – Ямар төрлийн нийгэмд тустай хөдөлмөр хийж болох вэ? – Хэрхэн оролцож болох вэ?	– Бага зэргийн монгол хэлний мэдлэгтэй байхад хангалттай. – Батламж бичиг авч чадна. – Олон соёлт гэр бүлийн монгол хүүхдүүдэд солонгос орны тухай танилцуулах – Өргөдөл дээр нэр, харилцах утсаа бичнэ. – ОТ-т оролцоно.

Минсү	Сайн байна уу? Би нэг юм лавлах гэсэн юм аа. Ийшээ ирвэл монгол хэл муухан мэддэг хүн ч гэсэн нийгэмд тустай хөдөлмөр хийж болно гэж сонссон юм аа.
Ажилтан	Болно болно. Бага зэргийн монгол хэлний мэдлэгтэй байхад л хангалттай. Бас дараа нь та нийгэмд тустай хөдөлмөр хийсэн гэсэн батламж бичиг авч болно.
Минсү	Ямар ажил хийх юм бол?
Ажилтан	Олон соёлт гэр бүлийн монгол хүүхдүүдэд солонгос орны тухай танилцуулах, солонгос хэл заах ажил байгаа юм.
Минсү	Тэгвэл их зүгээр юм байна. Би яаж энэ хөтөлбөрт оролцож болох вэ?
Ажилтан	Та энд овог нэр, харилцах утсаа үлдээгээрэй. Тэгээд дараа тэнцвэл танилцуулга хийх хуралд оролцоорой.

- 2 Дээрх тэмдэглэлээ ашиглан монгол соёл ахуйтай танилцах хөтөлбөрийн тухай бичнэ үү.

Асуулт	Хариулт
– Монгол хэлний үнэгүй сургалт байдаг уу? – Сертификат өгөх үү? – Ямар ямар хичээл орох вэ? – Хэрхэн бүртгүүлэх вэ?	– Сурах бичгийн төлбөрийг нь өгвөл болно. – 80% дээш ирц хангасан бол сертификат олгоно – Хэлзүй, яриа, соёлын хичээл – Интернэтээр бүртгүүлж болно.

- 3 Танилцах уулзалтад оролцох

Асуулт	Хариулт
– Монгол хэлний мэргэжилтэн шалгаруулан авах тухай? – Хэрхэн бүртгүүлэх вэ?	– Монголоор сайн ярьдаг байх. – Монгол орны тухай тодорхой мэдлэгтэй байх – Өөрийн танилцуулга, өргөдлөө шуудангаар явуулах – Ярилцлага шалгалт авах өдрийг гар утсаар нь эргэж мэдэгдэх

Хичээл 8

Эрүүл
мэндийн аялал
жуулчлал

의료관광

학습목표

- 양국 간 의료 관광의 현황에 대해 설명할 수 있다.
- 의료 관광과 관련된 주요 주제에 대해 설명할 수 있다.

도입 질문

1. 의료 관광에 대해 들어본 적 있습니까?
2. 몽골인들은 어떠한 이유로 한국에 의료관광으로 방문하고 있습니까?

어휘 및 표현

биеэ даасан салбар	자립/독립/별도의 분야
боломжийн зардал	합리적인 비용
бүтэн биеийн шинжилгээ	신체검사
гоо сайхны мэс засал	성형수술
гүнзгий шатны мэдлэг	전문 수준 지식
гэрчилгээ олгох	인증서를 발급하다
даяаршил	세계화
дотор эрхтний эмгэг	내장질환
зүрх судасны эмгэг	심혈관질환
кординатор	코디네이터
оношилгоо	검진
өндөр даралт	고혈압
өндөр зэрэглэлийн	고등급의
холбож өгөх гүүр	연결다리
хүлээн зөвшөөрөгдөх	인정받다
хүний хөгжлийн төв	인간개발센터
хүрээг тэлэх	범위를 확장하다
чихрийн шижин	당뇨병
шинэ ойлголт	새로운 개념
эмчилгээ	치료
эмчилгээ үйлчилгээ	치료 서비스
эрүүл мэндийн аялал жуулчлал	의료관광
эрүүл мэндийн байгууллага	의료기관
эрүүл мэндийн орчуулга	의료통역
эрүүл мэндийн шинжилгээ	건강검진

Эрүүл мэндийн аялал жуулчлал

Эрүүл мэндийн аялал жуулчлал гэдэг ойлголт аялал жуулчлалын салбарт сүүлийн 10 жилд асар хурдтай гарч ирсэн нэн шинэ ойлголт юм. Орчин үед эрүүл мэндийн даяаршил явагдаж гадаад оронд чанартай эмчилгээ үйлчилгээ авахыг хүссэн хүмүүст үйлчилдэг тусгай оператор компаниуд олноор төрөн гарч ирэх болжээ. Тэдгээр компаниуд эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллага, өвчтөн хоёрыг цаг алдалгүй холбож өгөх гүүр болж ажиллаж байна.

Эрүүл мэндийн аялал жуулчлал гэдэг нь өнөөдөр “эмчилгээ+аялал жуулчлал”-ыг холбосон ойлголт болон хөгжиж боломжийн зардлаар өөрийн санхүүгийн байдалд нийцүүлэн дэлхийн түвшний үйлчилгээг олж авахыг ингэж тодорхойлон нэрлэх болсон байна.

Эрүүл мэндийн аялал жуулчлал нь эрүүл мэндийн даяаршлыг бий болгох, аялал жуулчлалд тулгуурласан эдийн засгийн чадавхыг дээшлүүлэх, хүн амын эрүүл мэндийг сахин хамгаалах, орчин үеийн анагаах ухааны хөгжлийг дэмжих үндсэн зорилготой юм. Мөн эрүүл мэндийн аялал жуулчлал нь ард иргэдэд чанартай, өндөр зэрэглэлийн эмчилгээ үйлчилгээг хямд үнээр хүргэх аялал жуулчлалын биеэ даасан салбар болон хөгжиж байна.

Монголчууд ба эрүүл мэндийн аялал жуулчлал

Сүүлийн үед солонгос улсад эрүүл мэндийн шинжилгээ, оношилгоо, эмчилгээ хийлгэхээр явдаг монголчуудын тоо эрс нэмэгдсэн байна. Солонгос улсын эмнэлгүүдэд ч гадаадын иргэдэд зориулсан эмчилгээ оношилгооны хөтөлбөр нэвтрүүлж үйлчилгээнийхээ хүрээг тэлж байна.

Солонгос улсын эрүүл мэндийн салбарын хөгжил нь дэлхийд дээгүүрт ордог бөгөөд боломжийн үнэтэй, чанартай эмчилгээ үйлчилгээ үзүүлдгээрээ алдартай юм. Ялангуяа, дэлхий дахинаа гоо сайхны мэс заслыг хамгийн чанартай хийдэг гэдгээрээ хүлээн зөвшөөрөгдсөн байна.

Монголчуудын хамгийн их сонирхдог эрүүл мэндийн бүтээгдэхүүн нь “бүтэн биеийн шинжилгээ” байдаг байна. Мөн монгол хүмүүсийн хамгийн өртөмтгий байдаг зүрх судасны эмгэг, өндөр даралт, чихрийн шижин болон элэг бөөр зэрэг дотор эрхтний эмгэгтэй холбоотой эмчилгээ үйлчилгээ авахаар солонгос улсыг ихээр зорьж байна.

Солонгос улсад эрүүл мэндийн аялал жуулчлалаар мэргэшсэн оператор компани, кординаторууд ихээр бий болсон бөгөөд эмчилгээ үйлчилгээ авахыг хүссэн хүмүүсийг тохиромжтой нөхцөлөөр эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллагатай холбож өгч байна. Эмнэлэг, эрүүл мэндийн орчуулга нь орчуулагчийн зүгээс гүнзгий шатны мэдлэг шаарддаг бөгөөд үүнтэй холбогдсон сургалт явуулж, гэрчилгээ олгодог хүний хөгжлийн төвүүд олноор үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

1. 파생접미사 -жи-, -ши-

파생접미사는 명사 혹은 형용사 뒤에 붙어 기동상(起動相)의 의미를 나타낸다. 즉 어떤 행위가 시작하여 과정을 이루는 의미를 나타낸다. 파생접미사 ‘-жи-, -ши-’ 뒤에 동사를 만드는 ‘-л/р’, 명사를 만드는 ‘-лт’ 등의 접미사가 따라 나타나는 것이 일반적이며 한국어로 ‘~게 되다, ~지다, ~화(化)’ 등으로 번역할 수 있다.

сайн	сайжрах	좋아지다
муу	муужрах	나빠지다
тайван	тайвшрах	진정해지다
олон	олшрох	많아지다
үүл	үүлших	구름이 끼다
цөл	цөлжих	사막화 되다
даяар	даяарших	글로벌화

2. 몽골어 다의어와 연어(collocation) 관계

하나의 낱말이 두 개 이상의 의미를 가진 단어를 다의어라고 한다. 특히 몽골어는 비한자어권 언어임으로 하나의 단어가 어떤 단어와 공기 관계를 이루느냐에 따라 의미가 달라진다. 따라서 이러한 관계, 즉 연어(collocation) 관계를 잘 살펴봐야 한다.

үзүүлэх	Найздаа зураг үзүүлэх 친구에게 사진을 보여 주다.
	Эмчид биеэ үзүүлэх 의사한테 진료를 받다
	Олон төрлийн үйлчилгээ үзүүлэх 다양한 서비스를 제공하다
арга хэмжээ	Арга хэмжээ авах 조치를 취하다
	Арга хэмжээ зохион байгуулах 행사를 주관하다

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Энэ эмэгтэй солонгос улсад ажилладаг. ()
- ② Энэ эмэгтэй эмчилгээ шаардлагатай байгаа хүмүүсийг солонгос улсын эмнэлгүүдтэй холбож өгдөг. ()

2

- ① Энэ эмэгтэй солонгос улсад ажилладаг ()
- ② Энэ эрэгтэй шинжилгээ хийлгэхээр солонгост ()

3

- ① Монголоос ирсэн өвчтөнүүдийг үзэж эмчлэхэд маш хүндрэлтэй байдаг. ()
- ② Монгол хүмүүс аль болох хоёрдахь өдөр хагалгаанд орохыг хүсдэг. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Энэ эрэгтэй юуг хамгийн чухал гэж бодож байна вэ?

- ① Сүүлийн үед хүмүүс эрүүл мэнддээ их анхаардаг болсон байна.
- ② Хүн өөртөө тохирсон дасгал хөдөлгөөн хийх хэрэгтэй.
- ③ Алхаж гишгэж сайн хөдлөх нь эрүүл мэндэд тустай.
- ④ Эрүүл энх байхын тулд хоол унд сайн идэж уух хэрэгтэй.

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

- ① Яаран сандран мэс засал хийх шаардлагагүй.
- ② Өвчнийг үндсээр эмчлэхийн тулд мэс засал хийх хэрэгтэй.
- ③ Эмийн эмчилгээ, мэс засал хоёрыг хавсаргаж хийх хэрэгтэй.
- ④ Өвчтөний биед ачаалал өгөхгүй мэс заслын аргыг сонгох хэрэгтэй.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Эрүүл хооллолтын индекс гэдэг нь олон улсын судалгааны үр дүнгээр батлагдсан хэмжигдэхүүнийг ашигладаг шинэ аргачлал юм. Дээрх индексийг ашиглан тодорхойлсноор монголчуудын хүнсний хэрэглээний төрөл зүйл хэт тэнцвэргүй бөгөөд бусад оронтой харьцуулахад зүрх судасны эмгэг, цус харвалт, чихрийн шижин болон хорт хавдар зэрэг халдварт бус өвчлөлд өртөх эрсдэл маш өндөр байна. Хүнсний хэрэглээний тэнцвэргүй байдал нь үндэстэн даяар эрүүл амьдрах амьдралын чанарын үзүүлэлтэд сөргөөр нөлөөлж идэвхтэй, үр бүтээлтэй амьдралын хэв маягийг бууруулж байна. Иймээс, хоол хүнсний хангамжийн талаарх илүү дэлгэрэнгүй мэдээлэл шаардлагатай байна. Монгол Улсын хүн амын дундах дээрх тэнцвэргүй хоолны дэглэмийг засахад үр дүнтэй бодлого боловсруулах шаардлагатай юм. Үүний тулд бүх төрлийн хоол хүнс, хүмүүсийн идэж, ууж буй хүнсний бүтээгдэхүүн түүнд агуулагдах шим тэжээлийн хэмжээг бүрэн тодорхойлсон тоон хэмжээ бүхий судалгаа хэрэгтэй байна.

1 Дээрх агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Иргэдийн зүрх судасны эмгэг, цус харвалт, чихрийн шижин болон хорт хавдар зэрэг өвчлөлийг багасгах үр дүнтэй бодлого боловсруулах шаардлагатай.
- ② Хүмүүсийн идэж, ууж буй хүнсний бүтээгдэхүүн түүнд агуулагдах шим тэжээлийн хэмжээг бүрэн тодорхойлж индексжүүлэх шаардлагатай байна.
- ③ Монгол улсын хүн амын дунд олон улсын судалгаа явуулж дэлгэрэнгүй мэдээлэл гаргах хэрэгтэй байна.
- ④ Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлж амьдралын хэв маягийг өөрчлөх шаардлагатай байна.

2 Үр бүтээлтэй амьдралын хэв маягийг бууруулж буй шалтгаан юу вэ?

- ① Иргэдийн дундах архаг өвчлөл их
- ② Хүнсний хэрэглээний тэнцвэргүй байдал
- ③ Хоол хүнсний хангамжийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл дутмаг
- ④ Хоолны дэглэмийн талаарх судалгаа хийгдээгүй байдал

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Биеийн жин их байна гэдэг нь бүгд хэт таргалалттай байна гэсэн үг биш юм. Хэт таргалалт гэдэг нь тухайн хүний биеийн жин дунджаас их байхыг хэлэх бөгөөд тухайн хүний биед өөх ихээр хуримтлагдсан байгааг хэлнэ. Харин спортоор хичээллэдэг тамирчид бусад хүмүүсээс биеийн жин их байдаг ч гэсэн хэт таргалалттай холбоогүй байдаг. Энэ нь тухайн тамирчны бие доторх өөхнөөс илүү булчин нь их байдаг байна.

1 Энэхүү бичвэр ямар гарчигтай байж болох вэ?

- ① Биеийн жингээ хэрхэн хасах вэ?
- ② Спорт хүний эрүүл мэндэд ямар ач холбогдолтой вэ?
- ③ Эрүүл амьдрахын үндэс юу вэ?
- ④ Хэт таргалалт гэж юу вэ?

2 Дээрх сэдвийн гол агуулга юу вэ?

- ① Хэт таргалалтаас сэргийлэхийн тулд булчингаа нэмэгдүүлэх хэрэгтэй.
- ② Тухайн хүний биеийн жин дунджаас их байх тохиолдолд үүнийг хэт таргалалт гэж үзнэ.
- ③ Хэт таргалалт нь биеийн жин болон бие доторх өөхний харьцаагаар тодорхойлогдоно.
- ④ Хэт их жин ихтэй хүн биеийн жингээ багасгах хэрэгтэй.

1 Монголоос солонгос улсыг зорин ирж буй хүмүүсийн багагүй хувийг эрүүл мэндийн аялал жуулчлал эзэлдэг. Энэ тухай тайлбарлан бичнэ үү.

1 Эхлээд доорх хүснэгтэнд өгөгдсөн мэдээллийг уншина уу.

Мэдээлэл	Эрүүл мэндийн аялал жуулчлал
Агуулга	– Эрүүл мэндийн аялал жуулчлалаар ирж буй жуулчдын тоо жил ирэх тусам өсөж байна. – Солонгос улсын чанартай эмчилгээ үйлчилгээнд хамрагдахыг хүсэж байна. – Эдгээр хүмүүст зориулсан мэргэжлийн оператор компани, кординаторууд ажиллаж байна.
Хүндрэлтэй зүйл	– Хэлний бэрхшээл – Эмнэлгийн орчуулгаар мэргэшсэн орчуулагчдын тоо бага байна. – Мэргэжлийн оператор компани, кординаторууд тоо хүрэлцэхгүй байна.

2 Дээрх хүснэгтийг ашиглан солонгос улсын эрүүл мэндийн аялал жуулчлалын талаар танилцуулж бичнэ үү.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Эмчилгээний аялал жуулчлал нь тухайн улс орныхоо эдийн засагт гадаад улс орнуудаас ирэх эрүүл мэндийн салбарын мөнгөн орлогыг ихээхэн хэмжээгээр нэмэгдүүдэж байдаг учраас эдгээр улс орнуудын засгийн газрууд энэ салбартаа ихээхэн анхаарч эмнэлэг үйлчилгээнийхээ чанарын тал дээр өндөр хяналт тавьж, эмчилгээний визийн асуудалд хөнгөлөлт үзүүлж, эрүүл мэндийн даатгалын тогтолцоог уян хатан шийдвэрлэж, зарим эмнэлэгүүддээ төрөөс тухайн салбарыг хөгжүүлэх тал дээр хөрөнгө оруулалт ихээр хийж байна.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

국제의료관광 코디네이터는 국제화되는 의료시장에서 외국인환자를 유치하고 관리하기 위한 구체적인 진료서비스지원, 관광지원, 국내외 의료기관의 국가간 진출을 지원할 수 있는 의료관광 마케팅, 의료관광 상담, 리스크관리 및 행정업무 등을 담당하는 사람이다.

- 1 Сүүлийн үед эрүүл мэндийн салбарт яригдаж байгаа асуудлын талаар өгөгдсөн түлхүүр үгийг ашиглан харилцан яриа зохионо уу.

- 1 Загвар: Гоо сайхны мэс засал

Түлхүүр үг

- Гоо сайхны мэс засал
- Зар сурталчилгаа
- Сэргээн засах мэс засал
- Хэтэрхий гадаад төрх байдалдаа анхаарах

Болд	Сүүлийн үед урлаг соёлынхон гэлтгүй жирийн хүмүүс гоо сайхны мэс засал их хийлгэдэг болсон гэх юм.
Туяа	Тийм шүү. Энэ метронд явж байхад хүртэл энд байгаа зар сурталчилгааны ихэнх нь гоо сайхны мэс засал гэсэн байгаа биз дээ? Тэр хэрээрээ хийлгэхийг хүсдэг хүн их байна гэсэн үг.
Болд	Гэмтэл бэртлийн улмаас яах аргагүй сэргээн засах шаардлагатай бол яах вэ? Сүүлийн үед хүмүүс хэтэрхий гадаад үзэмждээ анхаарал хандуулах болсон юм шиг санагдах юм.

- 2 Өндөр настны асрамжийн газар

Түлхүүр үг

- Өндөр настны асрамжийн газар
- Өндөр настай хүмүүсийн тоо өсөж байна.
- Тэдгээр хүмүүст зориулсан дэд бүтэц дутагдалтай болов.
- Төр засгаас анхаарал хандуулах хэрэгтэй.

- 3 Робот мэс засал

Түлхүүр үг

- Робот мэс засал
- Үнэтэй боловч эмчилгээний чанар өндөр
- Мэс заслын дараах сөрөг нөлөө бага
- Хавдар
- Робот мэс засал хийлгэхийг хүссэн иргэдийн тоо өсөж байна.

MEMO

MEMO

Хичээл 9

Алдаа оноо 실수

학습목표

- 다양한 상황의 실수에 대한 내용을 이해할 수 있다.
- 사과하는 방법에 대한 내용을 이해할 수 있다.

도입 질문

1. 여러분은 몽골어를 잘 몰라서 실수했던 적이 있습니까?
2. 사과를 받고 기분이 나빴던 적이 있습니까?

어휘 및 표현

алдаа оноо

амжилтын түлхүүр

байж болшгүй зүйл

буруутгах шүүмжлэх

бусдыг итгэлийг олох

доромжлол

дүн шинжилгээ хийх

нийтлэг дутагдал

өнгөрсөндөө харамсах

өөр өнцгөөс харах

саад тотгор учруулах

сэтгэлийн тэнхээ

сэтгэлийн хат

хор уршиг

хуурамч үйлдэл

хүлээн зөвшөөрөх

хэтийдсэн

шийдвэр гаргах

эвгүй байдалд орох

ээрэг үр дүн

실수

성공의 열쇠

있을 수 없는 일

비난하다

타인의 신뢰를 얻다

모욕

분석하다

공통적인 단점

지나간 것에 연연하다

다른 시각으로 보다

저해하다

의지

의지 박약

부작용

작위

인정하다

도를 넘다

결정을 내리다

난감한 상황에 처하다

긍정적인 결과

Алдаа оноо

Зарим хүмүүс алдаа гэдэг байж болшгүй зүйл, түүний хор уршиг амьдралд нь саад тотгор учруулна гэж боддог. Гэхдээ бодит байдал дээр өөрийнхөө алдаанаас хэрхэн суралцахаа мэддэг бол урт хугацааны туршид маш эерэг үр дүн үзүүлдэг. Өөрөөр хэлбэл, та өөрийн гаргасан алдаа оноогоо өөр өнцгөөс харах юм бол таны амьдралын агуу багш болж ч болох юм.

Ерөнхийдөө хүмүүс алдаа гаргахаасаа айж боломжийг алдаж байдаг. Хэн ч гэсэн алдаа гаргаж болно. Хамгийн гол нь түүндээ дүн шинжилгээ хийж, дахин давтахгүйн тулд суралцах хэрэгтэй. Ингэснээр та цаашдаа ямарваа нэгэн шийдвэр гаргахдаа ашигтай байдлаар хэрэглэж болох юм. Өөрөөр хэлбэл, алдаа нь танд шинэ мэдлэгийг бий болгож байдаг гэдгийг санах хэрэгтэй.

Хэрвээ алдаа гаргасан бол бусдад хуурамч үйлдэл үзүүлэхээсээ зайлсхийх хэрэгтэй. Энэ нь таныг улам ч эвгүй байдалд оруулж мэднэ. Алдаагаа хүлээн зөвшөөрч чадах нь бусдыг итгэлийг олоход ямагт тус болж байдаг. Бас “нэгэнт л алдчихсан юм чинь одоо яах ч аргагүй” гэсэн хандлага гаргаж болохгүй. Өөртөө шүүмжлэлтэй хандаж, тухайн алдаа яагаад гарсан талаар дүгнэлт хийх хэрэгтэй.

Ямартай ч, нэг алдсан бол дахин алдахгүй байхын төлөө хичээж амьдрах ёстой юм.

Бусдыг уучилж чадах нь хүчтэйн шинж

Бүх хүнд давуу болон сул тал бий. Давуу талаа таньж мэдэн, тордон хөгжүүлсээр байх аваас амжилтын түлхүүрийг гартаа бат атгаж байгаа хэрэг. Давуу талаа хэдий чинээ эрт таньж мэднэ төдий чинээ сайн хэрэг. Сул талаа олж харахыг хүсэхгүй байх нь хүмүүсийн нийтлэг дутагдал. Тэр тусмаа сул талаа бусдаар хэлүүлэх тун дургүй. Өөрөө олж харахыг хүсэхгүй, хүнээр хэлүүлэх дургүй болохоор хүний сул тал амь бөхтэй зууралддаг согог. Сул талаа мэдэрч ухаарахгүй байх нь маш том дутагдал, сул доройн шинж.

Бусдыг уучлах чадвар бол хүний маш том давуу тал юм. Уучилж чадах нь хүчтэйн шинж. Зүрх сэтгэлээр урсаад өнгөрсөн таагүй бүхнийг уучлах сэтгэлийн тэнхээтэй байх хэрэгтэй. Хэтийдсэн доромжлолыг ч уучлан өнгөрөөх сэтгэлийн хаттай хүн өөрийгөө бага зовооно. Сэтгэлийн тэнхээгүй сул дорой хүн уучлах чадваргүй байдаг. Бусдыг буруутган шүүмжлэх, ирээдүйнхээ төлөө санаа зовох, өнгөрсөндөө харамсах нь амьдралыг чинь жаргалтай болгохгүй гэдгийг санаарай.

1. 몽골어 쉼표(,) 용법

(1) 병렬 성분인 여러 단어와 연어로 구성되어 있으며 쉼표를 쓰지 않으면 의미가 모호해질 듯한 경우, 그 사이에 쉼표를 쓴다.

Талд олон хонь, цөөн адуу, хэдэн үхэр бэлчиж байна.

Хойд авдрыг нээвэл хуйгаар торго, хунзаар цай, хулсан лимбэ, хуур ятга, бийр янтай, бичиг данс, шагай шатар, хашлага сум,

(2) 쉼표는 긴 문장을 부분적으로 나누어 읽기 위해서 쓰거나, 부동사를 취한 서술어가 앞뒤 어느 단어와 관련되어 있는지를 나타내기 위해 사용한다.

Дарга ирж, байгаа хүмүүсийг хуралдуулав.

(3) 일부 부차적 성분(하위 성분)이 다음 단어(말)와 직접적으로 관련되지 않은 하나 또는 여러 단어를 걸러내고 다른 단어(말)와 관련되는 경우 쉼표를 쓴다.

Өчигдөр, таны авчирсан номыг уншив.

Модчин Хэнтийн салбар уулнаас мод огтлох, цахилгаан хөрөөгөөр банз зүсэх, сүүний заводод хэрэглэх торх хийх зэрэг ажлыг хийж байна.

(4) 문장종결서술어 뒤에 부차적 성분(하위 성분)이 오면, 그 사이에 쉼표를 쓴다.

Би авлаа шүү, энэ номыг чинь.

(5) 호칭어, 삽입 단어, 감탄사를 문장의 처음에 쓰면 그 뒤에, 중간에 쓰면 앞뒤 양쪽에, 마지막에 쓰면 그 앞에 쉼표를 쓴다.

Хөгшин ижий нь, бусдаас сонсоход, охиноо мөрөөдсөөр өвчтэй болох шахаж гэнэ.

Би ногоотой хоолонд махнаас илүү дуртай, үнэнээ хэлэхэд

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Энэ эрэгтэй алдаа гаргахаас их айдаг. ()
- ② Энэ эмэгтэй алдаанаасаа суралцах хэрэгтэй гэж зөвлөж байна. ()

2

- ① Энэ удаагийн төсөл амжилттай болж чадаагүй. ()
- ② Энэ эмэгтэй бүх буруу энэ эрэгтэйгээс болсон гэж үзэж байна. ()

3

- ① Энэ эмэгтэй бусдыг дандаа уучилж чаддаг. ()
- ② Хүн ямар нэг алдаа гаргасан бол сайтар шүүмжилж бурууг нь хэлж өгөх хэрэгтэй. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Энэ эмэгтэйн ярьж байгаа зүйл биш хариултыг сонгоно уу.

- ① Ажил төрөл гээд завгүй байснаас өөрийгөө хөгжүүлэх боломж огт гарсангүй.
- ② Ямар нэгэн зүйлийг сурч мэдэж чадаагүйгээсээ болоод их сэтгэл зовдог байсан.
- ③ Ажлаасаа гараад бага зэрэг амрах боломж олдлоо.
- ④ Цаашид утга учиртай амьдрахыг хүсэж байна.

2 Харилцан ярианд ямар агуулга гараагүй вэ?

- ① Энэ эрэгтэй өглөө эгчтэйгээ муудалцсан.
- ② Эгч нь муудалцах болгондоо түүний урьд нь гаргаж байсан алдааг гаргаж ирж ярьдаг.
- ③ Энэ эрэгтэй өмнө нь алдаа гаргаж байсан зүйлээ мартаж чаддагүй зантай.
- ④ Энэ эмэгтэй ах эгч байхгүй, айлын ганц болохоороо их уйтгартай байдаг.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Саяхан хэвлэгдэн гарсан “Хүмүүс хоорондын харилцаанд уучлалт гуйх арга” хэмээн ном уншигч олны анхаарлыг ихээр татаж байна. Энэхүү номд хэрхэн эсрэг талынхаа хүнээс уучлалт гуйх аргуудыг талаар зөвлөсөн байна. Зохиолч зөвлөхдөө уучлал гуйхдаа нөгөө хүнтэйгээ аль болох уулзан нүд рүү нь харж уучлал гуйх нь хамгийн үр дүнтэй гэсэн байна. Мөн өөрөө чухам ямар зүйл дээр алдаа гаргаснаа тов тодорхой мэдэж байх хэрэгтэй бөгөөд өөрөө юу буруу хийснээ ч мэдэхгүй байж уучлалт гуйх нь харилцагчийнхаа сэтгэлийг бүр эвгүй байдалд хүргэж болох талтай гэжээ. Уучлалт гуйхдаа эсрэгт талынхаа үгийг сайтар сонсох нь чухал. Учир зүггүй уучлалт гуйх нь төдийлөн үр нөлөөтэй байж чадахгүй тохиолдол бас байдаг. Нөгөө хүн маань юунд сэтгэл нь таагүй болсныг нь эхлээд анхааралтай сонсох хэрэгтэй. Мөн хамгийн гол нь та буруугаа ойлгосон бол аль болох хурдан уучлалт гуйх нь сайн хэрэг. Бүр уулзахад хэцүү байгаа бол уучлал гуйсан захидал бич. Уулзаад уучлалт гуйх нь хамгийн сайн боловч уулзахад бэрх байгаа бол захидал бичээд уучлал гуйх нь бас тустай зэргээр зөвлөсөн байна.

1 Энэхүү номын агуулгад тусгагдаагүй зүйл нь?

- ① Хэзээ уучлал гуйх ёстой эсэх
- ② Уучлал гуйхдаа юу гэж хэлэх эсэх
- ③ Ямар байдлаар уучлал гуйвал зохимжтой эсэх
- ④ Уучлал гуйх ямар ямар арга байж болох эсэх

2 Хэрхэн уучлал гуйх хэрэгтэй вэ? Сайн болон муу арга юу болохыг сонгоно уу

А. Сайн арга: __, __, __, __

Б. Муу арга: __, __, __, __

- ① Болж өгвөл хурдан уучлал гуй!
- ② Ямар алдаа гаргасныг нь сайтар тайлбарлаж өг!

- ③ Нөгөө хүнээ тайвширтал нь хүлээж байгаад уучлал гуй!
- ④ Эсрэг талынхаа хүнийг эхлээд сайн сонс!
- ⑤ Бичгээр уучлал гуйна гэдэг бол тун бүдүүлэг хэрэг.
- ⑥ Уучлал гуйж байхдаа аль болох нүд рүү нь харахаас зайлсхийх хэрэгтэй.
- ⑦ Өөрийнхөө ямар алдаа гаргасныг эхлээд сайн бод!

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Хүмүүс аливаа зүйлд хандахдаа ямагт эрч хүчтэй байх нь аядуу зөөлөн байснаас илүү их үр дүнтэй байдаг гэж боддог. (а) ийнхүү аливаад эрч хүчтэй хандах нь дандаа сайн гэсэн үг биш юм. Тухайн нөхцөл байдалд тохиромжгүйгээр ийм зан гаргах нь харин ч бусдад эвгүй сэтгэгдэл төрүүлэхээр барахгүй хор хөнөөл ч учруулж болзошгүй юм.

1 Хаалтад орж болох холбоос үгийг сонгоно уу.

- ① Тэгсэн ч гэсэн
- ② Тийм учраас
- ③ Тэгж
- ④ Харин

2 Дээрх сэдвийн агуулгатай ижил утга бүхий хариутыг сонгоно уу.

- ① Нөхцөл байдалд тохироогүй зан бусдад эвгүй сэтгэгдэл төрүүлдэг.
- ② Бусдад хор хөнөөл учруулахаар бол хийх хэрэггүй.
- ③ Аядуу зөөлөн байх нь хааяа илүү сайн үр дүн авч ирдэггүй.
- ④ Хүнтэй харьцахдаа эрч хүч дүүрэн байх хэрэгтэй.

зангидах	매듭짓다, 모으다
уучлалт гуйх	용서를 구하다
хумхих	접다
эс тооцох	제외하다

쓰기 연습

1

Хамгийн сүүлд ямар алдаа гаргасан тухайгаа бичицгээе.

1

Эхлээд доорх хүснэгтэд ямар алдаа гаргаж байсан тухайгаа тэмдэглэнэ үү.

	Агуулга
Ямар алдаа гаргасан бэ?	
Яагаад алдаа гаргасан бэ?	
Алдаа гаргасныхаа дараа юу хийсэн бэ?	
Алдаан дээрээсээ юу мэдэж авсан бэ?	
Цаашдаа юу хийнэ гэж бодож байна?	

2

Дээр тэмдэглэсэн агуулгадаа үндэслэн бичвэр зохионо уу.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Алдаа гаргахгүйн тулд хичээх хэрэгтэй. Хичээнэ гэдэг юмсыг илүү сайнаар таньж мэдэх, судалж шинжилж төлөвлөх, бүтээлчээр цэгцтэй сэтгэхийг хэлнэ. Хүн ямар ч үйлдлийг хийхээсээ өмнө эхлээд тунгаан боддог. Аливаа зорилгыг тодорхойлж, төлөвлөхдөө цэгцтэй сэтгэлгээгээр хандаж байвал тулгарах ямар ч асуудлыг, үүнийг үүсгэж байгаа суурь шалтгааныг нь олж тогтоох боломжтой.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

우리는 실수를 하지 않으려고 노력하지만 우리의 생각과는 다르게 크고 작은 실수를 합니다. 하지만 그 크고 작은 실수가 가끔 위대한 교훈이 되기도 합니다. 작은 실수가 앞으로 살아가는 데에 큰 도움이 될 수 있다는 말입니다. 실수를 두려워하지 않고 작은 것에도 관심을 두고 곰곰이 생각하면, 실수가 좋은 결과를 가져올 수 있습니다.

1 Сүүлийн үед та ямар алдаа гаргасан бэ?

1 Загвар: Сэрүүлгээ тавихаа мартчихжээ.

Одоо хаана юу хийж байна?	3-р хороолол / автобусаар очиж байна
Яагаад хоцорсон бэ?	Сэрүүлгээ тавихаа мартсан / унтчихсан
Бүгд ирээд хүлээж байна. / Хурдан ирэх хэрэгтэй.	

Болд	Туяа аа! Одоо хаана явж байна?
Туяа	3-р хороололд явж байна. Автобусанд суугаад очиж байна. Жаахан хоцрох юм шиг байна. Уучлаарай!
Болд	Яагаад хоцорчихов оо?
Туяа	Сэрүүлгээ тавихаа мартчихжээ. Тэгээд өглөө унтчихсан байна.
Болд	За, бүгдээрээ ирээд хүлээж байна шүү. Хурдан ирээрэй.

말하기 연습

2 컴퓨터로 эвдэлчихжээ.

Одоо хаана юу хийж байна?	Эмнэлэг / Эмчийг хүлээж байна
Яасан бэ?	Шатнаас уначихсан / хөлөө гэмтээсэн
Өнөөдрийн хурал их чухал / Заавал оролцох хэрэгтэй	

3 Шатнаас уначихлаа.

Одоо хаана юу хийж байна?	Эмнэлэг / Эмчийг хүлээж байна
Яасан бэ?	Шатнаас уначихсан / хөлөө гэмтээсэн
Ирэх хэрэггүй / Биеэ сайн бодох	

말하기 연습

2 Найздаа зөвлөгөө өгөөрэй.

1 Загвар

Бат	Зөвлөгөө
Таксинаас буухдаа 1000 төгрөг гэж бодоод 10 мянган төгрөг өгчихсөн байна.	Би ч бас тэгж байсан удаатай. Тиймээс одоо мөнгөө өгөхийн өмнө дахин шалгадаг болсон.

Туяа	Бат аа! Юу болсон бэ?
Бат	Өчигдөр орой таксинаас буухдаа 1000 төгрөг гэж бодоод 10 мянган төгрөг өгчихсөн байна.
Туяа	Ээ, яана аа? Би ч гэсэн урьд өмнө тэгж байсан удаатай. Тэгээд одоо мөнгөө өгөхийнхөө өмнө заавал шалгаж үздэг болсон шүү.

2

Туяа	Зөвлөгөө
Хоол хийж байхдаа давс гэж бодоод элсэн чихэр хийчихлээ.	

3

Наран	Зөвлөгөө
TOFEL шалгалт өгөхөөр очихдоо иргэнийхээ үнэмлэх гэж бодоод оюутны үнэмлэхээ аваад иржээ.	

10

Хичээл

Зөвлөгөө

고민, 상담

학습목표

- 고민을 말하고 조언을 구할 수 있다.
- 고민을 듣고 적절한 조언을 해 줄 수 있다.

도입 질문

1. 다른 사람에게 자신의 고민을 이야기해 본 적이 있습니까?
2. 다른 사람의 고민을 듣고 조언을 해 준 경험이 있습니까?

어휘 및 표현

зөв тодорхойлох	올바르게 정하다
сұльдаах	지치게 하다
сэтгэлийн дэм	위안
талархах	감사하다
тодорхойлох	분명히 하다, 작성하다
турших	시험하다
түгээмэл ажиглагдах	흔히 관찰되다
урам зориг	보람, 의욕
хариу үйлдэл	반응
хичээл зүтгэл	노력
хороох	죽이다, 줄이다
хөнгөн шийдвэр гаргах	가벼운 결정을 내리다
хөрвөн ажиллах	유동성 있게 종사하다
хөрөнгө оруулалт	투자

Миний ирээдүйн ажил мэргэжил

Хүүхэд залуустай уулзаж ярилцаж байх үед цаашдаа ямар мэргэжлээр суралцахаар сонирхож байгаа вэ? гэдэг асуултад ойролцоогоор оюутнуудын 70% орчим хувь нь “Мэргэжлээ хараахан сонгож амжаагүй байгаа” гэх юм уу, “Одоо ч гэсэн бодож байна” гэж хариулдаг. Энэ бүхнээс нэгэн түгээмэл ажиглагдсан зүйл бол тухайн оюутан өөрийнхөө юу сонирхдог, ямар зүйл хийж чаддаг эсэхээ тодорхойлж амжаагүй, мөн мэргэжлийн талаар мэдээлэл дутмаг, судалгаа хийж үзээгүй байдаг нь ажиглагддаг.

Өөрийнхөө мэргэжлийг сонгохдоо хэрхэвч хөнгөн шийдвэр гаргаж болохгүй. Мэргэжлээ буруу сонгосноос болж өөрийн үнэ цэнтэй цаг, мөнгөө зарцуулж байгаа олон залуустай би уулзаж байлаа. Суралцахад нас хамаагүй гэдэг ч өмнөх өнгөрүүлсэн хичээл зүтгэл, цаг хугацаа бол маш үнэ цэнэтэй юм шүү. Тиймээс өөрийгөө хэрхэн зөв тодорхойлж, ямар зүйлд дур сонирхолтой болохоо зөв тодорхойлох хэрэгтэй. Яг үнэндээ өөрийн дуртай зүйлээ таньж, олж мэдэхэд өөрөөс тань нэлээдгүй хүч хөдөлмөр, тэвчээр, цаг зав бас зориг шаарддаг. Тийм болохоор аливаа зүйлийг туршиж, оролдож үзэх нь мөрөөдөж сууснаас хавь илүү боломж гэдгийг санаарай. Мөн ирээдүйнхээ мэргэжлийг сонгохдоо тухайн ажлын байрны ажил үүрэг чамд хэрхэн тохирч байгаа эсэх, үндсэн мэргэжлээсээ гадна ямар, ямар салбаруудад хөрвөн ажиллах боломжтой эсэх, ажлын байрны олдоц болон цалингийн хэмжээ зэргийг харгалзан үзэх хэрэгтэй.

Гэхдээ юу юунаас илүү залуу хүн үргэлж шинийг сурч, эрж хайж, өсөн дэвшиж байх хэрэгтэй. Боловсролд оруулж буй хөрөнгө оруулалт бол ирээдүйдээ оруулж буй хөрөнгө оруулалт юм.

Сэтгэлийн дэм, урам зориг өгөх үгс

Хүн гэдэг сэтгэлийн дэм, урам зоригоор тэжээгдэн амьдардаг. Хүнийг сэтгэлийн амьтан ч гэдэг. Хэрэв таны сэтгэл гундуухан, урмаар дутах үе байвал эдгээр үгсийг уншаад үзээрэй.

- Та дэлхий ертөнцийн хувьд нэг л хүн. Гэхдээ нэг хүний хувьд та дэлхий ертөнц нь ч байж магадгүй.
- Та бол цор ганц, дахин давтагдашгүй.
- Таны өмнө тулгарсан бүхнийг та даваад л гарах нь үнэн.
- Санаа зовохоос илүү хүнийг сульдаадаг юм гэж үгүй.
- Та энэ хорвоод бэлэг болж ирсэн.
- Асуудлыг удаан авч явах тусам улам хүндэрдэг.
- Нөхөрлөл бол таны амьдралдаа хийх хамгийн том хөрөнгө оруулалт.
- Оройтно гэж хэзээ ч байдаггүй.
- Амьдралын 10 хувийг үйл явдал, 90 хувийг түүнд үзүүлж буй таны хариу үйлдэл шийддэг.
- Сурахаас бүү ай. Мэдлэг бол авч явахад хамгийн жин багатай эрдэнэ.
- Бусдын алдаан дээрээс суралц. Бүх алдааг өөрөө үзэж байж суралцана гэвэл таны нас хүрэхгүй.
- Үргэлж бусдын оронд өөрийгөө тавиад үз. Та өөрийн мэдэлгүй тэднийг өвтгөөд байж магадгүй.
- Уурласан үед хүний хэл, тархинаас хурдан ажилладаг.
- Аз жаргалтай дурсамжууд хэзээ ч алга болдоггүй учраас тэднийг байн байн санаж байгаарай.
- Том голыг тойрч биш, хурдхан шиг туулж гарвал дээрсэн.
- Бид эхлээд ховор олддог зүйлст биш, харин үргэлж дэргэдээ байдаг зүйлст талархах ёстой.
- Та хэн нэгэнд нэг минут уурлавал, дахиж олдохгүй аз жаргалтай байх хормоосоо 60 секундийг хороож байна гэсэн үг.

1. 몽골어 회상법 билээ 용법

(1) 인칭 제약

몽골어 билээ 동사는 1인칭 제약을 보이며 2,3인칭에서는 공기할 수 있다.

*Би сургууль руу явж байна билээ/лээ

*내가 학교에 가더라.

{Чи, тэр} сургууль руу явж байна билээ/лээ

{네, 그}가 학교에 가더라.

그러나 1인칭인 경우 어떠한 사실을 나중에 새롭게 알게 된 경우에는 1인칭을 허가되는 문례들을 확인할 수 있다.

Би ганцаараа үлдчихсэн байна лээ

나 혼자만 남았더라.

Өглөө нэг {сэрсэн чинь, мэдсэн чинь, харсан чинь} би найзынхаа гэрт хэвтэж байна лээ.

아침에 {깨보니, 알고 보니, 보니까}, 나는 친구 집에 누워있더라.

(2) 평서문과 의문문

‘билээ’가 현재진행의 의미를 갖는 시제종결어미 ‘-на4 билээ’ 구성과 3인칭에 대한 ‘갈망’의 의미를 갖는 청유형어미 ‘-аасай4’가 결합할 수 있다. 하지만 1인칭종결어미 ‘-я’, 2인칭종결어미 ‘аарай’는 허가되지 않는다.

‘-аасай4 билээ’ 구성은 주로 ‘원망’과 ‘갈망’ 등의 의미를 나타낸다.

Бат өчигдөр хичээлээ хийж байна билээ.

바트는 어제 수업을 하고 있더라

Бат өчигдөр хичээлээ хийж байл уу?

바트는 어제 수업을 하고 있던가요?

*Бат өчигдөр хичээлээ хийж байя билээ.

*바트는 어제 수업을 하고 있자+더라

*Бат өчигдөр хичээлээ хийж байгаарай билээ.

*바트는 어제 수업을 하고 있으세요+더라

Бат хичээлээ хийж байгаасай билээ.

바트는 수업을 했으면 한다.

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Энэ эрэгтэй маргааш ярилцлага шалгалтанд орно. ()
- ② Энэ эрэгтэй шалгалтандаа сайн бэлдэж амжаагүй. ()

2

- ① Энэ эрэгтэй өөрийгөө монголоор сайн ярьж чадахгүй байна гэж бодож байна. ()
- ② Энэ эмэгтэй гадаад хэлийг багадаа сурах хэрэгтэй гэж ярьж байна. ()

3

- ① Энэ эмэгтэй найзтайгаа муудалцсан. ()
- ② Энэ эрэгтэй түүнийг эхлээд уучлалт гуйх хэрэгтэй гэж зөвлөж байна. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Энэ эмэгтэй юу гэж бодож байна вэ?

- ① Ажлаасаа гарахаасаа өмнө дараа нь ямар ажилд орохоо урьдчилж сайн судлах хэрэгтэй.
- ② Ажлаасаа гарахаасаа өмнө сайн бодож төлөвлөх хэрэгтэй.
- ③ Ажлаасаа гарахаасаа өмнө аав ээжээсээ сайн асууж, зөвлөгөө авах хэрэгтэй.
- ④ Ажлаасаа гарч байгаа ч гэсэн өөрийнхөө мөрөөдлийг биелүүлэх боломжтой боллоо.

2 Энэ эмэгтэй юу гэж бодож байна вэ?

- ① Олуулаа ажиллахад илүү бага алдаа гардаг.
- ② Ганцаараа ажиллахдаа илүү их хариуцлагатай хандах хэрэгтэй болдог.
- ③ Өөр хоорондоо туслаад хамтран ажиллах хэрэгтэй.
- ④ Ганцаараа ажиллахад анхаарал төвлөрөхгүй муу талтай байдаг.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Мэргэжлээ зөв сонгох нь өөрийн амьдралдаа оруулж буй томоохон хөрөнгө оруулалт юм. Цалин өндөр эсвэл удам дамжсан зэрэг шалтгаанаар өөрийн сонирхол, ур чадвараа үл харгалзан мэргэжлээ сонгох байдал элбэг тохиолддог. Дургүй эсвэл өөрт сонирхолгүй мэргэжил эзэмших нь урт хугацаандаа цаг хугацаа, санхүү, сэтгэл санааны ихээхэн эрсдэл дагуулдаг. Харин өөртөө тохирох мэргэжлийг сонгосноор мэргэжилдээ эзэн болох, амжилт гаргах, тогтвор суурьшилтай ажиллах давуу талууд үүсдэг гэж олон улсын сэтгэл судлаачид, мэргэжилтнүүд үздэг. Тэгвэл энэхүү чухал сонголтыг хялбар болгох үүднээс өөрт тохирох мэргэжлээ хэрхэн зөв сонгох вэ?

Хамгийн түрүүнд өөрийн сонирхлоо цаасан дээр тодорхойлон буулгах нь мэргэжил сонгох эхний бөгөөд хамгийн чухал алхам юм. Тухайлбал, “бүхнийг умартан өөрийнхөө хамгийн их таашаал авдаг зүйл”, “эхэлсэн бол заавал дуусгаж байж санаа амардаг зүйл” зэргээ бичээд бодож үзэж болно. Бас нэг чухал зүйл бол өөрийнхөө зан төлөвөө тодорхойлж авьяас, ур чадвараа таньж мэдсэн байх хэрэгтэй. Үнэн хэрэгтээ хэн нэгэнд анзаарагдахгүй жижиг зүйлс ч чиний давуу тал байж болох талтай. Гэвч надад авьяас, чадвар байдаг юм болов уу гэж бодож байвал, санаа зовох зүйлгүй. Хүн бүрд авьяас чадвар, өөрийн гэсэн давуу тал байдаг. Үүний дараа хамгийн их эрэлт ихтэй мэргэжлүүдийг тодорхойлж бусдаас бас зөвлөгөө авч болно. Өөрийнхөө сонирхож буй мэргэжлээр одоо ажилладаг болон сурдаг, төгссөн хүмүүсээс зөвлөгөө мэдээлэл авахын зэрэгцээ аав ээж, эргэн тойрныхоо санал зөвлөгөөг ч сонсоорой.

1 Уншсан агуулгаа доорх хаалтад дэс дарааллын дагуу бичнэ үү.

- ① Өөрийн сонирхлоо зөв тодорхойлох ёстой.
- ② Эргэн тойрныхоо хүмүүсээс зөвлөгөө авч, саналыг нь сонсож байх хэрэгтэй.
- ③ Өөрийгөө ямар зантай хүн болохыг сайн мэдэж байх хэрэгтэй.
- ④ Өөрийн сонирхол, ур чадвараас үл хамааран мэргэжлээ сонгох нь цаг хугацаа, санхүү, сэтгэл санааны эрсдэл дагуулж болно.
- ⑤ Хэнд ч анзаарагддаггүй жижиг зүйлс ч гэсэн давуу тал болж болно.

Хариулт: (4) → () → () → () → ()

2 Дээрх эхийг уншаад мэргэжлээ сонгохдоо юу юуг харгалзан үзэх ёстой гэснийг тэмдэглэнэ үү.

А. Зөв хариулт: __ / __ / __ / __

Б. Буруу хариулт: __ / __ / __ / __

- ① Мэргэжлээ удам дамжин сонгох хэрэгтэй.
- ② Өөрийн сонирхлоо зөв тодорхойлох хэрэгтэй.
- ③ Өөрийн зан чанар, авьяас чадвараа таньж мэдсэн байх хэрэгтэй.
- ④ Тогтвор суурьшилтай ажиллаж болох ажлын байрыг сонгох хэрэгтэй.
- ⑤ Холбогдох мэргэжлийн хүмүүсээс зөвлөгөө авах хэрэгтэй.
- ⑥ Эцэг эх, эргэн тойрныхоо хүмүүсийг саналыг сонсох хэрэгтэй.

3 Дээрх эхийн агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Эцэг эх, эргэн тойрны хүн юу гэж байсан нь хамаагүй хамгийн гол өөрийн дуртай мэргэжлээ сонгох ёстой.
- ② Өөрийн дуртай мэргэжлээ сонгож чадсанаар томоохон хөрөнгө оруулалтыг бий болгож өндөр цалин хангамж авч чадна.
- ③ Өөртөө тохирсон мэргэжлээ зөв сонгож чадсанаар амжилт гаргах үндэс бий болж мэргэжилдээ эзэн болж чаддаг.
- ④ Анзааргагүй жижиг зүйлээ хөгжүүлэн өөрийн авьяас чадвараа нээх хэрэгтэй.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Нийгэмд хүмүүс хоорондын үзэл бодол харилцан зөрөх явдал багагүй гардаг. Ийм тохиолдолд нөгөө хүнээ өөрийгөө дагуулахын тулд ятган үнэмшүүлэх аргыг хэрэглэдэг. Хүнийг ятган үнэмшүүлэхдээ тухайн хүний үзэл бодлыг хүндэтгэхийг зэрэгцээ итгэл үнэмшил төрүүлэх нь хамгийн чухал. Зөвхөн өөрийнхөө үзэл бодлыг () нөгөө талаа харин ч өөрөөсөө холдуулж мэднэ.

1 Хаалтад орж болох холбоос үгийг сонгоно уу.

- ① хаацайлан халхавчилбал
- ② хүчлэн мушгивал
- ③ гэдийн зөрүүдэлбэл
- ④ муйхарлан тулгавал

2 Дээрх сэдвийн агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Ятган үнэмшүүлэхэд эсрэг талын үзэл бодол хамаагүй.
- ② Амьдралд өөр хоорондоо үзэл бодол зөрөх явдал их гардаг.
- ③ Учир шалтгааныг сайтар тайлбарлан итгэл үнэмшил төрүүлэх нь хамгийн чухал.
- ④ Өөрийнхөө үзэл бодлыг сайн илэрхийлж байж нөгөө хүнээ дагуулж чадна.

давтагдашгүй	두 번/더 이상 나타날 수 없는
зөв тодорхойлох	올바르게 규명하다
сультдаах	지치게 하다
сэтгэлийн дэм	위안
талархах	감사하다
тодорхойлох	분명히 하다, 작성하다
турших	시험하다
түгээмэл ажиглагдах	흔히 관찰되다
урам зориг	보람, 의욕

1 Найздаа зөвлөгөө өгцгөө.

1 Таны найзын сэтгэлийг юу зовоож байна вэ? Доорх хүснэгтийг уншаарай.

Сэтгэл зовоож байгаа асуудал	– Монголд ирээд сайн дасч чадахгүй байна. – Гэрээ санаж байна. – Тиймээс буцаад солонгос руу явмаар байна.
Зөвлөгөө	– Хэцүү асуудал байх юм бол ганцаараа бодож сэтгэлээ зовоолгүй найз нартаа ярьж сэтгэлээ хуваалцах хэрэгтэй. – Ирсэн зорилгоо дахин сайн бодож хичээл номондоо шамдвал орчиндоо хурдан дасч гэрээ санахгүй болно.

2 Дээрх зөвлөгөөг доор сийрүүлэн бичнэ үү.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Хэнд ч гэсэн өөрийн гэсэн сэтгэл зовоосон асуудал байдаг. Эдгээр сэтгэл зовоосон асуудлын дунд хэн нэгэнд хэлж сэтгэлээ хуваалцах энгийн асуудал ч байдаг бол бас хэн бүхэнд хэлэхээс зайлсхийх өөрийн гэсэн сэтгэлийн зовлон ч байж болно. Ийм асуудал нь өөр бусад хүнийг харахад энгийн жижиг зүйл мэт харагдавч тухайн хүндээ бол их чухал зүйл байдаг.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

대학생 A는 진로를 결정하지 못해 걱정이 많다. 수능 성적에 맞춰 학과를 선택한 탓에 전공 수업에 대한 만족도는 현저히 떨어져 있다. 전공을 살려 직업을 가질 생각이 없어서 수업이 진로 결정에 전혀 도움이 되지 않는다. 복수 전공을 고민하고도 있다. 딱히 흥미가 있는 분야가 있는 것은 아니라 어떤 과가 자신에게 맞을지 확신이 서지 않는다. 일단 취업에 도움이 되는 경영학과를 고려 중이다. 아예 꿈이 없으니 어떤 활동이 도움이 될지조차 가늠하기 힘들다.

말하기 연습

1 Найздаа зөвлөгөө өгөөрэй.

1 Загвар: Анхааралтай уншаарай.

Болд	Зөвлөгөө
- Даалгавраа хийхээр номоо уншсан боловч сайн ойлгохгүй байна.	- Анхааралтай, аажуухан уншаад үзвэл сайн ойлгож магадгүй.

Болд	Туяа! Чи яасан бэ? Яагаад уруу царйлчихав?
Туяа	Даалгавраа хийх гээд юм уншсан чинь ерөөсөө ойлгохгүй юм. Яавал үүнийг сайн ойлгох вэ?
Болд	Тэгвэл дахиад нэг анхааралтай, аажуухан, дахин дахин уншаад үз! Тэгвэл юу бичсэнийг нь ойлгох байх аа.
Туяа	Тэгж чадах юм болов уу?
Болд	Ямар ч гэсэн тэгээд уншаад үз л дээ.
Туяа	За, тэгье!

말하기 연습

2 Мөнгөө яаж цулуулах вэ?

Болд	Зөвлөгөө
- Одооноос эхлэн мөнгөө цуглуулах санаатай байна.	-
- Ганц хоёрхон сар болоод аваад үрчих вий гэж санаа зовж байна.	-

3 Найз охинтой болмоор байна.

Сүх	Зөвлөгөө
- Найз охинтой болмоор байна.	-
- Охидтой уулзахаараа юм ярьж чадахаа больчихдог.	-

11

Хичээл

Орчин үеийн хүмүүс 현대인의 삶

Хүснэгт

- Интернет으로 인한 사회적 변화에 대해 설명할 수 있다.
- 인터넷의 긍정적인 면과 부정적인 면에 대해 설명할 수 있다.

도입 질문

1. 인터넷의 발달로 인해 이전과 크게 달라진 점에는 무엇이 있습니까?
2. 인터넷으로 인한 부작용에는 어떤 것이 있습니까?

어휘 및 표현

аалзны тор

аж үйлдвэрийн IV хувьсгал

боловсон хүчин

дасан зохицох чадвар

дигитал ертөнц

дэлхий ертөнц

зангилуур

капиталын хуримтлал

нэгтгэн зангидах

онлайн аюулгүй байдал

техник технологийн өндөр хөгжил

төрөлжсөн

үнэт зүйл

хөдөлгөгч хүч

хөл нийлүүлэн алхах

хяналтаас гарах

цахим халдлага

шийдэлд хүрэх

эрс өөрчлөлт

거미줄

4차 산업혁명

인력

적응력

디지털 세계

세상

매듭

자본 축적

함께 매듭짓다

온라인 안보

기술의 고도화

전문의

가치

원동력

발맞춰 걷다

통제불능

사이버 공격

해결책에 이르다

급격한 변화

Орчин үе ба хүмүүс

XXI зууны аж үйлдвэрийн IV хувьсгалын эхэн үе болох өнөө үед техник технологийн асар өндөр хөгжил нийгэм, хувь хүнээс хурдацтай өөрчлөлт, дасан зохицох чадварыг шаардаж байна. Нийгмийн бүхий л салбар хурдацтай өөрчлөгдөн хөгжиж, улам илүү гүнзгийрэн мэргэшсэн төрөлжсөн салбарт хуваагдаж байна. Тэр ч утгаараа энэхүү нийгэмд дасан зохицох, хөл нийлүүлэн алхах чадвартай орчин үеийн боловсон хүчин хэрэгтэй байна. Бид энэ өөрчлөлтөд бэлэн байна уу?

Нийгмийн эрс өөрчлөлт нь хувь хүний үнэт зүйлс өөрчлөгдөхөд ч нөлөөлж байна гэж хэлж болно. Бид бүхний хамгийн үнэ цэнтэй зүйл болох гэр бүлээс гадна өндөр боловсрол чадвар, ажил мэргэжил, капиталын хуримтлал зэрэг нь орчин үеийн нийгэмд хамгийн чухал зүйлийн нэг болов. Орчин үеийн энэхүү шаардлагыг хангаж чадаагүйн улмаас нийгэмд төрөл бүрийн сөрөг үр дагавар гарах нь хэнд ч ойлгомжтой юм. Түүний нэг жишээ нь орчин үеийн хүмүүсийн стресс гэж хэлж болно.

Тодорхой хэмжээний стресс нь ажил үүргийн үр дүнд сайн үр дүн үзүүлж болох хэдий ч хяналтаас гарсан стресс нь бүх талаараа сөрөг нөлөө үзүүлдэг болохыг хэлэх хэрэгтэй. Хүний амьдралын зорилгыг аж жаргалд тэмүүлэх явдал гэж болох бөгөөд тэрхүү аж жаргалыг бий болгоход ямар зүйлийг үнэт зүйлээ болгох вэ гэдэг талаар дахин нэг бодож үзүүштэй юм.

Интернэт - орчин үеийн хөгжил

Дэлхий ертөнцийг аалзны тор мэт сүлжиж, нэгтгэн зангидах зангилуур бол яах аргагүй интернет юм. Интернэт гэдэг бол хүн төрөлхтний бүтээсэн агуу гайхамшиг билээ. Интернэт нь хүн төрөлхтөнд маш их боломжийг олгож байна. Интернэтээр дамжуулан мэдээлэл хүлээн авах, дэлхий дахины хөгжил дэвшлээс хөл хоцролгүй техник технологийн эзэмших, нийгмийн бүхий л төрлийн харилцаанд оролцох боломжийг олгодог. Орчин үеийн хүмүүс өнөөдөр интернэтгүйгээр өдөр тутмынхаа ажил үүргийг гүйцэтгэхэд хүндрэлтэй болсон гэж хэлж болно.

Дэлхий ертөнцөд сошиал технологийн хөгжил эерэг үр дүн авчирч байна. Интернэтэд суурилсан харилцаа холбоогоор хором бүр сая сая хүн харилцаж байгаа нь интернэт нэгэнт эдийн засаг бизнесийн гол хөдөлгөгч хүч болж чаджээ.

Гэхдээ цахим халдлага, онлайн аюулгүй байдал, дижитал ертөнцийн зохистой зөв хэрэглээ зэрэг нь өнөөг хүртэл бүрэн шийдэлд хүрч чадаагүй зүйлийн нэг хэвээр байсаар байна.

1. 몽골어의 추측의 양태 의미

(1) 추측 보조동사 -ж мэдэх, -таарах

현대몽골어에는 추측의 양태의미를 나타내는 보조동사 ‘мэдэх, таарах’ 등의 있다.

Түүний сэтгэл нь зовж мэднэ.

그의 마음 아파할 지 모른다

Би маргааш оройтож мэднэ.

나는 내일 늦을지 모른다

Тэр өөрийн гараар өгсөн байж таарна.

그는 직접 주었음이 맞다(틀림 없다).

{Яриангүй/гарцаагүй/үнэхээр} ядарсан зовсон хүн байж таарна.

{말할 필요 없이/틀림없이/분명히} 고생을 많이 한 사람임에 틀림 없다

(2) 추측 선행수식사(Угтан чимэх үг)

(2-1) бараг(거의, 아마도)

Өнөөдөр орой бараг тэр ирэх байх.

오늘 저녁 아마도 그가 올 것이다

Бараг хийгээд дуусчихсан бололтой.

거의 마무리한 것 같다.

(2-2) бодвол(내 생각으로는)

Миний бодлоор, энэ ёстой сайхан ажил болох юм шиг байна.

내 생각으로 이것은 정말로 아름다운 일이 될 것 같다

Бодвол, ноднин жилийн хураасан тарины үлдэгдэл бололтой.

내 생각으로는 작년에 수확한 농작물의 나머지 잔량인 것 같다

Бодвол, энэ чамд хэрэггүй л биз дээ?

내 생각으로 이것은 너에게 불필요한 것 아닌가?

(2-3) магадгүй(아마, 아마도)

Магадгүй тэр үүгээр дайраад гарсан байх.

아마 그는 이곳을 통과해서 나갔을 것이다

Магадгүй тэр үүгээр дайраад гарсан бололтой.

아마 그는 이곳을 통과해서 나갔을지 모른다

(2-4) аягүй бол(혹시나, 어쩌면)

Аягүй бол тэр мөнгөө төлөхгүй гэж зөрүүдлэнэ шүү.

어쩌면 그는 돈을 지불을 안 한다고 고집을 부릴 것이다

Аягүй бол аль хэдийнээ босоод явчихсан байгаа.

어쩌면 이미 일어나서 가버렸을 것이다

Одоогийн хүүхдүүд аягүй бол ойлгохгүй байх аа

요새 아이들은 어쩌면 이해하지 못할 것이다

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Энэ эрэгтэй интернэтгүй амьдрах хэцүү гэж бодож байна. ()
- ② Энэ эмэгтэй урьд өмнө нь интернэтгүй яаж амьдарч байсныг төсөөлөх ч үгүй байна. ()

2

- ① Энэ компаний бараа бүтээгдхүүний гол хэрэглэгч нь хорь гучин насны залуучууд. ()
- ② Энэ эмэгтэй сошиал медиаг ашиглан зар сурталчилгаагаа явуулвал үр дүнд хүрнэ гэж бодож байна. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1 Энэ эмэгтэй юуны тухай ярьж байна вэ?

- ① Ажил дээрээ очвол анхаарлаа төвлөрүүлэх хэцүү байдаг.
- ② Онлайн хурал хийх нь илүү үр дүнтэй гэж бодож байна.
- ③ Гэртээ ажлаа үр дүнтэй хийх боломжтой.
- ④ Ажил дээрээ очиж ажлаа хийх нь гэртээ хийснээс хавьгүй дээр.

2 Энэ эмэгтэй юуны тухай ярьж байна вэ?

- ① Хүүхдийн сургалтын төлбөр ямар байгаа тухай ярьж байна.
- ② Залуу гэр бүл хүүхэд төрүүлэх ач холбогдлын тухай ярьж байна.
- ③ Төрөлт багасах болсон шалтгааны тухай ярьж байна.
- ④ Хүүхэд харах хүн хэрхэн хайх тухай ярьж байна.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Хүн төрөлхтөн урьд хожид байгаагүйгээр хурдтай хувьсахын хэрээр бидний амьдралын хэв маягт тогтсон ойлголтууд ч түүнийг даган өөрчлөгдөж байна. Тэгвэл нийгэмдээ баялаг бүтээн, өөрсдийгөө тасралтгүй хөгжүүлж буй сүүлийн үеийн залуусын амьдралын үнэт зүйлийг хэрхэн тодорхойлж байна вэ?

1. Үргүй зардлаас татгалзах: Зардал гэх ойлголт зөвхөн мөнгө, үнэт эдлэл гэж ойлгож болохгүй. Хий дэмий өнгөрүүлж буй цаг хугацаа мөнгөнөөс ч илүү үргүй зардалд тооцогдох учиртай. Хотжилт хүрээгээ тэлж, хүн амын тоо гэрлийн хурдаар нэмэгдэж буй энэ нийгэмд цагаа хэмнэж, илүү бүтээмжтэй амьдрах боломжийг эрэлхийлэх нь тэдний үнэт зүйлийн нэг юм.

2. Боломжоо бусадтай хуваалцах: Мэдээллийн технологи, программ хангамжийн тусламжтайгаар зах зээл дээр илүүдэж буй нөөцийг хэрэгцээтэй хэсэгт түгээх, хуваарилах, санал болгох бизнесийн зарчим сүүлийн жилүүдэд эрчээ авч байна. Зөвхөн бизнесийн талбарт бус өдөр тутмын амьдралд ч өөрт буй боломжоо бусадтай хуваалцах хэв маяг хурдацтай дэлгэрч байна. Шинэ үеийн залуусын хувьд өөрсөдтэй нь ижил тэмүүлэлтэй, алсын хараатай, соёлтой хүмүүсийн хүрээлэл дунд амьдрахыг хүсэж байна.

3. Байгаль орчиндоо ээлтэй амьдрах: Эх дэлхийгээ хайрлаж, сонголт бүрдээ хариуцлагатай хандаж сурах нь бидний үеийнхний хүн бүрийн зайлшгүй үүрэг хариуцлага гэдгийг шинэ үеийнхэн ухамсарлаж чаджээ. Нэг үгээр хэлбэл, хүрээлэн буй орчиндоо ээлтэй амьдрах нь сонголт бус зайлшгүй болзол болжээ. Ийм нөхцөлд зөвхөн хоол хүнс, хувцас гээд наад захын хэрэгцээнээс гадна амьдрах сууцныхаа орчин нөхцөл, барилгын чанар, материалын сонголтыг ч байгальд ээлтэй эсэхийг нь харгалзан үзэх зайлшгүй шаардлагатай бид тулгарч байгаа юм.

4. Бие болон сэтгэлийн хувьд эрүүл байх: Ямар нэгэн эрүүл мэндийн тулгамдсан асуудалтай, суурь өвчинтэй, сэтгэлзүйн хувьд тогтворгүй нөхцөлд амьдарч байгаа бол хэчнээн тансаг эд зүйлс хэрэглээд ямар хэрэг байх билээ. Ууланд алхах, өглөө гүйх, фитнесээр тогтмол хичээллэх, шаардлагатай тохиолдолд сэтгэлзүйн зөвлөгөө авах нь бидний зайлшгүй хэрэгцээ болсон байна. Бие болоод сэтгэлзүйн хувьд эрүүл байж бүтээмжтэй ажиллаж амьдран, нийгэмдээ өөрийн хувь нэмрээ оруулж чадах учраас эрүүл мэнддээ оруулж байгаа хөрөнгө оруулалт бүхэн шинэ үеийнхний хамгийн утга учир бүхий, үнэ цэнтэй зүйл юм.

1 Орчин үеийн залуусын үнэт зүйл юу вэ?

А. Тийм: ____, ____, ____, ____

Б. Үгүй: ____, ____, ____, ____

- ① Эрүүл мэнддээ анхаарал хандуулах
- ② Үргүй зардлаас татгалзан мөнгөө хуримтлуулах
- ③ Өрсөлдөөн дундаас ялан гарах
- ④ Хүрээлэн буй орчноо хайрлан хамгаалах
- ⑤ Орон сууцныхаа орчин нөхцөлийг сайжруулах
- ⑥ Өөртөө илүү гарсан зүйлийг бусдад дамжуулах

2 Дээрх эхийн агуулгатай өөр утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Сүүлийн үеийн залуус байгаль дэлхийгээ хайрлах хариуцлагаа ухамсарлаж амьдарч байна.
- ② Бизнесийн салбарт ч төдийгүй хувийн амьдралдаа өөрийнхөө болоуоо боломжийг хуваалцан амьдарч байна.
- ③ Цаг хугацаа бол орчин үеийн хүмүүсийн хамгийн үнэт зүйл нэг мөн.
- ④ Нийгэмдээ өөрийн хувь нэмрээ оруулж байна гэдэг бол хамгийн том хөрөнгө оруулалт юм.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Хүмүүс бид амьдралын сайн сайхны тухай ойлголтоо аз жаргал хэмээх хэллэгээр илэрхийлдэг. Тийм болохоороо баяр болгоноор бие биедээ аз жаргалыг ерөөнө. Гэхдээ аз жаргалын тухай хүн болгоны ойлголт, хэмжүүр нь өөр өөр. Зарим хүн их мөнгөтэй байхыгаа аз жаргал хэмээн төсөөлдөг. Зарим хүмүүс эрх мэдэлтэй "том дарга" байхыгаа аз жаргал гэдэг бол зарим хүмүүс олон хүүхэдтэй болж, сайхан гэр бүлтэй байхыгаа аз жаргал хэмээн төсөөлдөг. Тэгвэл аз жаргал гэдэг чинь юу бэ? Маш энгийн бөгөөд товчоор илэрхийлбэл аз жаргал гэдэг бол сэтгэл ханамж юм. Хүн болгон эхээс төрөхдөө нэгэн хэвээр цутгагдаж төрдөггүйн адил тэр хүний хувь тавилан нь огт өөр өөр. Харин өөрт оногдсон тавилангаа хэрхэн авч явах нь таны ухаан, хичээл зүтгэлээс л хамаардаг. Хэн нэгнээс, өрөөл бусдаас биш шүү дээ.

1 Энэхүү эхийн гол агуулга юу болохыг заана уу.

- 1 Хүмүүс бие биедээ аз жаргал ерөөснөөр бүгд аз жаргалтай болно.
- 2 Хүний хувь тавилан бол аз жаргалын төлөө хичээх явдал юм.
- 3 Аз жаргалын хэмжүүр хүн бүрд харилцан адилгүй байдаг.
- 4 Хүн эхээс төрөхдөө аз жаргалтай төрдөг.

2 Дээрх эхийн агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- 1 Мөнгөөр аз жаргалыг худалдаж авч болдоггүй.
- 2 Эрх мэдэлтэй хүн дарга байх үедээ аз жаргалтай байдаг.
- 3 Хүн бүхэн эхээс төрөхдөө адилхан хувь тавилантай төрдөг.
- 4 Тухайн хүн өөртөө сэтгэл ханамжтай байвал тэр нь аз жаргалтай байна гэсэн үг юм.

1 Та өөрийнхөө цахим орчин дахь амьдралаа танилцуулна уу.

1 Эхлээд доорх хүснэгтийг ажиглана уу:

МИНИЙ ХУВИЙН БЛОГ	
Хэний блог вэ?	Минсүгийн блог
Би хэн бэ?	Солонгос хүн. Монголд ирээд 1 жил болсон
Яагаад блог хийх болсон бэ?	Монгол орны ахуй амьдрал, соёлын талаар танилцуулахыг хүссэн
Юуны тухай танилцуулж байна вэ?	– Монгол орны ахуй амьдрал – Нүүдэлчидийн соёл – Үзэсгэлэнт байгаль – Амтат хоол – Монголоос юу авч болох вэ?

2 Дээрх хүснэгтэд өгөгдсөн агуулгын дагуу бичвэр зохионо уу.

2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Интернэт болон цахим технологийн эрин үед хүүхдийн сурах, хөгжих, тоглох, бие биетэйгээ харилцах хэлбэр үндсээрээ өөрчлөгдөж, тэдэнд өөрийгөө илэрхийлэх, мэдлэг боловсрол эзэмших, авьяас чадвараа хөгжүүлэх өргөн боломжууд нээгдэж байна. Гэхдээ энэ орчинд тухайн насны хүүхэд өөрт тохироогүй агуулгатай зүйлсээ хаалтгүйгээр үзэж, гэмт хэрэгт өртөх аюул нэмэгдэж байна.

3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

요즘 인터넷처럼 편리한 것이 없다. 인터넷은 정보 검색, 교육, 쇼핑, 인터넷 뱅킹 등 아주 많은 분야에서 활용되고 있다. 우리는 매일 인터넷으로 원하는 정보를 얻기도 하고 전자우편을 활용해 빠르고 쉽게 소식을 주고받기도 한다. 그 뿐만 아니라 언제든지 멀리 있는 친구와 얼굴을 마주 보며 대화를 하기도 하고 현지에 가지 않고도 손쉽게 필요한 물건을 사기도 한다.

1 Интернэтийн хэрэглээтэй холбогдсон ямар асуудлууд байгаа талаар найз нартай ярилцаарай.

1 Загвар

Үл хөдлөх зуучлалын компаниас асуух

Жишээ: Урлаг соёлынхны хувийн амьдрал

Үүсч буй асуудал: Худал мэдээлэл тараах, хувь хүний нэр хүндэд халдах

Авах арга хэмжээ: Хэрэглэгч өөрийн нэрээр нэвтрэх шаардлага тавих, цахим орчны ёс зүйн зарчмыг дагах

Болд	Интернэтээр дүүрэн урлаг соёлынхны хувийн амьдралын тухай үнэн худал нь мэдэгдэхгүй зүйл байх юм.
Туяа	Тийм шүү. Интернэт дээр хэтэрхий их худал мэдээлэл байх юм.
Болд	Интернэт дээр худал мэдээлэл тараадаг, хувь хүний нэр хүндэд халддаг энэ асуудлыг таслан зогсоохын тулд сэтгэгдэл бичихдээ хэрэглэгч өөрийн нэрээр нэвтрэх шаардлага тавих хэрэгтэй.
Туяа	Юу юунаас илүү цахим орчны ёс зүйн зарчмыг дагаж мөрддөг байх хэрэгтэй.

2

Цахим халдлага, вирус

Жишээ: Цахим халдлагын улмаас банк, санхүүгийн салбарын аюулгүй байдал алдагдаж байна.

Үүсч буй асуудал: Хувь хүний мэдээлэл алдагдах улмаар эд хөрөнгөөрөө хохирох асуудал тасрахгүй байна.

Авах арга хэмжээ: Хуурамч хаягаас ирсэн цахим шуудан, мессежийг шууд устгах, холбогдох байгууллагаас гаргаж байгаа зөвлөмжийг дагах, хамгаалалтын програмаа байнга шинэчилж байх

3

Зохиогчийн эрх

Жишээ: Кино, дуу зэрэг оюуны өмчийг хууль бусаар тараах

Үүсч буй асуудал: Зохиогчийн эрх, оюуны өмчийн хуулиар хамгаалагдсан бүтээлийг хууль бусаар олж авах, тараах явдал хараа хяналтгүй байна.

Авах арга хэмжээ: Зохиогчийн эрх, оюуны өмчийн тухай мэдлэгийг дээшлүүлэх, хууль бус явдалтай тэмцэх

Хичээл

12

Соёлын ялгаа

문화 차이

학습목표

- 몽골 문화의 특징에 대해 설명할 수 있다.
- 한국과 몽골의 문화 차이에 대해 설명할 수 있다.

도입 질문

1. 몽골하면 가장 먼저 생각나는 문화요소에는 어떤 것이 있습니까?
2. 한국과 다르다고 생각했던 몽골 문화에는 어떤 것이 있습니까?

어휘 및 표현

болчимгүй	영뚱하다, 저돌적
бөө мөргөл	무당
буг чөтгөрийн хорлол	귀신의 해코지
буддын шашин	불교
бүдүүлэг	거만한
бэлгэдэл	상징
дагаж мөрдөх	따르다
ёс алдах	실례하다
ёс заншил	풍습
зан үйл	풍속
кунзын суртал	유교
нүгэл үйлдэх	죄를 짓다
оршуулгын зан үйл	장례 풍속
оюуны соёл	정신문화
өнгөний бэлгэдэл	색깔 상징
соёлын ялгаа	문화 차이
сэтгэхүйн ялгаа	정신적 차이
тамд унах	지옥에 가다
тахилга үйлдэх	송배하다
туулж ирсэн түүх	거쳐온 역사
тэнгэр шүтлэг	하늘 숭배
үндэсний соёл	전통 문화
хүйсийн ялгаа	성별 차이
хүндэтгэн дээдлэх	존중하다
цээрийн ёс	금기 풍습
шашны зан үйл	종교 풍속
шингэх	스며들다
эдийн соёл	물질 문화
эрхэлж буй аж ахуй	종사업
эрээ цээргүй	건방지다, 버릇없다

Үндэсний соёл, сэтгэхүйн ялгаа

Үндэстний соёл, сэтгэхүй нь тухайн ард түмний эрхэлж буй аж ахуй, туулж ирсэн түүх, шашин, үнэт зүйл, ёс заншилтай шууд холбоотой байдаг. Монгол, солонгос хоёр ард түмний соёлын ялгаа ч үүн дээрээс тод илэрнэ. Мэдээж нүүдэлчин соёл иргэншил, суурин соёл иргэншлээс үүдэлтэй эрхэлж ирсэн аж ахуйгаас хамаарах ялгаа их бий. Гэхдээ эдийн соёлоос илүүтэйгээр оюуны соёлтой холбоотой ялгаатай тал их байдаг. Энэ нь тухайн ард түмний шашин, ёс заншилтай холбогдоно.

Монголчууд тэнгэр шүтлэг, бөө мөргөлтэй үндэстэн гэх боловч түүнээс илүүтэйгээр Буддын шашны нөлөө монголчуудын сэтгэхүй, зан үйлд ихээхэн шингэсэн нь харагддаг. Орчин үеийн монголчуудын зан үйлээс Буддын шашны элементүүдийг төвөггүй олж харж болно. Харин солонгосчуудын амьдралын хэв маягт Кунзын суртал ихээхэн шингэсний нэгээхэн жишээ нь оршуулгын зан үйл хийгээд тахилга үйлдэх ёс зэргээс харж болно.

Шашны зан үйлийн эдгээр онцлогууд нь тухайн ард түмний цээрийн ёс, бэлгэдлийн зан үйлээс тод илэрч байдаг. Солонгосын хувьд эдгээр зан үйл нь ихэвчлэн хүйсийн ялгаан дээр суурилсан байх болон өнгөний бэлгэдлийг агуулсан байдаг. Харин монголчуудын хувьд бурхны номд ихэвчлэн гардаг нүгэл үйлдэх, тамд унах, буг чөтгөрийн хорлол болох зэрэг илэрхийллүүд цөөнгүй илэрнэ.

“Усыг нь уувал, ёсыг нь дага” хэмээх сургаал үг байдаг. Аль ч оронд айлчлан очихдоо тухайн орныхоо ард түмний зан заншил, соёлыг хүндэтгэн дээдэлж, дагаж мөрдөх нь юу юунаас чухал юм. “Ёс мэдэхгүй хүнд ёр халдахгүй” гээд аливаа газар ёс алдаж, өөрийн дураар эрээ цээргүй үйл хөдлөл хийх нь туйлын бүдүүлэг, болчимгүй хүний явдал юм.

1. 몽골어의 약속법

(1) 약속법의 인칭제약

기본적으로 약속법은 2인칭과 3인칭 제약을 갖는다.

Би гэртээ хариад хүлээж байя.

나는 귀가해서 기다리고 있을게요.

*Чи/*Тэр гэртээ хариад хүлээж байя.

Би өнөө орой танайхаар ороод гарамз.

Би өнөө орой танайхаар ороод гаръя.

오늘 저녁에 나는 너의 집으로 갈게요.

Хоёулаа тэгж байгаад хамтдаа үзэмз.

조만간에 우리 같이 보자.

*Чи/*Тэр надад энэ тухай тайлбарлаад өгөмз.

*네가/*그가 나에게 이에 대하여 설명해 줄게요.

(2) 약속법과 문장첨사 제약 및 의미

인칭종결어미	첨사		의미
	1	2	
-я, -е, -ө	даа ⁴		실망, 낙망 / 부탁, 요구 / 결정
	байз		결정
	аа ⁴		확인
	л		확실히 결정
	л	даа ⁴	부탁, 요구 / 결정
	уу ²		망설

1 Дараах харилцан яриаг сонсоод тухайн агуулгатай ижил бол О, өөр бол Х-ээр тэмдэглэнэ үү.

1

- ① Монголын хүүхэд залуучууд солонгосын K-POP, урлаг соёлын талаар ихээхэн сонирхон үздэг. ()
- ② Монголчууд солонгос бараа бүтээгдэхүүнийг сонгон хэрэглэх дуртай. ()

2

- ① Энэ эмэгтэй уламжлал соёлоо хадгалах хэрэгтэй гэж ярьж байна. ()
- ② Шинэ үеийн залуучууд хуучны ёс заншлыг ихээхэн сонирхон судалдаг. ()

2 Дараах харилцан яриаг сонсоод энэхүү агуулгатай өөр хариултыг сонгоно уу.

- ① Энэ эмэгтэй хотын даргаас ярилцлага авч байна.
- ② Гандангийн дэнжид орон сууцны хороолол барих төлөвлөгөөтэй байна.
- ③ Гандангийн дэнжид шашин соёлын өвтэй холбоотой газар их бий.
- ④ Гандангийн дэнжид уламжлалт шашин соёлоо сурталчилах төв байгуулах болно.

1 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Орчин үед даяаршлын үйл явц нийгмийн амьдралын бүх хүрээг хамран хөгжиж байна. Дэлхийн улс орнууд эдийн засаг, санхүү, улс төр, хэл, соёл, техник, технологийн салбарт нэгдэн нягтрах үйл явц эрчтэй явагдаж байна. Соёлын солилцоо эрчимжиж, хүмүүс хормын дотор өөр тивд байгаа найз нөхөдтэйгээ холбогдох, дэлхийн өнцөг булан бүрт түргэн шуурхай зорчих, мэдээллийг нэгэн зэрэг хүлээн авах боломжтой болж байна. Энэ бүхний нөлөөгөөр амьдралын уламжлалт хэв маяг, уламжлалт сэтгэлгээ өөрчлөгдөж, амьдралын шинэ хэв маяг бий болж байна. Соёлуудын нэгдэн нягтрах үйл явц ийнхүү бидний амьдрал, нийгмийг бүхэлд нь хамрах болов. Энэ үзэгдлийг бүхэлд нь соёлын даяаршил гэсэн ойлголтоор илэрхийлдэг. Соёлын даяаршлыг соёлын олон янз байдал, оршин тогтнолд аюул дагуулдаг хэмээн үзэх нь бий. Нөгөө талаас, орчин цагт олон янзын үзэл, өөр чиг хандлага бий болж, зэрэгцэн оршиж байна. Хүн бүх талаар хөгжих боломж нэмэгдэж байна. Иймд даяаршил бүгдийг адилхан болгодог үйл явц биш юм гэсэн хандлага ч бас байдаг. Бодит байдал дээр эерэг, сөрөг үр дагаврын аль аль нь байна. Соёл нь даяаршлын өмнө тэгш байж чадахгүй учир тэсч үлдэхийн төлөө тэмцэл хийж буй соёлын өөрийгөө илэрхийлэх хэлбэрийг хадгалан үлдэхийн тулд бүх талын боломжит хүчин чармайлт гаргах учиртай юм. Тиймээс соёлын олон төрөл зүйлээс юуны түрүүнд үндэсний соёлын өвөрмөц шинжээ хадгалах, үндэсний онцлогийг даяаршлын сул талд алдахгүй байх нь чухал юм.

1 Уншсан агуулгаа доорх хаалтад дэс дарааллын дагуу бичнэ үү.

- ① Соёлын солилцоо эрчимжиж байгаа нь амьдралын уламжлалт хэв маяг, сэтгэлгээг өөрчилж соёлын нэгдэн нягтрах үйл явцыг бий болгов.
- ② Соёл нь даяаршлын өмнө тэгш байж чадахгүй.
- ③ Үндэсний соёлын өвөрмөц шинжээ хадгалах, үндэсний онцлогийг даяаршлын сул талд алдахгүй байх нь чухал юм.
- ④ Даяаршил нийгмийн амьдралын бүх хүрээг хамран хөгжиж байна.

Хариулт: (4) → () → () → () → ()

2 Дээрх эхийн гол агуулга юу болохыг заана уу.

- ① Эцсийн эцэст олон соёл нэгдэж, нэгдмэл соёл бий болно.
- ② Даяаршил гэдэг нь бүхнийг адилхан болгодог зүйл юм.
- ③ Даяаршлын үйл явц дунд өөрийн онцлог, өвөрмөц шинж чанараа хадгалан үлдэх хэрэгтэй.
- ④ Соёлын даяаршил бол орчин үеийн зайлшгүй үзэгдэл мөн.

2 Дараах бичвэрийг уншаад асуултад хариулна уу.

Соёлын даяаршлын үед интернет хэрэглээний үр дүнд мэдээллийн чөлөөтэй урсгал бий болж, хүмүүсийн сэтгэлгээ болон зан төлөвийн ижил дүрэм журмыг дэлгэрүүлэгч соёлын онцгой харилцаа, шинэ орон зай бий болж байна. Мэдээллийн технологиор тодорхойлогдож буй харилцааны энэхүү шинэ хэв маягийг кибер орон зай гэсэн нэр томъёогоор илэрхийлдэг. Жишээ нь, интернет хэрэглээ, компьютер хөгжсөний нөлөөн дор хувь хүний эрхэмлэх зүйл, хүсэл сонирхол, үнэлэмжийн чиг баримжаа, амьдралын байр суурь, сэтгэл санааны байдал болон үзэл бодол тэргүүтэн өөрчлөгдөн хувьсаж байна. Компьютерийн технологи, интернетийн сүлжээ ашиглах замаар соёлын өв уламжлалыг түгээх, дамжуулах болов.

1 Энэхүү эхийн гол агуулга юу болохыг заана уу.

- ① Мэдээллийн технологи нь соёлын чөлөөтэй өөрчлөлтийн дэмжиж байна.
- ② Мэдээллийн технологиор дамжуулан хүмүүс бусад орны соёлын тухай мэдэж авч болно.
- ③ Мэдээллийн технологи нь соёлын шинэ орон зайг бий болгож байна.
- ④ Мэдээллийн технологи нь соёлын хөгжилд ихээхэн нөлөө үзүүлж байна.

2 Дээрх эхийн агуулгатай ижил утга бүхий хариултыг сонгоно уу.

- ① Кибер орон зайд буй мэдээлэл нь хувь хүний хүсэл сонирхол, үнэлэмжийг тусгасан байдаг.
- ② Мэдээллийн технологийг ашиглан соёлын өв уламжлалыг түгээн дэлгэрүүлж байна.
- ③ Соёл нь мэдээллийн чөлөөтэй урсгалд нэгэнт автагдсан байна.
- ④ Компьютер хөгжсөнөөр соёлын хөгжлийн шинэ үе шат бий болов.

кибер орон зай	사이버 공간
нягтрах	밀집되다
үнэлэмж	가치관
чиг баримжаа	방침, 동향
эрхэмлэх	귀중하게 여기다
эрчимжих	활성화되다

- 1 Монгол, солонгос хоёр ард түмний соёлын ялгааны тухай бичнэ үү.
- 1 Доорх хүснэгтэд хоёр орны соёлын ялгаа, өвөрмөц онцлогийн тухай тэмдэглэнэ үү.

	Монгол	Солонгос
Соёл иргэншил	Нүүдэлчин	Суурьшмал
Эрхэлж буй гол аж ахуй	Мал аж ахуй	Газар тариалан Өндөр технологи бүхий үйлдвэрлэл Хүнд болон химийн үйлдвэр
Шашин	Бөө мөргөл	Буддын шашин Христын шашин
Амьдралын түвшин	Дундаж хөгжилтэй орон	Хөгжингүй орон

- 2 Дээрх тэмдэглэлээ ашиглан монгол, солонгос хоёр орны нийгэм-соёлын ялгааны тухай зохион бичлэг хийнэ үү.

- 2 Доорх эхийг солонгос хэлээр орчуулна уу.

Монголчууд шинэ байранд орж нүүдэл суудал хийж тохижсоны дараа хажуу айл, зэргэлдээ хашааныхаа хөршүүдтэйгээ мэнд усаа мэдэлцэж цай уулган танилцдаг байсан байна. Ийнхүү бие биетэйгээ ойртон танилцаж, өөр хоорондоо туслан, эв найртай амьдардаг байсан тул “Айл хүний амь нэг” гэсэн үг ч гарсан байна.

- 3 Доор эхийг монгол хэлээр орчуулна уу.

한국에서는 새로 집을 짓거나 이사를 한 후에 사람들을 초대하는데 이를 집들이라고 한다. 집들이 날에 주인은 사람들에게 집을 보여주고 음식을 대접하며, 초대받은 손님들은 특별한 선물을 한다. 사람들은 주로 휴지나 세제를 많이 사간다.

1 Монгол солонгос хүмүүсийн соёлын ялгааны тухай харилцан ярилцана уу.

1 Доорх хүснэгтийг хараад харилцан яриа хэрхэн өрнөж болохыг ажиглана уу.

Соёлын ялгаа	
Ойлгоход амаргүй солонгос соёл	– Анх уулзаж буй хүнийхээ насыг асуух – ‘빨리 빨리’
Солонгос соёлын тухай ойлголт	– Солонгос хэлний хамгийн том онцлог бол хүндэтгэлийн хэлбэр – Хурд бол өрсөлдөх чадвар, өрсөлдөөн дундаас хэн хурдан хийж чадсан нь амьд үлдэнэ.

Болд Яагаад солонгос хүмүүс анх уулзаж байгаа хүнийхээ насыг нь асуудаг юм бэ?

Мэргэжилтэн Манай солонгос хэлний бусад хэлнээс ялгарах хамгийн том онцлог бол хүндэтгэлийн хэлбэр юм. Энэхүү хүндэтгэлийн хэлбэр нь нас болон нийгэмд эзлэх байр суурь зэргээс хамаарч өөр өөрөөр хэрэглэгддэг. Нийгмийн харилцаанд ч хүндэтгэлийн хэллэг, хэлбэрийг туйлын чухалд тооцдог. Тиймээс бие биенийхээ насыг мэдэж байх нь тухайн харьцаагаа тодорхойлох хэмжүүр болдог гэж хэлж болно.

Болд Яагаад солонгос хүмүүс бүх зүйлийг хурдан хийхийг шаарддаг юм бэ?

Мэргэжилтэн Солонгос улс бол хүн ам ихтэй, бас өрсөлдөөн ч өндөртэй улс. Хурд бол өрсөлдөх чадвар, өрсөлдөөн дундаас хэн хурдан хийж чадсан нь амьд үлдэнэ.

2 Өөрийнхөө туршлагад тулгуурлан доорх хүснэгтийг бөглөөд үзээрэй.

Соёлын ялгаа	
Ойлгоход амаргүй монгол соёл	– –
Монгол соёлын тухай ойлголт	– –

3 Дээрх хүснэгтэд тэмдэглэсэн агуулгаараа харилцан яриа зохионо уу.

???

부 록

- 1. 듣기 스크립트 • 197
- 2. 정답 • 206
- 3. 몽골어 B1 어휘 목록 • 209
- 4. 참고 자료/출처 • ???

듣기 스크립트

Хичээл

01

Эдийн засаг – Бидний амьдралд

생활 속의 경제

1.

- Эрэгтэй Картаа уншуулсаар байтал дансанд байсан мөнгө нэлээн дундарчихсан байна шүү.
- Эмэгтэй Бэлэн мөнгөөр тооцоогоо хийж байгааа! Картаар тооцоо хийгээд байхлаар заримдаа хэр зэрэг мөнгө үрснээ мэдэхээ байчихдаг үе гардаг юм. Би бол дандаа бэлэн мөнгөөр л тооцоогоо хийдэг.
- Эрэгтэй Тэгдэг ч юм билүү? Тэгвэл арай бага зардал гарах болов уу?
- Эмэгтэй Бага гаралгүй яах вэ? Хамгийн наад зах нь төлөвлөөгүй байсан юмандаа мөнгө үрэхээ больдог юм шиг байна лээ.

2.

- Эрэгтэй Хөөх, хараагүй нөтбүк барьчихсан байх чинь. Шинээр авсан юм уу?
- Эмэгтэй Тэгсэн юм. Гэхдээ жаахан үнэтэй юм аа. 6 сарын лизингээр авчихлаа.
- Эрэгтэй Аан. Лизингээр авахаар нэг дор бөөн мөнгө төлөхгүй зүгээр л байдаг юм. Гэхдээ хүү нь их гарах байх даа.
- Эмэгтэй Харин тийм ээ. Гэхдээ одоо яах вэ? Яаралтай хэрэг болоод зээл тавиад авчихлаа.
- Эрэгтэй За яахав. Өр биш зээл юм даа. Өр ч юм уу?

3.

- Эрэгтэй Сүүлийн үеийн хүүхдүүд ээж аавынхаа хэдэн төгрөг олдог, юу юунд зарцуулдгийг бүгдийг нь мэддэг гэнэ. Аав ээж нь хэлж өгдөг юм шиг байгаа юм.
- Эмэгтэй Би урьд нь бас тэгэх хэрэг байна уу гэж боддог байсан. Харин хүүхдүүдээ тэгж хэлж өгөх нь зөв юм шиг байгаа юм. Аав ээжийнхээ ямар ажил хийгээд яаж мөнгө төгрөг олдог, юу юунд хэрхэн зарцуулдгийг мэдэж байвал хүүхдүүд нь ч гэсэн мөнгө төгрөгт хямгатай болдог байх гэж боддог болсон.

Хичээл

02

Орон байр, Нүүдэл

이사

1-1.

- A Одоо амьдарч байгаа байрны гэрээ дуусах бол оод өөр газар луу нүүх ёстой юм сан. Хаашаа н үүдэг юм билээ, байз? Нийтийн байр ямар бол?
- Б Нийтийн байрнаас илүү ганц өрөө байр нь дээр байлгүй дээ. Сургуулийн ойролцоо ганц өрөө байр хайгаад үз л дээ.

1-2.

- A Өнөөдөр байрныхаа гэрээг хийхээр явна. Төлбөрөө гурав гурван сараар бөөнд нь авна гэсэн. Бас нэг сарын барьцаа урьдчилан төлөх ёстой гэсэн. Өнөөдөр бүгдийг нь төлөх ёстой юм болов уу?
- Б Үгүй ээ. Өнөөдөр зүгээр гэрээнийхээ мөнгийг л төлөхөд болно. Байрныхаа төлбөрийг бол дараа нүүж орохдоо өгч болно.
- A Би монголоор гэрээ энэ тэр хийж сайн мэдэхгүй болохоор чи надтай цуг яваад өгч

чадах уу?

1-3.

A Би түрээсийн байр хайж байгаа юм. Тэгсэн чинь дандаа хоёр, гурван өрөө байр л байх юм. Нэг өрөө байр ерөөсөө байхгүй юм байх даа.

B Оюутан хүнд хоёр, гурван өрөө байр чинь үнэтэй шүү дээ. Би нэг асуугаад үзье. Байршил нь хаана байвал зүгээр вэ?

A Хаа ч байсан хамаагүй ээ. Хямдхан ганц өрөө байр байвал л болох нь тэр.

2.

Та бүхэн шинэ байранд орсныхоо дараа айл хөршийнхөнтэйгөө мэнд усаа мэдэлцэж уулзаж байсан уу? Танай хажуу айлд ямар ямар хүмүүс амьдардаг болохыг мэдэх үү? Монголчууд шинэ байранд орж нүүдэл суудал хийж тохижсоны дараа хажуу айл, зэргэлдээ хашааныхаа хөршүүдтэйгээ мэнд усаа мэдэлцэж цай уулган танилцдаг байсан байна. Ийнхүү бие биетэйгээ ойртон танилцаж, өөр хоорондоо туслан, эв найртай амьдардаг байсан тул “Айл хүний амь нэг” гэсэн үг ч гарсан байна. Харин сүүлийн хүмүүс, ялангуяа хот орон газар нийтийн орон сууцанд төвлөрөн суух болсноор зэргэлдээх хаалганы хөршийнхөө нэрийг ч мэдэхгүй амьдрах болж энэ сайхан уламжлал бага багаар алдагдах болсон байна.

Хичээл

03

Мэдээ, мэдээлэл

생활 안내

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1-1.

Эрэгтэй Чи хүнсний бараагаа гол төлөв хаанаас авч байна?

Эмэгтэй Би ихэвчлэн хүнсний зах орж авдаг юм.

1-2. Супер-маркетыг бодвол үнэ нь ч гэсэн хямдхан байдаг юм. Гэхдээ заримдаа супер маркетуудад урамшуулалт худалдаа юм уу, хямдралтай худалдаа зарлагдвал тийшээ очиж авдаг.

1-2.

Эрэгтэй Хараад байхад монголд хог хаягдлаа ангилан ялгаж хаядаггүй юм уу? Бүгдийг нь нийлүүлээд л хаячих юм.

Эмэгтэй Дахивар хогийг ангилан ялгаж хаях ажил сүүлийн үед зохион байгуулах болсон. Урьд өмнө нь ангилан ялгаж хаядаггүй байсан болохоор хүмүүс одоохондоо дасахгүй байх шиг байна. Харин чи хог хаягдлаа заавал ангилан ялгаж хаяж байгаарай.

1-3.

Эрэгтэй Өнөөдөр ус тасарчихсан байна. Өглөө нүүр гараа ч угааж чадсангүй.

Эмэгтэй Ус тасрах, цахилгаан тасрахын өмнө байрны нэг давхарт байгаа зарлалын самбар дээр мэдээлэл гардаг юм. Байнга шалгаж байх хэрэгтэй. Ус тасрана гэсэн мэдээлэл гарах юм бол урьдчилаад нөөцлөөд авах хэрэгтэй шүү.

2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

Эмэгтэй Нийт түрээслэгчидийн анхааралд! Өнөөдөр манай худалдааны төв дээр галын аюулгүй байдлын үзлэг, шалгалт хийгдэх болно. Үдээс өмнө 9 цагаас 12 цаг хүртэл нэгээс гурван давхар хүртэл, үдээс хойш 1 цагаас 4 цаг хүртэл дөрөв, таван давхрын галын аюулгүй байдлыг шалгах болно. Дээрх хугацаанд галын дохиолол удаа дараалан дуугарч болох тул сандарч тэвдэхгүй байхыг анхааруулъя.

Эмэгтэй Та бүхэн Номхон далайн тэг дунд байдаг хогон овоолго арал гэж сонссон уу? Энэ бол далайн урсгалаар цугларсан хог хаягдлын овоолго юм. Энэ хогон овоолгоос үүссэн бохирдол далайн загас, ургамал устаж үгүй болох эхлэлийг тавьж далай тэнгисийн эко-системд

ихээхэн занал учруулж байна. Далай тэнгис бохирдон түүний эко-систем алдагдвал эх газрын байгаль орчинд ч сөргөөр нөлөөлөх гарцаагүй юм. Ингэсэн тохиолдолд хүн төрөлхтний амьдрах орчин ч бага багаар устан алга болно. Тиймээс бид бүхэн илүү оройтохоосоо өмнө далай тэнгисийг мөхлөөс аврах арга замыг бодож олох хэрэгтэй юм.

Хичээл

04

Нийслэл Улаанбаатар хот

몽골의 수도 울란바타르

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1-1.

Эрэгтэй Чи энэ хагас бүтэн сайн өдөр юу хийх төлөвлөгөөтэй байна?

Эмэгтэй Би Үндэсний түүхийн музей үзэх гэж байгаа. Улс тунхагласны баяр гээд бүх хүн үнэгүй үзүүлнэ гэсэн. Энэ удаагийн түүхийн хичээлийн даалгаварт монголчуудын эд өлгийн соёлын тухай мэдэж ирээрэй гэсэн юм. Чи надтай хамт яваач!

1-2.

Эрэгтэй Гандан хийдэд ирэх бүрт хүмүүс дандаа ийм их байх юм. Эдгээр хүмүүс Гандан хийдийг үзэж сонирхохоор ирсэн хүмүүс үү?

Эмэгтэй Гандан хийд бол монголын шашны төв гэж хэлж болно. Тэр утгаараа хүмүүс энд ирж ном уншуулж, шашны зан үйлд оролцдог юм. Бүр холоос хөдөөнөөс зорьж ирдэг хүмүүс ч байдаг. Мэдээж үзэж сонирхохоор ирсэн хүмүүс ч бий. Бас жуулчид ч цөөнгүй харагдаж байна.

1-3.

Эрэгтэй Хоёулаа маргааш хаана уулзах уу?

Эмэгтэй Сүхбаатарын талбай дээр уулзацгаая.

Яг хотын төвд шүү дээ. Төв талбайгаар оронгоо Чингис хааны хөшөөг үзэж сонирхоё.

2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

Эмэгтэй Сүүлийн үед Улаанбаатар хотын автомашины түгжрэл болон хотын төвийн зогсоолын асуудал хурцаар хөндөгдөж байна. Хотын захиргааны зүгээс автомашины зогсоолыг нэмэгдүүлэх тал дээр яагаад арга хэмжээ авахгүй байна вэ?

Эрэгтэй Одоогийн байдлаар хотын захиргааны зүгээс авто зогсоол шинээр байгуулах төлөвлөгөө байхгүй байна. Авто зогсоол шинээр нэмэгдэх тусам машинаа унаад хотын төв рүү орж ирэх урсгал нэмэгдэнэ. Үүний улмаас түгжрэл улам бүр нэмэгдэх сөрөг талтай. Харин сүүлийн үед хотын захиргааг Яармаг руу нүүлгэх асуудал шийдэгдэж байна. Ингэснээрээ автомашины түгжрэл тодорхой хэмжээгээр багасах байх гэж найдаж байна.

Эмэгтэй Манай Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнд тавтай морилно уу! Манай цэцэрлэгт хүрээлэн үүд хаалгаа нээгээд өнөөдөр арав дахь жилтэйгээ золгож байна. Иргэд амралтаа ая тухтай өнгөрүүлэх, таатай орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор энэхүү цэцэрлэгт хүрээлэнг анх байгуулсан юм. Дээрх хугацаанд цэцэрлэгт хүрээлэн төрөл бүрийн тод бут тарьж, унадаг дугуйн зам болон хүүхдийн тоглоомийг талбайг иж бүрнээр нь тохижуулан бэлэн болголоо.

Ухаалаг технологи – бидний амьдрал

스마트 생활화

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

- 1-1.
- Эрэгтэй Чи чинь утсаа сольчихоо юу даа? Шинэ утас авсан юм уу?
- Эмэгтэй Тийм ээ. Утсаа сольсон юм. 6 сарын лизингээр авчихлаа. Одоо ч ер ганц цаг нөхцөөх зүйл нь гар утас л болоод байна шүү.
- 1-2.
- Эмэгтэй Чи энэ сувгийг үзээч. Тун хөгжилтэй бичлэг дандаа оруулах юм.
- Эрэгтэй Завтай сан бол үзмээр л байна. Даан ч ажил гэж үстэй толгойноос их байна даа. Ютүб үзэж, фейсбүкээр хэсэх зав даанч алга даа.
- 1-3.
- Эрэгтэй Таны энэ удаагийн судалгааны гол үр дүн вэ?
- Эмэгтэй Техникийн дэвшил хөгжил, ухаалаг гар утасны хэрэглээ бидний амьдралд ая тухтай олон зүйлийг авчирч өгсөн нь үнэн ч тодорхой хэмжээгээр хязгаарлах арга хэмжээ авахгүй бол нийгэмд илүү олон сөрөг нөлөө бий болгох нь тодорхой болж байна гэдгийг хэлэхийг хүссэн юм.
2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.
- Эрэгтэй Шинэ таблет барьчихаж. Авсан юм уу?
- Эрэгтэй Үгүй ээ! Ажлаас өгсөн юм. Энэнтэй байхлаар хаанаас ч гэсэн ажлаа хийгээд амар ч юм шиг. Зүгээр юм байна лээ.

Эмэгтэй Анхандаа бол бүгд л тэгж байдаг юм. Манай ажлаас ч гэсэн урьд нь бас ийм таблет тарааж өгч байсан юм. Анхандаа ч их сайхан хаанаас л бол хаанаас, хэзээ л бол хэзээ ажлаа хийгээд амар л байлаа. Харин сүүлдээ харсан чинь, хоол ч идэж байсан тэр, гэртээ амарч байсан ч тэр, хаа ч явсан ажлаасаа уяатай болчихдог юм байна лээ.

Эрэгтэй Нэг хүнийг сошиал нэтвок дээр бичсэн юмнаас нь болоод ажилд авахаас татгалзсан гэнэ. Твтиер, фейсбүк чинь тэр хүний хувийн орон зай биз дээ? Түүн дээрээ юм бичлээ гээд ажилд авахгүй бол интернет дээр юу бичих болж байна? Дэндүү хувийнх нь амьдралд орж байгаа юм биш үү?

Эмэгтэй Мэдээж тэр хүний хувьд гомдолтой л байгаа байх. Гэхдээ ажилтан шалгаруулж авч байгаа нь тэр компани шүү дээ. Ямар хүн ажилд авч байгаагаа мэдэхийн тулд хувийнх нь байр суурийг бас шалгаж үзэж болно биз дээ.

Амьдралын дадал хэвшил

생활 습관

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

- 1-1.
- Эрэгтэй Дэндүү ажил ажил гээд бүр ядаргаанд орж гүйцлээ. Ядарч байна шүү хөө.
- Эмэгтэй Жаахан амрангаа ажил төрлөө хий л дээ. Ядаргаанд ороод хэвтчих юм бол ажил ч үгүй, амьдрал ч үгүй болно шүү дээ.

Адал явдал дүүрэн амьдрал

새로운 경험

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

- 1-1.
- Эрэгтэй Монголд шинэ соргог, адал явдал дүүрэн аялалд явах юмсан.
- Эмэгтэй Чи тэгвэл монгол малчин айлд очиж амьдраач. Тэнд яг л хөдөөний хүмүүсийн амьдардаг хэв маягаар амьдарч, тэдний амьдрал ахуйтай танилцах хөтөлбөр байдаг гэж сонссон юм байна.
- 1-2.
- Эмэгтэй Монголчууд яагаад ингэж их мах иддэг юм бэ? Бүр өөхтэй мах шүү....
- Эрэгтэй Түүнийг чинь цаг агаарын онцлог, уламжлалт аж ахуйтай нь холбож ойлгох нь зөв болов уу? Монгол орон хахир хатуу хүйтэн өвлийн улиралтай. Эрхэлж байгаа аж ахуй нь мал аж ахуй. Харин ч хамгийн тохиромжтой, илчлэг ихтэй хоол хүнс гэж хэлж болно шүү.

- 1-3.
- Эмэгтэй Чи хөдөөний амьдрал сайн мэдэх үү?
- Эрэгтэй Мэдэлгүй яахав. Би чинь багадаа хөдөө өсөж, хурга ишиг хариулж өссөн хүн шүү дээ. Харин сургуульд ороод л хотод хүрээд ирсэн болохоос биш.

2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

- Эрэгтэй Хөдөө ч сайхан байна шүү! Цэлийсэн сайхан тал. Дараа нь ийм л газар ирж амьдаръя.
- Эмэгтэй Ийм эл хуль газар уу? Би л лав ийм газар амьдарч чадахгүй байх аа.

- 1-2.
- Эрэгтэй Гэдэс өлсөж байх чинь вэ? Үдийн цайны цаг арай болоогүй байна уу?
- Эмэгтэй Арай л болоогүй байна. Өглөө эрт босоод өглөөнийхөө цайг ууж бай л даа. Амьдралын зөв хэвшил дадал чинь жижигхэн зүйлээс эхлэнэ шүү дээ.
- 1-3.
- Эрэгтэй Засгийн газраас архи тамхины онцгой татварыг нэмэхээр болсон байна.
- Эмэгтэй Тун сайн байна. Архи тамхины хэрэглээг багасгах нь зөвхөн иргэдийн эрүүл мэндийн асуудал биш. Улс орны ирээдүйн хөгжлийн асуудалтай шууд холбоотой асуудал юм.

2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

- Эмэгтэй Хоолны дэглэм барьж байгаа хүмүүст тахианы цээж мах идэхийг зөвлөдөг. Тахианы цээжний мах нь эрүүл мэндэд тустай хэдий ч тослог багатай, их аргуу болохоор байнга идэхэд тийм ч таатай биш байдаг. Харин тахианы цээж махаа чанаж болгохдоо бүрэн болохоос нь өмнө гаргаад хайруулын тавганд бага зэрэг шараад идэж үзээрэй. Ингэвэл илүү зөөлөн, бас амт нь ч нэмэгддэг.
- Эмэгтэй Бас л кофе ууж байна уу?
- Эрэгтэй Хоол идсэний дараа кофе уугаад бүр сурчихаж.
- Эмэгтэй Кофе уух эрүүл мэндэд муу гэж сонссон уу? Зарим хүмүүс ч яахав кофе уух нь зүрхэнд сайн гэж ярьдаг л юм байна лээ. Гэхдээ ямар нэг юм тааруулж хэрэглэхгүй хэтрүүлж хэрэглэх юм бол хоол биш хор болно гэж нэг үг байдаг байх аа.

Эрэгтэй Яагаад? Ийм сайхан газар уу?

Эмэгтэй Хөдөө амьдрах хэцүү байх аа. Үзвэр үйлчилгээ, кинотеатр ч байхгүй. Найзуудтайгаа уулзаад хоол унд идэх ч газаргүй. Хот газар шиг хөгжилтэй сайхан байж чадахгүй. Их тух муутай байх байх.

Эмэгтэй Манай аялалын хөтөч компани хэрэглэгчдээ зориулж үргэлж шинэ бараа бүтээгдэхүүнийг танилцуулж байдаг билээ. Энэ удаа та бүхэндээ зориулж монгол орны үзэсгэлэнт газруудаар тойрон аялаж, монгол малчин айлд зочлон тэдний амьдрал ахуйтай танилцах багц үйлчилгээг санал болгож байна. Ялангуяа, наадмын хямдралыг бүх хөтөлбөртөө арван таван хувь хүртэл зарлаж байна.

Хичээл

08

Эрхл мэндийн аялал жуулчлал

의료관광

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1-1.

Эрэгтэй Таны ажил мэргэжил юу вэ?

Эмэгтэй Би Солонгос улсад эмнэлгийн координаторын ажил хийдэг. Миний ажил үүрэг бол эмчилгээ шаардлагатай байгаа хүмүүсийг солонгос улсын эмнэлгүүдтэй холбож өгөх ажил юм.

1-2.

Эрэгтэй Та Солонгос улсад ямар зорилгоор ирсэн бэ?

Эмэгтэй Би эрүүл мэндийн аялал жуулчлалаар

ирлээ. Дэлхийд алдартай солонгосын эрүүл мэндийн үйлчилгээнд хамрагдаж шинжилгээ хийлгэх зорилготой ирсэн. Мөн биеэ үзүүлж эмнэлгээр явахын хажуугаар солонгос орныг үзэж сонирхох бодолтой байна.

1-3.

Эрэгтэй Монголоос ирсэн өвчтөнүүдийг үзэж эмчлэхэд ямар нэгэн хүндрэл гардаг уу?

Эмэгтэй Онцын хүндрэл гардаггүй. Гэхдээ ганцхан л юм байдаг. Яаралтай мэс засал хийлгэх шаардлагатай өвчтөн байсан ч гэсэн хэзээ ч хоёрдахь өдөр хагалгаанд орохгүй гэх юм.

2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

Эрэгтэй Сүүлийн үед хүмүүс эрүүл мэнддээ л их анхаар гэдэг болж.

Эмэгтэй Хуучны хүмүүс эм тангаар биеэ тордохоор хоол ундаар торд. Хоол ундаар тордохоор алхаж гишгэж сайн хөдөл гэж хэлдэг байсан. Тэр ч ортой байх шүү.

Эрэгтэй Тэр ч үнэн байх аа. Би бас дасгал хөдөлгөөн хийх хэрэгтэй юм байна гээд өглөө босоод гүйж үзсэн юм. Тэгсэн өгдөг өвдөөд гүйхээ больсон. Ер нь хүн өөртөө тохирсон л дасгал хөдөлгөөн хийх хэрэгтэй юм шиг байгаа юм.

Эрэгтэй Энэ өвчтөнд одоо яаралтай мэс засал хийх хэрэгтэй. Тэгж байж өвчний эхэн үед үндсээр эмчилж чадна.

Эмэгтэй Миний бодлоор эхний үедээ байгаа тохиолдолд мэс заслын бус аргаар ч гэсэн эмчилж болно гэж бодож байна. Заавал мэс засал хийж биед нь ачаалал өгөх хэрэг байна уу? Эхлээд эмийн эмчилгээ хийгээд явцыг нь харсан нь дээр байх.

Хичээл

09

Алдаа оноо

실수

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1-1.

Эрэгтэй Би ч алдаа гаргахаас их айдаг хүн шүү дээ.

Эмэгтэй Алдаа гаргахаасаа айж байна гээд юу ч хийхгүй гараа хумхиад суух гэж үү? Алдсан ч гэсэн алдаанаасаа суралцаж чадвал түүнээс сайн сургамж гэж байхгүй шүү дээ.

1-2.

Эрэгтэй Энэ удаагийн төсөл амжилтгүй болсон нь миний л буруу биш шүү. Би л лав хариуцлага хүлээж чадахгүй шүү.

Эмэгтэй Бид бүгдээрээ багаараа ажилласан шүү дээ. Багаараа ажиллаад амжилт гаргаж чадаагүй бол бүгдээрээ л хамтдаа буруугаа хүлээн зөвшөөрч алдаа дутагдалдаа дүн шинжилгээ хийх хэрэгтэй.

1-3.

Эрэгтэй Чи ч үнэхээр сайхан сэтгэлтэй юм аа. Хүмүүсийг дандаа уучилж байх юм.

Эмэгтэй Бусдыг уучилж чадаж байж урам зориг өгч чадна шүү дээ. Дандаа шүүмжлээд, буруутгаад байвал тэр хүн чинь яаж урам зоригтой ажиллаж чадах билээ.

2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

Эрэгтэй Ажлаасаа гарчихлаа. Та харамсахгүй байна уу?

Эрэгтэй Ёстой үгүй шүү. Ажил төрөл, ажил төрөл гэсээр яваад өөрийгөө хөгжүүлэх боломж огт гардаггүй байсан юм. Шинээр сурч

мэдэж, өөрийгөө хөгжүүлж чадахгүй байна гэж бодох тусам ямар их стресст ордог байсан гээч. Одоо л нэг боломж гарч байна. Өнгөрсөн хугацаанд хийж амжаагүйгээ нөхөж жаахан толгойгоо цэнэглэе. Жаахан утга учиртай амьдрах минь.

Эмэгтэй За, Яагаад хөмсгөө зангидаад уруу царйлчихаав?

Эрэгтэй Өглөө эгчтэйгээ муудалцаад... Гэхдээ муудалцсандаа ингэж байгаа юм биш. Манай эгч муудалцах болгондоо миний урьд нь гаргаж байсан алдааг гаргаж ирж яриад байх юм. Тэгээд бүр уур хүрээд. Би бол урд өмнө болж байсан юмыг аль болох хурдан мартаx гэж хичээдэг. Манай эгч тийм хүн биш бололтой.

Эмэгтэй Гэхдээ л хоорондоо муудалцдагийг эс тооцвол эгчтэй байх сайхан юм аа. Би ах эгчгүй айлын ганц болохоороо их уйтгартай байдаг.

Хичээл

10

Зөвлөгөө

고민, 상담

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1-1.

Эрэгтэй Маргааш ярилцлага шалгалтанд орно. Би энэ компанид л ажилд ормоор байна. Шалгалтаа сайн өгч чадна байгаа.

Эмэгтэй Чи энэ шалгалтыг өгөх гэж маш их бэлдсэн шүү дээ. Чи хамгийн мундаг нь байх болно. Амжилт хүсье!

1-2.	
Эрэгтэй	Хичнээн хичээгээд ч гэсэн миний монгол хэл ердөө сайжрахгүй юм.
Эмэгтэй	Гадаад хэл гэдэг чинь ганц хоёр өдрийн дотор сурчих зүйл биш шүү дээ. Уйгагүй хичээл зүтгэл хэрэгтэй.
1-3.	
Эрэгтэй	Чи чинь найзтайгаа одоо болтол эвлэрээгүй байгаа юм уу?
Эмэгтэй	Би ямар буруу зүйл хийсэн биш. Түүнийг уучлалт гуйхаас нааш эвлэрэхгүй.
Эрэгтэй	Жаахан уужим сэтгэлтэй байж үз. Эхлээд утсаар яриад үз л дээ.
2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.	
Эрэгтэй	Туяа! Чи чинь гэнэт ажлаасаа гарлаа гээд их гайхлаа шүү.
Эмэгтэй	Уг нь нилээн дээрээс ажлаасаа гарахаар төлөвлөж байсан юм.
Эрэгтэй	Тийм үү? Тэгээд одоо яах гэж байна?
Эмэгтэй	Оройтохоосоо өмнө өөрийнхөө дуртай зүйлийг хиймээр санагдаад. Би уг нь арьсан урлалд их сонирхолтой юм л даа. Даанч аав ээж хоёр дургүйцээд орхичихсон юмаа. Ажилд ороод цалин аваад амьдрах сайхан л байна. Гэхдээ би өөрийнхөө мөрөөдлийг хаяж чадахгүй юм шиг байна.
Эрэгтэй	Энэ удаа ганцаараа ажил аваад хийж үзсэн чинь мэдэхгүй зүйл гарахаар асуух ч хүн байхгүй, яаж хийхээ зөвлөх ч хүн байхгүй. Жаахан хэцүү байлаа.
Эмэгтэй	Тийм гэж үү? Миний хувьд харин ч ганцаараа ажиллах нь дээр байдаг юм. Яагаад гэхээр, ганцаараа ажиллахаар хамгийн нэгдүгээрт анхаарал сайн төвлөрдөг. Тэгээд бас тэр хийж байгаа ажлынхаа талаар ганцаараа хариуцлага хүлээх хэрэгтэй болохоор илүү

болгоомжтой, няхуур хандах хэрэгтэй болдог.

Хичээл

11

Орчин ᠬᠡᠢᠢᠨ хᠮᠤᠮᠤᠴᠢ

현대인의 삶

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1-1.	
Эрэгтэй	Дээр үед хүмүүс интернэтгүй яаж амьдарч болж байсан юм бол оо?
Эмэгтэй	Тэд интернэтгүй ч гэсэн амьд харилцаатай байсан гэдэг нь юу юунаас илүү атаархмаар биш байна гэж үү?
1-2.	
Эрэгтэй	Компанийхаа сурталчилгааг ямар байдлаар явуулвал зүгээр гэж бодож байна?
Эмэгтэй	Манай бараа бүтээгдхүүний гол хэрэглэгч нь хорь гучин насны залуучууд. Тийм болохоор сошиал медиаг ашиглан зар сурталчилгаагаа явуулвал илүү үр дүнд хүрнэ гэж бодож байна.

2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

Эмэгтэй	Би энэ долоо хоногоос эхлээд ажилдаа явалгүй гэртээ ажлаа хийхээр боллоо.
Эрэгтэй	Гэртээ юу? Гэртээ ажил хийхээр чинь хурал зөвлөгөөн энэ тэрдээ яаж оролцох юм. Тэгж байж болж байгаа юм уу?

Эмэгтэй	Болно оо. Хурал бол дандаа онлайнаар хийнэ гэсэн. Бусад ажлаа гол төлөв мэйлээр явуулаад болох байх. Нэг бодлын ажилдаа ирж очих цагаа хэмнээд, бас өөрийнхөө хүссэн цагт ажлаа хийж болох болохоор гэртээ ажлаа хийвэл илүү үр дүнтэй байж магадгүй.
Эрэгтэй	Сүүлийн үед төрөлт ихээр багасаж байна гэж ярих боллоо. Үүний шалтгааныг та юу гэж бодож байна вэ?
Эмэгтэй	Төрөлт багасаж байгаа олон төрлийн шалтгаан байгааг дурдаж болох боловч хамгийн нэгдүгээрт залуу гэр бүл ажил төрлөө хийхээр хүүхдийг нь харах хүн байхгүй гэсэн шалтгаан тоочдог. Бас хүүхдээ өсгөж, сургаж хүмүүжүүлэхэд маш их хэмжээний зардал гардаг гэсэн тооцоо бий. Өөрөөр хэлбэл, хүүхдүүдийнхээ сургалтанд зориулах зардлыг төлж дийлэхгүй учраас хүүхэд гаргах боломжгүй гэж хариулдаг байна.

Хичээл

12

Соёлын ялгаа

문화 차이

1. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

1-1.	
Эрэгтэй	Монгол оронд солонгосын соёлын урсгалыг хэрхэн хүлээн авч байна вэ?
Эмэгтэй	Ялангуяа, хүүхэд залуучууд солонгосын К-Рор болон урлаг соёлын тухай ихээхэн сонирхон үзэх болжээ. Үүнийг дагаад хүмүүс солонгос бараа бүтээгдэхүүнийг сонгон хэрэглэх нь ч их болсон байна.

1-2.	
Эрэгтэй	Солонгос улсад эртний ёс заншил, орчин үеийн сэтгэхүй хооронд ямар нэгэн зөрчилдөөнтэй зүйл илэрдэг үү?
Эмэгтэй	Тийм ээ. Ялангуяа, шинэ үеийн залуучууд хуучны ёс заншлыг шүүмжлэх нь элбэг байдаг. Гэхдээ тодорхой хэмжээгээр уламжлалаа хадгалж, соёлын дархлаагаа хамгаалах нь зүйтэй гэж бодож байна.

2. Дараах харилцан яриаг сонсоод асуултад хариулна уу.

Эмэгтэй	Хотын дарга аа! Гандангийн дэнжийг аялал жуулчлалын бүс болгон хөгжүүлэхээр төлөвлөөд байгаа гэлээ. Энэ талаараа тодруулахгүй юу?
Эрэгтэй	Гандангийн дэнж бол Улаанбаатар хотын хамгийн эртний бөгөөд дахин төлөвлөлтөд оруулах зайлшгүй шаардлагатай хороолол байсан юм. Нийслэл хотын зүгээс тухайн бүсийг дахин төлөвлөж орон сууцны хороолол барих санал гаргасан. Харин энд амьдарч байгаа иргэд энэ бүс нь шашин соёлын өвтэй холбоотой газар учраас орон сууц биш аялал жуулчлалын чиглэлээр хөгжүүлье гэсэн юм. Тэгээд энд уламжлалт шашин соёлоо сурталчилах төв байгуулж дараа сараас нээлтээ хийхээр ажиллаж байна.

DARS
01

Эдийн засаг – Бидний амьдралд
생활 속의 경제

• 10

- 1 (3) → (4) → (2) → (5) → (1)
- 2 4
- 3 1
- 4 3

DARS
02

Орон байр, Нүүдэл
이사

• 26

- 1 Би найзындаа очихдоо ариун цэврийн цаас авч очсон.
- 2 Солонгост шинэ байранд орсон айлд ариун цэврийн цаас авч очдог.
- 3 Ариун цэврийн цаас бэлэглэвэл тухайн айлын ажил ☐ ил нь байнга ☐ тэмжтэй байж, аз жаргалтай сайн сайхан амьдрахыг бэлгэддэг.
- 4 Энэ н~~х~~лгэх ☐йлчилгээний зар сурталчилгаа.
- 5 Энэ компани айл, албан тасалгааг н~~х~~лгэж, бас тохижуулж ☐гд~~х~~г.
- 6 Ямар нэгэн алдаа гарвал асуудлыг даатгалын компаниар шийдвэрл~~х~~лдэг.
- 7 Энэ компаниар ☐йлчл~~х~~лэхийг х~~х~~свэл хэрэглэгчтэй харьцах т~~х~~в р~~х~~ утсаар ярина.

DARS
03

Мэдээ, мэдээлэл
생활 안내

• 40

- 1 (4) → (2) → (1) → (3)
- 2 4
- 3 1
- 4 4

DARS
04

Нийслэл Улаанбаатар хот
몽골의 수도 울란바타르

• 56

- 1 (4) → (2) → (1) → (3) → (5)
- 2 3
- 3 4
- 4 2

DARS
05

Ухаалаг технологи – бидний амьдралл
스마트 생활화

• 72

- 1 (2) → (4) → (3) → (1) → (5)
- 2 4
- 3 3
- 4 2

DARS
06

Амьдралын дадал хэвшил
생활 습관

• 88

- 1 (2) → (5) → (4) → (1) → (3)
- 2 2
- 3 3

DARS
07

Адал явдал дүүрэн амьдрал
새로운 경험

• 104

- 1 (5) → (1) → (2) → (4) → (3)
- 2 2
- 3 3
- 4 3

DARS
08

Эрүүл мэндийн аялал жуулчлал
의료관광

• 120

- 1 2
- 2 2
- 3 4
- 4 3

DARS

09

Алдаа оноо

실수

• 136

- 1 2
- 2 A. Сайн арга: 1, 4, 7
Б. Муу арга: 2, 3, 5, 6
- 3 4
- 4 1

DARS

10

Зөвлөгөө

고민, 상담

• 152

- 1 (2) → (1) → (3) → (5) → (2)
- 2 A. 3번 хариулт: 2, 3, 5, 6
Б. Буруу хариулт: 1, 4
- 3 3
- 4 4
- 5 2

DARS

11

Орчин үеийн хүмүүс

현대인의 삶

• 168

- 1 A. Тийм: 1, 4, 6
Б. Үгүй: 2, 3, 5
- 2 4
- 3 3
- 4 4

DARS

12

Соёлын ялгаа

문화 차이

• 184

- 1 (4) → (1) → (2) → (3)
- 2 3
- 3 3
- 4 2

аалзны тор	거미줄	B1-11과	буг четгөрийн хорлол	귀신의 해코지	B1-12과
ааруул эзэгий хийх	아들과 에즈기를 만든다	B1-7과	буддын шашин	불교	B1-12과
аж ахуй	기업	B1-7과	буруу хооллолт	잘못된 식습관	B1-6과
аж үйлдвэрийн IV хувьсгал	4차 산업혁명	B1-11과	буруу хэвшил	잘못된 습관	B1-6과
ажлын бүтээмж	업무 성과	B1-6과	буруутгах шүүмжлэх	비난하다	B1-9과
албан тасалгаа	사무실	B1-2과	бурханы шашны төв	불교 센터	B1-4과
алдаа оноо	실수	B1-9과	бусдыг итгэлийг олох	타인의 신뢰를 얻다	B1-9과
амжилтын түлхүүр	성공의 열쇠	B1-9과	бүдүүлэг	거만한	B1-12과
амьд бус харилцаа	사이버 커뮤니케이션	B1-5과	бүртгэлийн систем	등록 시스템	B1-2과
амьдралд нэвтрэх	생활에 도입하다	B1-1과	бүтэн биеийн шинжилгээ	신체검사	B1-8과
амьдралын баталгаагаа хангах	생활 보장하다	B1-1과	бэлгэдэл	상징	B1-12과
амьдралын хэв маяг	생활 양식	B1-5과	бэлчээр сэлгэн нүүдэллэх	목초지를 바꿔 이사하다	B1-7과
амьтны тэжээл	사료	B1-3과	бэлчээрийн хариулга маллагаа	목초지에 방목하다	B1-7과
анхаарал төвлөрөлт	집중력	B1-6과	бэлэн мөнгө	현금	B1-1과
анхаарал хандуулах	주의를 기울이다	B1-3과	гар утсаа оролдох	휴대전화를 만지작거리다	B1-5과
арга хэлбэр	형태, 방식	B1-1과	гоо сайхны мэс засал	성형수술	B1-8과
арга хэрэгсэл	수단	B1-3과	гүйлгээ хийх	송금하다, 거래하다	B1-1과
ардын хувьсгал	인민혁명	B1-4과	гүн гүнзгий шингэх	깊이 스며들다	B1-7과
арилжаалах	거래하다	B1-7과	гүнзгий танилцах	깊이 이해하다	B1-4과
архи, тамхины хэрэглээ	주류, 담배 소비	B1-6과	гүнзгий шатны мэдлэг	전문 수준 지식	B1-8과
арьс шир	가족, 피혁	B1-7과	гэр орон	집	B1-2과
ахуйн хог хаягдал	일반 쓰레기	B1-3과	гэрчилгээ олгох	인증서를 발급하다	B1-8과
ая тухтай байдал	편안한 상태	B1-1과	гялгар уут	비닐 봉투	B1-3과
байгаль орчинд үзүүлэх нөлөө	자연 환경에 끼칠 영향	B1-3과	даавуун тор	에코백	B1-3과
байгаль орчноо хамгаалах	자연을 보호하다	B1-3과	даатгагдах	보험에 가입되다	B1-2과
байж болшгүй зүйл	있을 수 없는 일	B1-9과	давтагдашгүй	두 번/더 이상 나타날 수 없는	B1-10과
байршил тогтоох үйлчилгээ	위치 추적 서비스	B1-2과	давуу тал	장점	B1-1과
баталгаажуулах	확정하다	B1-7과	дагаж мөрдөх	따르다	B1-12과
баян ядуу	부와 가난	B1-5과	дадал хэвшил	습관	B1-6과
биеийн жин	몸무게, 체중	B1-6과	дансаар шилжүүлэх	계좌 이체하다	B1-1과
биеэ даасан салбар	자립/독립/별도의 분야	B1-8과	дасан зохицох	적응하다	B1-7과
бодисын солилцоо	신진대사	B1-6과	дасан зохицох чадвар	적응력	B1-11과
болзошгүй эрсдэл	잠재적 위기	B1-2과	дахивар хог	재활용 쓰레기	B1-3과
боловсон хүчин	인력	B1-11과	дахин боловсруулах	재가공하다	B1-3과
боловсронгуй болох	개선되다, 좋아지다	B1-1과	даяаршил	세계화	B1-8과
боломж	가능성	B1-5과	дижитал ертөнц	디지털 세계	B1-11과
боломжийн зардал	합리적인 비용	B1-8과	доромжлол	모욕	B1-9과
болчимгүй	영똥하다, 저돌적	B1-12과	дотор эрхтний эмгэг	내장질환	B1-8과
боодол	뉘음	B1-2과	дүн шинжилгээ хийх	분석하다	B1-9과
борлуулах	판매하다	B1-7과	дэлгэн харуулах	전시하다	B1-4과
бохирдол	오염	B1-3과	дэлхий даяар	전세계적으로	B1-5과
бөө мөргөл	무당	B1-12과	дэлхий ертөнц	세상	B1-11과

몽골어 B1어휘 목록

ерөөх	축원하다	B1-7과	нийгэмших	사회화하다	B1-5과
ертөнцийг үзэх үзэл	세계관	B1-7과	нийлүүлэлт нэмэгдэх	공급이 늘어나다	B1-2과
ёс алдах	실례하다	B1-12과	нийслэл хот	수도	B1-4과
ёс заншил	풍습	B1-12과	нийтлэг дутагдал	공통적인 단점	B1-9과
зан заншил	풍습	B1-7과	нозоорсон байдал	나른함	B1-6과
зан төлөв	성격	B1-5과	нойргүйдэл	불면증	B1-5과
зан үйл	풍속	B1-12과	ноос ноолуур	캐시미어	B1-7과
заналхийлэх	협박하다, 위협하다	B1-1과	нөөц бололцоо	기회	B1-7과
зангидах	매듭짓다, 모으다	B1-9과	нүгэл үйлдэх	죄를 짓다	B1-12과
зангилуур	매듭	B1-11과	нүүдлийн соёл иргэншил	유목 문명	B1-7과
зар сурталчилгаа	광고	B1-3과	нүүдэлчин соёл иргэншил	유목 문명	B1-4과
зарцуулах	소비하다, 사용하다	B1-1과	нүүлгэлтийн үйлчилгээ	이사 서비스	B1-2과
зах зээл	시장	B1-2과	нүүр таних систем	얼굴 인식 시스템	B1-1과
зах зээлийн чадавх	시장 가능성	B1-5과	нэг удаагийн бүтээгдэхүүн	일회용품	B1-3과
захирагч	지도자	B1-7과	нэгтгэн зангидах	함께 매듭짓다	B1-11과
зориулалтын хогийн уут	종량제 봉투	B1-3과	нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн	부가가치 제품	B1-3과
зочломтгой зан	대접 풍습	B1-7과	нэмэлт үйлчилгээ	추가 서비스	B1-2과
эөв тодорхойлох	올바르게 정하다	B1-10과	нягтрах	밀집되다	B1-12과
эөв тодорхойлох	올바르게 규명하다	B1-10과	ойлголт	개념	B1-1과
зүрх судасны эмгэг	심혈관질환	B1-8과	ойлгомжтой	이해하기 쉬운	B1-3과
зүрх, судасны өвчлөл	심혈관 질환	B1-6과	ололтод туулгуурлах	성과에 기반하다	B1-2과
зүрхний шигдээс	심근경색	B1-6과	онгон дагшин	신성한	B1-7과
идэвхтэй амьдрал	활동적인 생활	B1-6과	онлайн аюулгүй байдал	온라인 안보	B1-11과
илчлэг	칼로리	B1-6과	оногдуулах	부과되다	B1-3과
ирээдүйд чиглэсэн	미래 지향적	B1-6과	оношилгоо	검진	B1-8과
ишиг хурга эргүүлэх	새끼 염소와 새끼 양을 돌고 돌보다	B1-7과	онцгой татвар	특별세	B1-6과
капиталын хуримтлал	자본 축적	B1-11과	оршин суух	거주하다	B1-4과
карт эзэмшигч	카드 소유주	B1-1과	оршуулгын зан үйл	장례 풍속	B1-12과
кибер орон зай	사이버 공간	B1-12과	оюуны соёл	정신문화	B1-12과
кибер халдлага	사이버 공격	B1-5과	өвлийн куртка	겨울 코트	B1-1과
кординатор	코디네이터	B1-8과	өгөөж	효과	B1-6과
кунзын суртал	유교	B1-12과	өдөр тутам хэрэглээ	일상용품, 생활용품	B1-3과
лизинг	리스(lease)	B1-1과	өнгөний бэлгэдэл	색깔 상징	B1-12과
магадлал	확률	B1-6과	өнгөрсөндөө харамсах	지나간 것에 연연하다	B1-9과
мал аж ахуй	목축업	B1-7과	өндөр даралт	고혈압	B1-8과
мэдрэмж	감정	B1-6과	өндөр зэрэглэлийн	고등급의	B1-8과
мэдээ мэдээлэл	정보	B1-3과	өндөрлөг	높은	B1-7과
мэдээлэл технологийн хөгжил	정보기술 발전	B1-1과	өөр өнцгөөс харах	다른 시각으로 보다	B1-9과
мэдээлэл хуваалцах	정보를 공유하다	B1-5과	өөрийн бизнесийг эхлүүлэх	스타트업	B1-1과
найдвартай	친절한	B1-2과	өөхтэй	기름지다	B1-7과
нас баралт	사망률	B1-6과	өрөм загсаах	우름을 굳히다	B1-7과
наториатаар батлуулах	공증을 받다	B1-2과	өсвөр насныхан	청소년	B1-5과

몽골어 B1어휘 목록

өсөлт хөгжилт	성장, 발육	B1-5과	тохижуулах	설비하다, 비치하다	B1-2과
өсөн нэмэгдэх	증가하다	B1-6과	тохь	편안함	B1-7과
пин код	핀 코드(pin code), 개인식별번호	B1-1과	төлбөр тооцоо	정산	B1-1과
саад тотгор учруулах	저해하다	B1-9과	төлөвлөлт	계획	B1-1과
сав, баглаа боодол	포장	B1-2과	төмөр лааз	캔, 강통	B1-3과
санаа тавих	의견을 제시하다	B1-3과	төрийн захиргааны байгууллага	정부 기관	B1-3과
сануулга	경고	B1-3과	төрөлжсөн	전문의	B1-11과
сануулж сэрэмжлүүлэх	경고하다	B1-3과	тугал татах	송아지를 잡아주다	B1-7과
санхүүгийн мэдлэг боловсрол	재정 교육	B1-1과	туйлын	매우	B1-6과
санхүүгийн шийдвэр	재정적 결정	B1-1과	тулгамдсан асуудал	당면한 문제	B1-3과
согтууруулах ундаа	알코올 음료	B1-6과	тулгуурлах	기반하다	B1-2과
соёлын ялгаа	문화 차이	B1-12과	тунхаглах	선포하다	B1-4과
сөрөг тал	단점	B1-5과	турших	시험하다	B1-10과
спэм мессеж	스팸(spam) 메시지	B1-1과	туулж ирсэн түүх	거쳐온 역사	B1-12과
стресс тайлах	스트레스를 풀다	B1-1과	түгээмэл ажиглагдах	흔히 관찰되다	B1-10과
суваг	채널	B1-5과	түргэн шуурхай	신속한	B1-2과
сульдаах	지치게 하다	B1-10과	түрээслийн гэрээ	임대 계약	B1-2과
сульдаах	지치게 하다	B1-10과	түрээслэх	임대하다	B1-2과
суурийг тавих	기초를 세우다	B1-4과	тэмдэглэх	기념하다	B1-4과
суурьших	정착하다	B1-4과	тэнгэр шүтлэг	하늘 숭배	B1-12과
сүү хөөрүүлэх	우유를 끓이다	B1-7과	тэр уугаараа	그러한 의미에서	B1-2과
сэрэмжтэй байх	경계하다	B1-1과	угсаа гарал	기원, 계통	B1-5과
сэтгэл гутрал	우울증	B1-5과	удирдлага	관리, 지휘	B1-1과
сэтгэл зүйн дарамт	정신적 스트레스	B1-5과	улс төр	정치	B1-4과
сэтгэлийн дэм	위안	B1-10과	урам зориг	보람, 의욕	B1-10과
сэтгэлийн тэнхээ	의지	B1-9과	урамшуулалтай	보너스, 혜택이 있는	B1-7과
сэтгэлийн хат	의지 박약	B1-9과	урамшуулалтай худалдаа	사은품 이벤트	B1-3과
сэтгэхүйн ялгаа	정신적 차이	B1-12과	уриалга	슬로건	B1-3과
сэтгэцийн эрүүл мэнд	정신건강	B1-5과	урсгал	흐름	B1-5과
таамаглах	추측하다	B1-4과	уучлалт гуйх	용서를 구하다	B1-9과
таашаалыг хүлээх	만족을 얻다	B1-2과	ухаалаг гар утас	스마트폰	B1-5과
тайлан	보고서	B1-5과	ухамсарлах	깨달다, 인식하다	B1-3과
таксидах	택시 타다	B1-1과	үл хөдлөх зуучлалын компаниа	부동산 사무소	B1-2과
талархах	감사하다	B1-10과	үл хөдлөх хөрөнгө	부동산	B1-2과
тамд унах	지옥에 가다	B1-12과	үндсэн хууль	헌법	B1-4과
таргалалт	비만	B1-6과	үндэсний соёл	전통 문화	B1-12과
татгалзах	거부하다, 거절하다	B1-3과	үнэлэмж	가치관	B1-12과
тахилга үйлдэх	송배하다	B1-12과	үнэт зүйл	가치	B1-11과
техник технологийн өндөр хөгжил	기술의 고도화	B1-11과	үнэт эдлэл	귀중품	B1-1과
товч тодорхой	간단하고 명확하게	B1-3과	үнээ саах	암소 젖을 짜다	B1-7과
тодорхойлох	분명히 하다, 작성하다	B1-10과	үр өгөөж хүртэх	유익을 얻다	B1-1과
тольдон харах	내려다보다	B1-4과	үрэлгэн зардал	낭비 비용	B1-1과

몽골어 B1어휘 목록

фишинг халдлага	피싱(phishing) 공격	B1-1과	хувь хүний хандлага	개인의 대도	B1-3과
хадгалалтын үйлчилгээ	보관 서비스	B1-2과	хувьсгалт өөрчлөлт	혁명적 변화	B1-5과
халдварт бус өвчин	비전염병	B1-6과	худалдааны төв	쇼핑센터	B1-4과
халуун дулаан сэтгэл	따뜻한 마음	B1-7과	хумхих	접다	B1-9과
хамааралтай болох	의존되다	B1-5과	хуурамч үйлдэл	작위	B1-9과
хар төмөрлөг	철	B1-3과	хүйсийн ялгаа	성별 차이	B1-12과
хариу үйлдэл	반응	B1-10과	хүлээн зөвшөөрөгдөх	인정받다	B1-8과
харьцах	대하다	B1-5과	хүлээн зөвшөөрөх	인정하다	B1-9과
хийд	사원	B1-4과	хүн төрөлхтөн	인류	B1-5과
хичээл зүтгэл	노력	B1-10과	хүндэтгэн дээдлэх	존중하다	B1-12과
хог хаягдал	쓰레기	B1-3과	хүний хөгжлийн төв	인간개발센터	B1-8과
хоёрдмол утгагүй	이중적인 의미가 없다	B1-3과	хүртээмж	충당성	B1-6과
холбож өгөх гүүр	연결다리	B1-8과	хүрэлцэн ирэх	오다, 왕림하다	B1-7과
хомс	부족한	B1-7과	хүрээг тэлэх	범위를 확장하다	B1-8과
хоногшин үлдэх	각인되다	B1-7과	хүсэж шаардах	요구하다	B1-3과
хонь ямаа хариулах	양, 염소를 치다	B1-7과	ХХК(Хязгаарлагдмал Хариуцлагатай Компани)	유한책임회사	B1-2과
хонь ямаа холбон саах	양, 염소를 나란히 묶어서 젖을 짜다	B1-7과	хэлж сануулах	상기시키다	B1-3과
хоол боловсруулах эрхтэн	소화기관	B1-6과	хэрэглэгч	사용자	B1-1과
хоол хүнсний аюулгүй байдал	식량안보	B1-6과	хэрэглээ хянах	소비를 관리하다	B1-5과
хоол хүнсний үлдэгдэл хаягдал	음식물 쓰레기	B1-3과	хэрэглээгээ зохицуулах	소비를 조정하다	B1-5과
хор нөлөө	악영향	B1-3과	хэтийдсэн	도를 넘다	B1-9과
хор уршиг	부작용	B1-9과	хяналтаас гарах	통제불능	B1-11과
хор хөнөөл	위험성	B1-6과	цаг уурын онцлог	기후적 특징	B1-7과
хориглох	금하다	B1-3과	цайны дээж өргөх	차의 제일 좋은 것을 드리다	B1-7과
хороох	죽이다, 줄이다	B1-10과	цанын бааз	스키장	B1-4과
хорт зуршил	악습	B1-6과	цахим зурвас	이메일	B1-5과
хотын төв цэг	도심	B1-4과	цахим халдлага	사이버 공격	B1-11과
хөгжингүй орнууд	선진국	B1-5과	цогцоор нь шийдэж өгөх	종합적으로 처리하다	B1-2과
хөгжингүй орон	선진국	B1-1과	цус харвалт	뇌출혈	B1-6과
хөдөлгөгч хүч	원동력	B1-11과	цээрийн ёс	금기 풍습	B1-12과
хөдөлмөрийн бүтээмж	노동 생산성	B1-5과	чанартай	좋은 품질의	B1-2과
хөл нийлүүлэн алхах	발맞춰 걷다	B1-11과	чандлан сахих	엄격히 준수하다	B1-3과
хөнгөн цагаан хайлш	알루미늄 합금	B1-3과	чемодан	여행가방, 트렁크	B1-2과
хөнгөн шийдвэр гаргах	가벼운 결정을 내리다	B1-10과	чиг баримжаа	방침, 동향	B1-12과
хөрвөн ажиллах	유동성 있게 종사하다	B1-10과	чихрийн шийжин	당뇨병	B1-8과
хөрөнгө оруулалт	투자	B1-6과	шавхах	꽉 짜내다	B1-3과
хөрсний бохирдол	토양 오염	B1-6과	шашны зан үйл	종교 풍속	B1-12과
хөрсөнд шингэх	토양에 흡수하다	B1-3과	шашны соёл	종교 문화	B1-4과
хуванцар сав	플라스틱 통	B1-3과	шийдвэр гаргах	결정을 내리다	B1-9과
хувийн мэдээллийн аюулгүй байдал	개인 정보 보호	B1-1과	шийдэл	결정	B1-1과
хувийн санхүү	개인 금융	B1-1과	шийдэлд хүрэх	해결책에 이르다	B1-11과
хувь нэмэр	기여	B1-3과	шингэх	스며들다	B1-12과

몽골어 B1어휘 목록

шинэ ойлголт	새로운 개념	B1-8과
шинэ хороолол	신규 단지	B1-2과
шууд бус сурталчилгаа	간접광고	B1-6과
эвгүй байдалд орох	난감한 상황에 처하다	B1-9과
эд өлгийн зүйл	유물	B1-4과
эд хогшил	물건, 기물	B1-2과
эдийн засаг	경제	B1-1과
эдийн засгийн өсөлт	경제 성장	B1-5과
эдийн соёл	물질 문화	B1-12과
эерэг үр дүн	긍정적인 결과	B1-9과
эл хуль	한적한, 황량한	B1-7과
эмчилгээ	치료	B1-8과
эмчилгээ үйлчилгээ	치료 서비스	B1-8과
эрс өөрчлөлт	급격한 변화	B1-11과
эрүүл мэндийн аялал жуулчлал	의료관광	B1-8과
эрүүл мэндийн байгууллага	의료기관	B1-6과
эрүүл мэндийн орчуулга	의료통역	B1-8과
эрүүл мэндийн шинжилгээ	건강검진	B1-8과
эрхэлж буй аж ахуй	종사업	B1-12과
эрхэмлэх	귀중하게 여기다	B1-12과
эрчимжих	활성화되다	B1-12과
эрээ цээргүй	건방지다, 버릇없다	B1-12과
эс тооцох	제외하다	B1-9과
ядаргаа	피로	B1-6과
ярьж занших	말이 습관이 되다	B1-5과

B1 References

전체: 픽사 무료 이미지

집필

김기선(한국외대 몽골어과 교수)

Ulziibat Dorj(한국외대 몽골어과 조교수)

감수

이평래(한국외대 중앙아시아연구소 연구교수)

김기성(단국대 몽골학과 연구교수)

신민선(한국외대 몽골어과 특임강의교수)

주수현(한국외대 몽골어과 특임강의교수)

몽골어 표준교재

МОНГОЛ ХЭЛНИЙ ЖИШИГ СУРАХ БИЧИГ В1

발행일 2022년 2월 10일

발행처 (주)지엔피에듀

발행인 황순신

홈페이지 cfl.ac.kr

ISBN 979-11-91579-28-4 (95790)

과제번호 CFL-한국외-2021-몽골-C-1

디자인 (주)지엔피링크

• 이 책을 무단 복사·복제·전재하는 것은 저작권법에 저촉됩니다.

• 본 교재는 2021년 정부(교육부 국립국제교육원) '특수외국어교육 진흥 사업'의 지원을 받아 수행된 결과입니다. (CFL-한국외-2021-몽골-C-1)